

ردیف	نام گرامی جناب	رقم	ردیف	نام گرامی جناب	رقم	ردیف	نام گرامی جناب	رقم	ردیف	نام گرامی جناب	رقم
۱	میر شاد علی صاحب ایندوادی	۲۴۷۷	۱۱	عبدلغنی صاحب دہلی	۲۴۷۸	۲۱	میر شاد علی صاحب ایندوادی	۲۴۷۹	۲۱	عبدلغنی صاحب دہلی	۲۴۸۰
۲	منشی خورشید عالم صاحب	۲۴۷۸	۱۲	شمس احمد بن صاحب	۲۴۷۹	۲۲	میر شاد علی صاحب ایندوادی	۲۴۸۱	۲۲	عبدلغنی صاحب دہلی	۲۴۸۲
۳	محمد عمر صاحب	۲۴۷۹	۱۳	عاجی کو صاحب ناوڑا	۲۴۸۰	۲۳	میر شاد علی صاحب ایندوادی	۲۴۸۳	۲۳	عبدلغنی صاحب دہلی	۲۴۸۴
۴	غیاث الدین احمد صاحب	۲۴۸۰	۱۴	حافظ سران احمد صاحب	۲۴۸۱	۲۴	میر شاد علی صاحب ایندوادی	۲۴۸۵	۲۴	عبدلغنی صاحب دہلی	۲۴۸۶
۵	فرحت علی صاحب	۲۴۸۱	۱۵	فضل محمد عزیز صاحب	۲۴۸۲	۲۵	میر شاد علی صاحب ایندوادی	۲۴۸۷	۲۵	عبدلغنی صاحب دہلی	۲۴۸۸
۶	سید محمد حسن صاحب	۲۴۸۲	۱۶	حافظ عبد الغنی صاحب	۲۴۸۳	۲۶	میر شاد علی صاحب ایندوادی	۲۴۸۹	۲۶	عبدلغنی صاحب دہلی	۲۴۹۰
۷	خواجہ محمد شاہ صاحب	۲۴۸۳	۱۷	عاجی عبد الغنی صاحب	۲۴۸۴	۲۷	میر شاد علی صاحب ایندوادی	۲۴۹۱	۲۷	عبدلغنی صاحب دہلی	۲۴۹۲
۸	شیداعلی خا صاحب	۲۴۸۴	۱۸	قائم الدین امیر صاحب	۲۴۸۵	۲۸	میر شاد علی صاحب ایندوادی	۲۴۹۳	۲۸	عبدلغنی صاحب دہلی	۲۴۹۴
۹	غیاث الدین احمد صاحب	۲۴۸۵	۱۹	محمد رفیع نور صاحب	۲۴۸۶	۲۹	میر شاد علی صاحب ایندوادی	۲۴۹۵	۲۹	عبدلغنی صاحب دہلی	۲۴۹۶
۱۰	زاد حسن صاحب	۲۴۸۶	۲۰	ابو محمد صاحب	۲۴۸۷	۳۰	میر شاد علی صاحب ایندوادی	۲۴۹۷	۳۰	عبدلغنی صاحب دہلی	۲۴۹۸
۱۱	سید غلام حسین صاحب	۲۴۸۷	۲۱	آغا محمد امین صاحب	۲۴۸۸	۳۱	میر شاد علی صاحب ایندوادی	۲۴۹۹	۳۱	عبدلغنی صاحب دہلی	۲۵۰۰
۱۲	عقیم حاجی عبد الغنی صاحب	۲۴۸۸	۲۲	سید خدایت الدین صاحب	۲۴۸۹	۳۲	میر شاد علی صاحب ایندوادی	۲۵۰۱	۳۲	عبدلغنی صاحب دہلی	۲۵۰۲
۱۳	میر غلام الدین صاحب	۲۴۸۹	۲۳	سید حسن الدین صاحب	۲۴۹۰	۳۳	میر شاد علی صاحب ایندوادی	۲۵۰۳	۳۳	عبدلغنی صاحب دہلی	۲۵۰۴
۱۴	ابو محمد صاحب	۲۴۹۰	۲۴	عاجی نور الدین صاحب	۲۴۹۱	۳۴	میر شاد علی صاحب ایندوادی	۲۵۰۵	۳۴	عبدلغنی صاحب دہلی	۲۵۰۶
۱۵	عبد المجید خا صاحب	۲۴۹۱	۲۵	عمران الدین صاحب	۲۴۹۲	۳۵	میر شاد علی صاحب ایندوادی	۲۵۰۷	۳۵	عبدلغنی صاحب دہلی	۲۵۰۸
۱۶	حکیم عبد اللہ صاحب	۲۴۹۲	۲۶	عبد الغنی صاحب	۲۴۹۳	۳۶	میر شاد علی صاحب ایندوادی	۲۵۰۹	۳۶	عبدلغنی صاحب دہلی	۲۵۱۰
۱۷	شیخ عبد الغنی صاحب	۲۴۹۳	۲۷	عبد المجید خا صاحب	۲۴۹۴	۳۷	میر شاد علی صاحب ایندوادی	۲۵۱۱	۳۷	عبدلغنی صاحب دہلی	۲۵۱۲
۱۸	ایس محمد یوسف صاحب	۲۴۹۴	۲۸	حسب الدین صاحب	۲۴۹۵	۳۸	میر شاد علی صاحب ایندوادی	۲۵۱۳	۳۸	عبدلغنی صاحب دہلی	۲۵۱۴
۱۹	قرن محمد صاحب	۲۴۹۵	۲۹	عاجی عبد الغنی صاحب	۲۴۹۶	۳۹	میر شاد علی صاحب ایندوادی	۲۵۱۵	۳۹	عبدلغنی صاحب دہلی	۲۵۱۶
۲۰	سید محمد صاحب	۲۴۹۶	۳۰	عاجی عباد اللہ صاحب	۲۴۹۷	۴۰	میر شاد علی صاحب ایندوادی	۲۵۱۷	۴۰	عبدلغنی صاحب دہلی	۲۵۱۸
۲۱	سید محمد صاحب	۲۴۹۷	۳۱	رحمت اللہ صاحب	۲۴۹۸	۴۱	میر شاد علی صاحب ایندوادی	۲۵۱۹	۴۱	عبدلغنی صاحب دہلی	۲۵۲۰
۲۲	سید محمد صاحب	۲۴۹۸	۳۲	منشی خدایت الدین صاحب	۲۴۹۹	۴۲	میر شاد علی صاحب ایندوادی	۲۵۲۱	۴۲	عبدلغنی صاحب دہلی	۲۵۲۲
۲۳	سید محمد صاحب	۲۴۹۹	۳۳	منشی محمد حسن صاحب	۲۵۰۰	۴۳	میر شاد علی صاحب ایندوادی	۲۵۲۳	۴۳	عبدلغنی صاحب دہلی	۲۵۲۴
۲۴	سید محمد صاحب	۲۵۰۰	۳۴	عاجی عبد الغنی صاحب	۲۵۰۱	۴۴	میر شاد علی صاحب ایندوادی	۲۵۲۵	۴۴	عبدلغنی صاحب دہلی	۲۵۲۶

ردم	ردم گرامی جناب	ردم	ردم گرامی جناب	ردم	ردم گرامی جناب	ردم	ردم گرامی جناب
۱۱۶	۴۸۰۲	۱۶۳	۴۸۰۳	۱۴۰	۴۸۰۴	۱۴۰	۴۸۰۵
۱۱۷	۴۸۰۳	۱۶۴	۴۸۰۴	۱۴۱	۴۸۰۵	۱۴۱	۴۸۰۶
۱۱۸	۴۸۰۴	۱۶۵	۴۸۰۵	۱۴۲	۴۸۰۶	۱۴۲	۴۸۰۷
۱۱۹	۴۸۰۵	۱۶۶	۴۸۰۶	۱۴۳	۴۸۰۷	۱۴۳	۴۸۰۸
۱۲۰	۴۸۰۶	۱۶۷	۴۸۰۷	۱۴۴	۴۸۰۸	۱۴۴	۴۸۰۹
۱۲۱	۴۸۰۷	۱۶۸	۴۸۰۸	۱۴۵	۴۸۰۹	۱۴۵	۴۸۱۰
۱۲۲	۴۸۰۸	۱۶۹	۴۸۰۹	۱۴۶	۴۸۱۰	۱۴۶	۴۸۱۱
۱۲۳	۴۸۰۹	۱۷۰	۴۸۱۰	۱۴۷	۴۸۱۱	۱۴۷	۴۸۱۲
۱۲۴	۴۸۱۰	۱۷۱	۴۸۱۱	۱۴۸	۴۸۱۲	۱۴۸	۴۸۱۳
۱۲۵	۴۸۱۱	۱۷۲	۴۸۱۲	۱۴۹	۴۸۱۳	۱۴۹	۴۸۱۴
۱۲۶	۴۸۱۲	۱۷۳	۴۸۱۳	۱۵۰	۴۸۱۴	۱۵۰	۴۸۱۵
۱۲۷	۴۸۱۳	۱۷۴	۴۸۱۴	۱۵۱	۴۸۱۵	۱۵۱	۴۸۱۶
۱۲۸	۴۸۱۴	۱۷۵	۴۸۱۵	۱۵۲	۴۸۱۶	۱۵۲	۴۸۱۷
۱۲۹	۴۸۱۵	۱۷۶	۴۸۱۶	۱۵۳	۴۸۱۷	۱۵۳	۴۸۱۸
۱۳۰	۴۸۱۶	۱۷۷	۴۸۱۷	۱۵۴	۴۸۱۸	۱۵۴	۴۸۱۹
۱۳۱	۴۸۱۷	۱۷۸	۴۸۱۸	۱۵۵	۴۸۱۹	۱۵۵	۴۸۲۰
۱۳۲	۴۸۱۸	۱۷۹	۴۸۱۹	۱۵۶	۴۸۲۰	۱۵۶	۴۸۲۱
۱۳۳	۴۸۱۹	۱۸۰	۴۸۲۰	۱۵۷	۴۸۲۱	۱۵۷	۴۸۲۲
۱۳۴	۴۸۲۰	۱۸۱	۴۸۲۱	۱۵۸	۴۸۲۲	۱۵۸	۴۸۲۳
۱۳۵	۴۸۲۱	۱۸۲	۴۸۲۲	۱۵۹	۴۸۲۳	۱۵۹	۴۸۲۴
۱۳۶	۴۸۲۲	۱۸۳	۴۸۲۳	۱۶۰	۴۸۲۴	۱۶۰	۴۸۲۵
۱۳۷	۴۸۲۳	۱۸۴	۴۸۲۴	۱۶۱	۴۸۲۵	۱۶۱	۴۸۲۶
۱۳۸	۴۸۲۴	۱۸۵	۴۸۲۵	۱۶۲	۴۸۲۶	۱۶۲	۴۸۲۷
۱۳۹	۴۸۲۵	۱۸۶	۴۸۲۶	۱۶۳	۴۸۲۷	۱۶۳	۴۸۲۸
۱۴۰	۴۸۲۶	۱۸۷	۴۸۲۷	۱۶۴	۴۸۲۸	۱۶۴	۴۸۲۹
۱۴۱	۴۸۲۷	۱۸۸	۴۸۲۸	۱۶۵	۴۸۲۹	۱۶۵	۴۸۳۰
۱۴۲	۴۸۲۸	۱۸۹	۴۸۲۹	۱۶۶	۴۸۳۰	۱۶۶	۴۸۳۱
۱۴۳	۴۸۲۹	۱۹۰	۴۸۳۰	۱۶۷	۴۸۳۱	۱۶۷	۴۸۳۲
۱۴۴	۴۸۳۰	۱۹۱	۴۸۳۱	۱۶۸	۴۸۳۲	۱۶۸	۴۸۳۳
۱۴۵	۴۸۳۱	۱۹۲	۴۸۳۲	۱۶۹	۴۸۳۳	۱۶۹	۴۸۳۴
۱۴۶	۴۸۳۲	۱۹۳	۴۸۳۳	۱۷۰	۴۸۳۴	۱۷۰	۴۸۳۵
۱۴۷	۴۸۳۳	۱۹۴	۴۸۳۴	۱۷۱	۴۸۳۵	۱۷۱	۴۸۳۶
۱۴۸	۴۸۳۴	۱۹۵	۴۸۳۵	۱۷۲	۴۸۳۶	۱۷۲	۴۸۳۷
۱۴۹	۴۸۳۵	۱۹۶	۴۸۳۶	۱۷۳	۴۸۳۷	۱۷۳	۴۸۳۸
۱۵۰	۴۸۳۶	۱۹۷	۴۸۳۷	۱۷۴	۴۸۳۸	۱۷۴	۴۸۳۹
۱۵۱	۴۸۳۷	۱۹۸	۴۸۳۸	۱۷۵	۴۸۳۹	۱۷۵	۴۸۴۰</

ردیف	نام گرامی جناب	رقم	ردیف	نام گرامی جناب	رقم
۱	محمد حسن صاحب کازابل	۲۵۸۳	۲۲	پرویز محمد صاحب میگله	۲۵۵۵
۲	چو دره بی باغ صاحب	۲۵۸۴	۲۳	آل احمد صاحب سردر	۲۵۹۱
۳	چو دره بی بوم باغ صاحب	۲۵۸۵	۲۴	ذاکر ابرار صاحب	۲۵۹۲
۴	چو دره بی شرف الدین صاحب	۲۵۸۶	۲۵	عاجی باغ صاحب کازابل	۲۵۹۳
۵	چو دره بی نوادرش صاحب	۲۵۸۷	۲۶	مرزا حبیب الله صاحب	۲۵۹۴
۶	مسماة ام رحم صاحب	۲۵۸۸	۲۷	چو دره بی عبدل صاحب	۲۵۹۵
۷	عاجی محمد صاحب	۲۵۸۹	۲۸	علی بیگ صاحب	۲۵۹۶
۸	رشید احمد صاحب	۲۵۹۰	۲۹	چو دره بی فضل بیگ صاحب	۲۵۹۷
۹	سافا محمد صاحب	۲۵۹۱	۳۰	چو دره بی حسین بیگ صاحب	۲۵۹۸
۱۰	عبد المجید صاحب	۲۵۹۲	۳۱	چو دره بی شرف بیگ صاحب	۲۵۹۹
۱۱	عاجی محمد صاحب	۲۵۹۳	۳۲	چو دره بی رحمت علی صاحب	۲۶۰۰
۱۲	فشی صدیق علی صاحب کازابل	۲۵۹۴	۳۳	فتح الله صاحب	۲۶۰۱
۱۳	فاخر شریف صاحب	۲۵۹۵	۳۴	چو دره بی فخر صاحب	۲۶۰۲
۱۴	مولوی محمد علی صاحب	۲۵۹۶	۳۵	مولوی غلام حسن صاحب	۲۶۰۳
۱۵	ولی محمد صاحب	۲۵۹۷	۳۶	مولانا عزیز حسن صاحب	۲۶۰۴
۱۶	نیادر احمد صاحب	۲۵۹۸	۳۷	افلق احمد صاحب	۲۶۰۵
۱۷	چو دره بی فضل بیگ صاحب	۲۶۰۰	۳۸	شیخ محمد صدیق صاحب	۲۶۰۶
۱۸	نیکم صاحب بی نور حسن صاحب	۲۶۰۱	۳۹	حافظ رشید بیگ صاحب	۲۶۰۷
۱۹	سید محمد صاحب شمس آباد	۲۶۰۲	۴۰	چو دره بی غازی صاحب	۲۶۰۸
۲۰	محمد رشید صاحب	۲۶۰۳	۴۱	چو دره بی کیوش صاحب	۲۶۰۹
۲۱	مرزا حسین صاحب	۲۶۰۴	۴۲	مرزا حسین بیگ صاحب	۲۶۱۰
۲۲	سید شمس صاحب	۲۶۰۵	۴۳	مرزا غلام صاحب بیگ	۲۶۱۱
۲۳	پرویز محمد صاحب	۲۶۰۶	۴۴	مرزا احمد بیگ صاحب	۲۶۱۲

نمبر	بیدکر	اسم گرامی جناب	رقم	نمبر	بیدکر	اسم گرامی جناب	رقم
۱	۶۱۶	سید احمد صاحب کمال	۲۰۰۹	۱۰	۶۲۳۹	سید محمد علی صاحب کمال	۲۰۰۹
۲	۶۱۵	محمد دین صاحب کمال	۲۰۱۰	۱۱	۶۲۴۰	محمد دین صاحب کمال	۲۰۱۰
میزان سائیکو							
حیدرآباد (دکن)							
۱	۶۲۳۰	محمد مصطفی قلی صاحب کمال	۲۰۱۱	۱۲	۶۲۴۱	محمد مصطفی قلی صاحب کمال	۲۰۱۱
۲	۶۲۳۱	مولوی سید محمد علی صاحب کمال	۲۰۱۲	۱۳	۶۲۴۲	مولوی سید محمد علی صاحب کمال	۲۰۱۲
۳	۶۲۳۲	محمد علی صاحب کمال	۲۰۱۳	۱۴	۶۲۴۳	محمد علی صاحب کمال	۲۰۱۳
۴	۶۲۳۳	محمد علی صاحب کمال	۲۰۱۴	۱۵	۶۲۴۴	محمد علی صاحب کمال	۲۰۱۴
۵	۶۲۳۴	مولوی سید محمد علی صاحب کمال	۲۰۱۵	۱۶	۶۲۴۵	مولوی سید محمد علی صاحب کمال	۲۰۱۵
۶	۶۲۳۵	محمد مصطفی قلی صاحب کمال	۲۰۱۶	۱۷	۶۲۴۶	محمد مصطفی قلی صاحب کمال	۲۰۱۶
۷	۶۲۳۶	مولوی سید محمد علی صاحب کمال	۲۰۱۷	۱۸	۶۲۴۷	مولوی سید محمد علی صاحب کمال	۲۰۱۷
۸	۶۲۳۷	مولوی سید محمد علی صاحب کمال	۲۰۱۸	۱۹	۶۲۴۸	مولوی سید محمد علی صاحب کمال	۲۰۱۸
۹	۶۲۳۸	محمد مصطفی قلی صاحب کمال	۲۰۱۹	۲۰	۶۲۴۹	محمد مصطفی قلی صاحب کمال	۲۰۱۹
۱۰	۶۲۳۹	مولوی سید محمد علی صاحب کمال	۲۰۲۰	۲۱	۶۲۵۰	مولوی سید محمد علی صاحب کمال	۲۰۲۰
۱۱	۶۲۴۰	محمد مصطفی قلی صاحب کمال	۲۰۲۱	۲۲	۶۲۵۱	محمد مصطفی قلی صاحب کمال	۲۰۲۱
۱۲	۶۲۴۱	مولوی سید محمد علی صاحب کمال	۲۰۲۲	۲۳	۶۲۵۲	مولوی سید محمد علی صاحب کمال	۲۰۲۲
۱۳	۶۲۴۲	محمد مصطفی قلی صاحب کمال	۲۰۲۳	۲۴	۶۲۵۳	محمد مصطفی قلی صاحب کمال	۲۰۲۳
۱۴	۶۲۴۳	مولوی سید محمد علی صاحب کمال	۲۰۲۴	۲۵	۶۲۵۴	مولوی سید محمد علی صاحب کمال	۲۰۲۴
۱۵	۶۲۴۴	محمد مصطفی قلی صاحب کمال	۲۰۲۵	۲۶	۶۲۵۵	محمد مصطفی قلی صاحب کمال	۲۰۲۵
۱۶	۶۲۴۵	مولوی سید محمد علی صاحب کمال	۲۰۲۶	۲۷	۶۲۵۶	مولوی سید محمد علی صاحب کمال	۲۰۲۶
۱۷	۶۲۴۶	محمد مصطفی قلی صاحب کمال	۲۰۲۷	۲۸	۶۲۵۷	محمد مصطفی قلی صاحب کمال	۲۰۲۷
۱۸	۶۲۴۷	مولوی سید محمد علی صاحب کمال	۲۰۲۸	۲۹	۶۲۵۸	مولوی سید محمد علی صاحب کمال	۲۰۲۸
۱۹	۶۲۴۸	محمد مصطفی قلی صاحب کمال	۲۰۲۹	۳۰	۶۲۵۹	محمد مصطفی قلی صاحب کمال	۲۰۲۹
۲۰	۶۲۴۹	مولوی سید محمد علی صاحب کمال	۲۰۳۰	۳۱	۶۲۶۰	مولوی سید محمد علی صاحب کمال	۲۰۳۰

[illegible]

تحریک حلقہ ہمدردان جامعہ

ذیل کی فہرست ستمبر میں جس اپنے ہمتیں اور فراہم کی معرفت وصول ہوئی ہیں۔ درج رجسٹر ہو چکی ہیں انکے نام کی سہمت کا خیال رکھا جائے۔ اگر کوئی غلطی نہ گئی ہو تو اطلاع بخشنے دفتر ممنون ہوگا۔

اس سلسلہ میں جو بات ملحوظ خاطر رہنی چاہیے کہ بعض کے آخری دلوں کی وصولیابی بعض دفتری مجبوریوں کی وجہ سے دوسرے مہینے میں خوب ہوئی ہو۔ اس لئے اگر بعض حضرات کے نام اس فہرست میں نہ ہوں تو انہیں آئندہ اشاعت کا انتظار کرنا چاہیے۔

اگست ۱۹۴۲ء

نمبر شمار	صیغہ	اسم گرامی جناب	رقم	نمبر شمار	رسید نمبر	اسم گرامی جناب	رقم
بستی							
۱	۶۰۹۹۴	سید محسن شاہ صاحب	بستی	۱۵	۵۰۲۴۴	عثمان حسین خاں صاحب	بستی
۲	۰۰۹۹۵	سید حسین صاحب	بستی	۱۶	۰۰۲۴۸	ایم اے باسط صاحب	بستی
۳	۰۰۹۹۶	بے ایل پارس صاحب	بستی	۱۷	۰۰۲۴۹	ابید محمد معین الدین صاحب	بستی
۴	۰۰۹۹۷	میرا محمد اکمل صاحب	بستی	۱۸	۰۰۲۵۰	معین الدین صاحب	بستی
۵	۰۰۹۹۸	ڈاکٹر محمد اسحاق صاحب	بستی	۱۹	۰۰۲۵۱	محمد امین مجتبیٰ صاحب	بستی
۶	۰۰۹۹۹	آر صاحب میرٹھی	بستی	۲۰	۰۰۲۵۲	جوان الدین صاحب	بستی
۷	۰۱۰۰۰	محمد انیس صاحب	بستی				
۸	۵۱۰۰۱	من مہاں کالے سلطان صاحب	بستی				
۹	۰۰۷۴۱	فخر احمد عباس صاحب	بستی				
۱۰	۰۰۷۴۲	محمد ابراہیم صاحب	بستی				
۱۱	۰۰۷۴۳	ڈی ذوالج صاحب	بستی				
۱۲	۰۰۷۴۴	منتر ڈاکٹر کے لے محمد صاحب	بستی				
۱۳	۰۰۷۴۵	سید ابو بکر صاحب	بستی				
۱۴	۰۰۷۴۶	حبیب رحیم صاحب	بستی				
دہلی							
۱	۵۰۲۴۹	حمید احمد زبیری صاحب	دہلی	۱	۵۰۲۴۹	حمید احمد زبیری صاحب	دہلی
۲	۰۰۲۴۵	شریف الحسن صاحب	دہلی	۲	۰۰۲۴۵	شریف الحسن صاحب	دہلی
۳	۰۰۲۴۸	شیخ منصور صاحب	دہلی	۳	۰۰۲۴۸	شیخ منصور صاحب	دہلی
۴	۰۰۲۴۹	لکشی زائن صاحب	دہلی	۴	۰۰۲۴۹	لکشی زائن صاحب	دہلی
۵	۰۰۲۵۰	محمد علی صاحب	دہلی	۵	۰۰۲۵۰	محمد علی صاحب	دہلی
۶	۰۰۲۵۱	احمد نعیم صاحب	دہلی	۶	۰۰۲۵۱	احمد نعیم صاحب	دہلی

ردم	اسم گرامی جناب	ردم	اسم گرامی جناب	ردم	اسم گرامی جناب	ردم	اسم گرامی جناب
۳	پروفیسر عبدالباری صاحب	۲۲	۵۱۴۱	۳	حاجی حبیب اللہ صاحب	۲۲	۵۱۴۱
۴	شیخ نصیر احمد صاحب بھروہ	۲۵	۵۱۴۲	۴	ڈاکٹر محمد حالی بھٹہ صاحب	۲۵	۵۱۴۲
۵	ڈاکٹر عبدالحمید شیخ صاحب	۲۶	۵۱۴۳	۵	عبدالمجید صاحب	۲۶	۵۱۴۳
۶	شیخ عبدالغنی عبداللطیف صاحب	۲۷	۵۱۴۴	۶	ڈاکٹر عبدالرحیم صاحب میڈیکل آفیسر ڈیپارٹمنٹ	۲۷	۵۱۴۴
۷	حکیم عبدالعزیز صاحب	۲۸	۵۱۴۵	۷	بشیر احمد صاحب رائس - امرتسر	۲۸	۵۱۴۵
۸	میاں ناصر الدین الدودہ صاحب	۲۹	۵۱۴۶	۸	میاں ولی بہادر شیر احمد صاحبان	۲۹	۵۱۴۶
۹	ڈاکٹر محمد رؤف صاحب	۳۰	۵۱۴۷	۹	ایس بی طیب جی صاحب جونیئر نرسنگ ٹیچر	۳۰	۵۱۴۷
۱۰	میاں جلال الدین ظہور الدین صاحبان	۳۱	۵۱۴۸	۱۰	خواجہ غلام السیدین صاحب	۳۱	۵۱۴۸
۱۱	مخدوم غفری بخش الدین محمد صدیق صاحبان	۳۲	۵۱۴۹	۱۱	فضل محمود خاں صاحب بھادپور	۳۲	۵۱۴۹
۱۲	ڈاکٹر محبوب ربانی صاحب	۳۳	۵۱۵۰	۱۲	میاں محمد حسین صاحب گورنمنٹ ہسپتال پور	۳۳	۵۱۵۰
۱۳	شیخ محمد فضل نذیر حسین صاحبان	۳۴	۵۱۵۱	۱۳	کریم بخش صاحب لدھیانہ	۳۴	۵۱۵۱
۱۴	میاں محمد بشیر عبدالحمید صاحبان	۳۵	۵۱۵۲	۱۴	ملک برکت علی صاحب	۳۵	۵۱۵۲
۱۵	شیخ محبوب عالم صاحب	۳۶	۵۱۵۳	۱۵	غلام رسول صاحب گجرات	۳۶	۵۱۵۳
۱۶	میاں محمد نور الدین محمد صدیق صاحبان	۳۷	۵۱۵۴	۱۶	شیخ محمد مہدیا کبر صاحب لٹن شہر	۳۷	۵۱۵۴
۱۷	میاں نور حسین خدابخش صاحبان	۳۸	۵۱۵۵	۱۷	خان صاحب سید احمد شاہ صاحب پٹا ور شہر	۳۸	۵۱۵۵
۱۸	میاں احمد الدین الہی بخش صاحبان	۳۹	۵۱۵۶	۱۸	عبدالغادر خان صاحب بک بن سنگری	۳۹	۵۱۵۶
۱۹	ڈاکٹر عبدالغنی لغمان صاحب	۴۰	۵۱۵۷	۱۹	شیخ محمد الدین محمد ابراہیم صاحب گوجرانوالہ	۴۰	۵۱۵۷
۲۰	میاں حاجی سودا گردین میاں عبدالحمید صاحبان	۴۱	۵۱۵۸	۲۰	فضل کریم ڈپٹی فرنچیز رائس تجارت	۴۱	۵۱۵۸
۲۱	حاجی عبدالرحیم اینڈ سنز	۴۲	۵۱۵۹	۲۱	میزان	۴۲	۵۱۵۹
۲۲	حاجی غلام حسین الہی بخش صاحبان	۴۳	۵۱۶۰	۲۲	میزان	۴۳	۵۱۶۰
۲۳	میاں غلام الدین نور الدین اختر الدین صاحبان	۴۴	۵۱۶۱	۲۳	میزان	۴۴	۵۱۶۱

سلسلہ شمار	رہسہ نمبر	اسم گرامی خراب	رقم
۷	۰۲۲۲	انصار احمد صاحب شیرانی	دہی
۸	۰۲۲۳	محمد طاہر بناری صاحب	۰
۹	۰۲۲۴	رشید حسین صاحب بٹانی	۰
۱۰	۰۲۲۵	ایم ظفر محمد صاحب	۰
۱۱	۰۲۲۶	نذیر نظام حسین صاحب	۰
۱۲	۰۲۲۷	سید محمد رفیع علی صاحب	۰
۱۳	۰۲۲۸	عمر زنگیم صاحب سید علی صاحب	۰
۱۴	۰۲۲۹	شیخ کریم بخش صاحب	۰
۱۵	۰۲۳۰	محمد رفیع الزور صاحب ترو بلدی	۰
۱۶	۰۲۳۱	ڈاکٹر محمد حسین خان صاحب	۰
۱۷	۰۲۳۲	خواجہ محمد عبد المجید خان صاحب	۰
میزان			
دیگر			
۱	۲۴	عمر زنگیم صاحب زید عباسی صاحب بھوئیل	۰
۲	۲۵	ایم عابد حسین خان صاحب بکندریا	۰
میزان			
حیدر آباد - دکن			
۱	۵	ڈاکٹر اے اے سعید صاحب حیدر آباد دکن	۰
۲	۳۸	رشید احمد صاحب بی اے بکندر آباد	۰
میزان			
بنگال			
سلسلہ شمار	رہسہ نمبر	اسم گرامی خراب	رقم
۱	۱۰	عاجی جیون بخش محمد جان صاحبان مکلا	۰
میزان			
یو۔ پی			
۱	۰۲۶۲۷	ڈاکٹر عبدالعزیز صاحب مرحوم	کپور
۲	۰۲۶۲۸	عاجی محمد رفیع صاحب	۰
۳	۰۲۶۲۹	قاسمی حبیب شرف صاحب بٹینا پور	۰
۴	۰۲۶۳۰	عبد الرحیم خان صاحب	۰
۵	۰۲۶۳۱	جمال احمد صاحب رضوی	۰
۶	۰۲۶۳۲	شیخ ابوالحسن صاحب دکیں	۰
۷	۰۲۶۳۳	محمد اکرام علی صاحب صدیقی	۰
۸	۰۲۶۳۴	سید شفقت حسین صاحب کھکھار	۰
۹	۰۲۶۳۵	خان بہا الدین عبدالغفور صاحب بنی تال	۰
۱۰	۰۲۶۳۶	ایس عبد الواحد صاحب	۰
۱۱	۰۲۶۳۷	حافظ طہار الدین صاحب	۰
۱۲	۳۰	ایم جمیل احمد صاحب نصف	بہر پور
۱۳	۲۲	کار خانہ کپور بٹری لٹریڈ	کپور
۱۴	۲۵	میال عبد الجبار صاحب	۰
۱۵	۳۹	الطاف الرحمن صاحب	۰
میزان			
پنجاب و سرحد و کشمیر			
۱	۰۲۶۹۰۹	شیخ محمد نظام صاحب	۰
۲	۰۲۶۹۰۷	پروفیسر محمد رفیع صاحب	۰

جامعہ کی مستقل آمدنی

(ماہانہ فیاض احمد)

جامعہ کا اصل سرمایہ جامعہ کے اعلیٰ مقاصد، جامعہ کے کارکنوں کا جذبہ ایثار اور ذوق خدمت، جامعہ کے ہمدردوں کی ہمدردی اور قدردانوں کا اعتماد ہے۔ ایسی سرمایہ پر جامعہ چل رہی ہے اور اسی کے اعتماد پر بہت سے لوگوں نے جامعہ کو دیکھے بغیر جامعہ کی امداد کی ہے اور کر رہے ہیں۔ (شیخ الجامعہ)

- ۱۔ ریاستوں اور لوکل بورڈوں کی امداد۔
 - ۲۔ اوقاف کی آمدنی۔
 - ۳۔ جامعہ کے عام قدردانوں کی منتقل اور وقتی امداد۔
 - ۴۔ تعلیمی فیسوں کی آمدنی۔
 - ۵۔ پریس، مکتبہ اور ادارہ تعلیم و ترقی کی آمدنی۔
 - ۶۔ امداد بصورت ہمشیا و اجناس۔
 - ۷۔ متفرق آمدنی۔
- ان ذات کی تفصیل سب ذیل ہے۔

ریاستوں اور لوکل بورڈوں کی امداد

۱۔ ہندی ہندوستان میں سب سے پہلے ریاست حیدر آباد نے مستقل امداد منظور کی کہ علم دوستی اور سارف پروسیس کا نشان خاص ہے۔ مارچ ۱۹۷۲ء سے مبلغ ایک ہزار روپے کی رقم ماہانہ جبریل رہی ہے اس منتقل سلسلہ کے علاوہ مارچ ۱۹۷۲ء میں جامعہ کی عمارت کے لئے پچاس ہزار کی

جامعہ سے فائت درجہ محبت کرنے والے احباب وقتاً فوقتاً دریافت فرمایا کرتے ہیں کہ ہماری جامعہ کی مستقل آمدنی کی بھی کچھ صورتیں پیدا ہو گئی ہیں یا نہیں؟ ان کا یہ استفسار اپنے محبوب ادارہ کے لئے ایک فطری امر ہے۔ اور ہم ان ہی کے اطمینان خاطر کے لئے ذیل میں ان مادی وسائل کا ذکر کر رہے ہیں۔ لیکن جیسا کہ جناب شیخ کا ارشاد ہو اصل سرمایہ اور حقیقی دولت قوم کی ہمدردی اور کام کرنے والے کا ذوق خدمت ہے اور جامعہ کے مقاصد۔ اسی لئے ہم ان احباب خاص کی خدمت میں استدعی ہیں کہ وہ خدائے بزرگ و برتری باگاہ میں اس سرمایہ کے قیام و بقا کا لئے دعا کیا کریں۔ اس لئے کہ اگر خدا نخواستہ ہم اپنے مقاصد کو بھول جائیں یا خدمت کا ذوق ہم سے رخصت ہو جائے یا قوم و ملت کو ہم پر اعتماد نہ ہو تو دولت کے ہزار ہا ہزار خزانے بھی بیکار رہیں۔

جامعہ کی آمدنی کے ذرائع کو ہم سات مدوں میں تقسیم کر سکتے ہیں

یکشت رقم مرحمت ہوئی اور جون ۱۹۲۲ء میں ایک لاکھ کا عطیہ عنایت ہوا۔ جامعہ نگر کی بستی دراصل انہی فاضلوں کی مرہون بنت ہے۔

۲۔ خلد آسٹریاں حضور رگم صاحبہ بھوپال کو جامعہ سے بڑا شغف تھا۔ براہم خسروانہ وہ ایک بار بہ نفس نفیس جامعہ میں تشریف بھی لائی تھیں۔ اسی تعلق اور اپنی علم دوستی کی بنا پر تاجدار بھوپال نے پانسو روپے ماہوار کی امداد منظور فرمائی۔ یہ رقم کچھ عرصہ سے موصول نہیں ہوئی تھی۔ لیکن دوبارہ درستہ کے متوالہ پر ہم بھی خوشی منہن ہیں۔

۳۔ دہلی میونسپل کمیٹی کی عنایات ۱۸ اپریل ۱۹۲۲ء سے جاری ہیں۔ اس کی جانب سے پانسو روپے ماہوار کی پیش قرار رقم جامعہ کو باہر مل رہی ہے۔

۴۔ حضور جہا راہر صاحب کشمیر کی توجہات عالیہ بھی جامعہ کی طرف مبذول ہوئیں اور یکم مارچ ۱۹۲۲ء کو مبلغ تین ہزار روپے سالانہ کی امداد جامعہ کے لئے منظور فرمائی گئی جو سال شروع ہونے پر پورے سال کے لئے موصول ہو جاتی ہے۔

۱۔ جناب نواب صاحب ریاست رام پور نے سن ۱۳۴۲ھ میں جامعہ بنیاد میں رقم فرمایا۔ اور مئی ۱۹۲۲ء سے اپریل تک بحساب ایک سو روپے ماہوار اداس کے بعد مئی ۱۹۲۲ء سے دو سو روپے ہوا۔ امداد منظور فرمائی۔ یہ عطیہ خسروانہ سال کے شروع ہونے ہی سال بھر کے لئے وصول ہو جاتا ہے۔

۲۔ اوقاف کی آمدنی

چھوٹے چھوٹے اوقاف کی اطلاعات آتی ہیں لیکن

تاحال ان سے کوئی رقم وصول نہیں ہوئی۔ اس سلسلہ میں ایک ہی وقف قابل ذکر ہے دہلی کے ایک مشہور تاجر اور غیر رئیس حاجی محمد رفیع الدین مرحوم نے اپنے ایک لاکھ کی مالیت کے وقف میں دوسرے حضرات اور جماعتوں کے علاوہ جامعہ کا بھی ایک حصہ رکھا تھا۔ جو وقف کمیٹی کی سائے کے مطابق ایک سو روپے ماہوار کی صورت کم از کم منظور کیا جائے۔ احسان الہی صاحب۔ سرکاری وقف کمیٹی نے کوری معرفت ہمیں مل جاتا ہے۔ مئی ۱۹۲۲ء تک یہ رقم وصول ہو چکی ہے۔

جامعہ کے ہمدردوں اور قدر دانوں کی امداد

اس ضمن میں جو نفیس وصول ہوتی ہیں ان کی فہرست ہمدرد جامعہ میں ہر ماہ باقاعدہ چھپتی رہتی ہو اس میں بعض اصحاب نے اپنی اپنی رقم و عطیات کے لئے مصارف بھی معین فرما دئے ہیں۔ مثلاً زکوٰۃ و طائف اور بدلتیہ وغیرہ چنانچہ یہ رقمیں حسب ہدایت صرف کی جاتی ہیں۔

ان اصحاب میں سے جو اس طرح سرپرستی فرماتے ہیں بہت سے حضرات قابل ذکر ہیں جن کی فہرست پھر کسی موقع پر ہدیہ ناظرین ہوگی اس وقت صرف ایک نام کے نام پر اکتفا کرتے ہیں۔ یعنی حاجی جیون بخش محمد جان صاحب کلکتہ واسی۔ آپ ہر ماہ دو سو روپے

کی ایک رقم زکوٰۃ کی مد میں عنایت فرماتے ہیں آمدنی کی اس مد سے اخراجات کی ادائیگی کے بعد تقریباً ڈیڑھ ہزار روپے کی خالص رقم جامعہ کو مل جاتی ہے۔

۱۹۲۲ء

۱۔ اس وقف کا دعیت نامہ ہمدردی ۱۹۲۲ء کو دہلی کے دفتر جنرل میں

۱۔ مہینہ کونسل راکٹر ۱۹۲۲ء سی اپریل ۱۹۲۲ء

لیکن ہر کل کلی حالات کی وجہ سے یہ آمدنی بہت متاثر ہے۔
۲۔ مشہور جہازوں کی کمپنی نعل لائن کے بورڈ آف ڈائریکٹرز نے
دو دہائیوں کے لئے دس دس روپے ماہوار کے جولائی ۱۹۳۹ء
سے منظور کئے ہیں۔ یہ دہائیوں کی دنیاویات کے ان خارج
انحصار طلبہ کے لئے مخصوص ہیں جو کسی مستند درگاہ مثلاً
دیوبند، سہارنپور، ندوہ، غیرہ کے سند یافتہ ہوں اور
جامعہ میں رہ کر بی اے تک تعلیم حاصل کرنا چاہیں۔
کمپنی ڈھائی سو روپے کی یہ رقم ہر سال جولائی یا
اگست میں پیشگی بھجوتی ہے۔ یہ وظائف نعل لائن
اسکالرشپ کے نام سے موسوم ہیں۔

فیصلوں کی آمدنی

آمدنی کی یہ مدد برائے نام ہی ہے کیونکہ جامعہ میں
تعلیم کی طلب بہت ہی کم ہے حتیٰ کہ بی اے میں صرف چار
روپے ماہوار ہے۔ باقی جو رقم یہ سلسلہ طعام، تنخواہ ملازمین
روشنی، دھو بی، وغیرہ کی مدد میں وصول ہوتی ہے وہ اس
قدر ناکافی ہے کہ خود جامعہ کو ان مددوں میں اپنے پاس سے
صرف کرنا پڑتا ہے۔

مطبع، مکتبہ اور تعلیم و ترقی کی آمدنی

تعلیم و ترقی کا شعبہ تو ابھی ابتدائی مامع نہیں ہو اس
کا لٹریچر ملک میں تعلیم الخان کی اشاعت میں بڑی مفید
خدمت انجام دے رہا ہے۔ لیکن ابھی اس لٹریچر کی فروخت

سے اس شعبہ کے اخراجات میں کوئی قابل ذکر اضافہ
نہیں ملتی۔

مکتبہ سے البتہ بفضلہ تعالیٰ کافی آمدنی ہوتی ہے۔ لیکن
معیاری کتابوں کی تیاری اور اشاعت میں جس طرح بے
ذریعہ روپیہ خرچ کرنا پڑتا ہے اس سے کچھ کام کرنے والے
ہی واقف ہو سکتے ہیں۔ اسی لئے ہم نہیں چاہتے کہ
مکتبہ کی آمدنی کو جامعہ کے کئی اور مصروف میں لائیں چونکہ
ملک میں مطالعہ کا صحیح مذاق پیدا کرنے کی ضرورت شدید ہو
اور اردو میں ابھی کتابوں کی بہت کمی پر اسلئے عمدہ کتابوں
تالیف اور ترجمہ کی تیاری کی جو اسکیم مرتب کی گئی
ہے اس میں بڑے سرمائے کی ضرورت ہے۔ یہی وجہ
ہے کہ مکتبہ کی ساری آمدنی اسی کے استحکام و توسیع
میں صرف کر دی جاتی ہے۔ یہ کیا کم ہے کہ اس مطلب
کے لئے کسی کا دست نگر نہیں ہونا پڑتا اور مکتبہ اپنے
پیروں پر کھڑا ہے۔

جامعہ پریس کا سامان ملتان سے شیکہ پر ہے جس کے
بطور گریہ جامعہ کو پچاس روپے ماہوار بطریق پریس لینڈ
سے وصول ہو جاتے ہیں۔ گریہ کی یہ ہی رقم پہلے ضابطہ
عبد الطیف خاں صاحب سے ملتی تھی جو لینڈ پر ملنے پہلے ملتان

امداد بصورت اشیاء و جنس

جامعہ کو اشیاء کی صورت میں بھی امداد ملتی رہتی
ہے۔ مثلاً کتب خانہ جامعہ میں معنفین و اہل ذوق کی طرف

رجسٹری ۱۴۔ وصیت نامہ محکمہ رجسٹری میں ۱۴۔ ۱۵۔ ۱۶۔ ۱۷۔ ۱۸۔ ۱۹۔ ۲۰۔ ۲۱۔ ۲۲۔ ۲۳۔ ۲۴۔ ۲۵۔ ۲۶۔ ۲۷۔ ۲۸۔ ۲۹۔ ۳۰۔ ۳۱۔ ۳۲۔ ۳۳۔ ۳۴۔ ۳۵۔ ۳۶۔ ۳۷۔ ۳۸۔ ۳۹۔ ۴۰۔ ۴۱۔ ۴۲۔ ۴۳۔ ۴۴۔ ۴۵۔ ۴۶۔ ۴۷۔ ۴۸۔ ۴۹۔ ۵۰۔ ۵۱۔ ۵۲۔ ۵۳۔ ۵۴۔ ۵۵۔ ۵۶۔ ۵۷۔ ۵۸۔ ۵۹۔ ۶۰۔ ۶۱۔ ۶۲۔ ۶۳۔ ۶۴۔ ۶۵۔ ۶۶۔ ۶۷۔ ۶۸۔ ۶۹۔ ۷۰۔ ۷۱۔ ۷۲۔ ۷۳۔ ۷۴۔ ۷۵۔ ۷۶۔ ۷۷۔ ۷۸۔ ۷۹۔ ۸۰۔ ۸۱۔ ۸۲۔ ۸۳۔ ۸۴۔ ۸۵۔ ۸۶۔ ۸۷۔ ۸۸۔ ۸۹۔ ۹۰۔ ۹۱۔ ۹۲۔ ۹۳۔ ۹۴۔ ۹۵۔ ۹۶۔ ۹۷۔ ۹۸۔ ۹۹۔ ۱۰۰۔ ۱۰۱۔ ۱۰۲۔ ۱۰۳۔ ۱۰۴۔ ۱۰۵۔ ۱۰۶۔ ۱۰۷۔ ۱۰۸۔ ۱۰۹۔ ۱۱۰۔ ۱۱۱۔ ۱۱۲۔ ۱۱۳۔ ۱۱۴۔ ۱۱۵۔ ۱۱۶۔ ۱۱۷۔ ۱۱۸۔ ۱۱۹۔ ۱۲۰۔ ۱۲۱۔ ۱۲۲۔ ۱۲۳۔ ۱۲۴۔ ۱۲۵۔ ۱۲۶۔ ۱۲۷۔ ۱۲۸۔ ۱۲۹۔ ۱۳۰۔ ۱۳۱۔ ۱۳۲۔ ۱۳۳۔ ۱۳۴۔ ۱۳۵۔ ۱۳۶۔ ۱۳۷۔ ۱۳۸۔ ۱۳۹۔ ۱۴۰۔ ۱۴۱۔ ۱۴۲۔ ۱۴۳۔ ۱۴۴۔ ۱۴۵۔ ۱۴۶۔ ۱۴۷۔ ۱۴۸۔ ۱۴۹۔ ۱۵۰۔ ۱۵۱۔ ۱۵۲۔ ۱۵۳۔ ۱۵۴۔ ۱۵۵۔ ۱۵۶۔ ۱۵۷۔ ۱۵۸۔ ۱۵۹۔ ۱۶۰۔ ۱۶۱۔ ۱۶۲۔ ۱۶۳۔ ۱۶۴۔ ۱۶۵۔ ۱۶۶۔ ۱۶۷۔ ۱۶۸۔ ۱۶۹۔ ۱۷۰۔ ۱۷۱۔ ۱۷۲۔ ۱۷۳۔ ۱۷۴۔ ۱۷۵۔ ۱۷۶۔ ۱۷۷۔ ۱۷۸۔ ۱۷۹۔ ۱۸۰۔ ۱۸۱۔ ۱۸۲۔ ۱۸۳۔ ۱۸۴۔ ۱۸۵۔ ۱۸۶۔ ۱۸۷۔ ۱۸۸۔ ۱۸۹۔ ۱۹۰۔ ۱۹۱۔ ۱۹۲۔ ۱۹۳۔ ۱۹۴۔ ۱۹۵۔ ۱۹۶۔ ۱۹۷۔ ۱۹۸۔ ۱۹۹۔ ۲۰۰۔ ۲۰۱۔ ۲۰۲۔ ۲۰۳۔ ۲۰۴۔ ۲۰۵۔ ۲۰۶۔ ۲۰۷۔ ۲۰۸۔ ۲۰۹۔ ۲۱۰۔ ۲۱۱۔ ۲۱۲۔ ۲۱۳۔ ۲۱۴۔ ۲۱۵۔ ۲۱۶۔ ۲۱۷۔ ۲۱۸۔ ۲۱۹۔ ۲۲۰۔ ۲۲۱۔ ۲۲۲۔ ۲۲۳۔ ۲۲۴۔ ۲۲۵۔ ۲۲۶۔ ۲۲۷۔ ۲۲۸۔ ۲۲۹۔ ۲۳۰۔ ۲۳۱۔ ۲۳۲۔ ۲۳۳۔ ۲۳۴۔ ۲۳۵۔ ۲۳۶۔ ۲۳۷۔ ۲۳۸۔ ۲۳۹۔ ۲۴۰۔ ۲۴۱۔ ۲۴۲۔ ۲۴۳۔ ۲۴۴۔ ۲۴۵۔ ۲۴۶۔ ۲۴۷۔ ۲۴۸۔ ۲۴۹۔ ۲۵۰۔ ۲۵۱۔ ۲۵۲۔ ۲۵۳۔ ۲۵۴۔ ۲۵۵۔ ۲۵۶۔ ۲۵۷۔ ۲۵۸۔ ۲۵۹۔ ۲۶۰۔ ۲۶۱۔ ۲۶۲۔ ۲۶۳۔ ۲۶۴۔ ۲۶۵۔ ۲۶۶۔ ۲۶۷۔ ۲۶۸۔ ۲۶۹۔ ۲۷۰۔ ۲۷۱۔ ۲۷۲۔ ۲۷۳۔ ۲۷۴۔ ۲۷۵۔ ۲۷۶۔ ۲۷۷۔ ۲۷۸۔ ۲۷۹۔ ۲۸۰۔ ۲۸۱۔ ۲۸۲۔ ۲۸۳۔ ۲۸۴۔ ۲۸۵۔ ۲۸۶۔ ۲۸۷۔ ۲۸۸۔ ۲۸۹۔ ۲۹۰۔ ۲۹۱۔ ۲۹۲۔ ۲۹۳۔ ۲۹۴۔ ۲۹۵۔ ۲۹۶۔ ۲۹۷۔ ۲۹۸۔ ۲۹۹۔ ۳۰۰۔ ۳۰۱۔ ۳۰۲۔ ۳۰۳۔ ۳۰۴۔ ۳۰۵۔ ۳۰۶۔ ۳۰۷۔ ۳۰۸۔ ۳۰۹۔ ۳۱۰۔ ۳۱۱۔ ۳۱۲۔ ۳۱۳۔ ۳۱۴۔ ۳۱۵۔ ۳۱۶۔ ۳۱۷۔ ۳۱۸۔ ۳۱۹۔ ۳۲۰۔ ۳۲۱۔ ۳۲۲۔ ۳۲۳۔ ۳۲۴۔ ۳۲۵۔ ۳۲۶۔ ۳۲۷۔ ۳۲۸۔ ۳۲۹۔ ۳۳۰۔ ۳۳۱۔ ۳۳۲۔ ۳۳۳۔ ۳۳۴۔ ۳۳۵۔ ۳۳۶۔ ۳۳۷۔ ۳۳۸۔ ۳۳۹۔ ۳۴۰۔ ۳۴۱۔ ۳۴۲۔ ۳۴۳۔ ۳۴۴۔ ۳۴۵۔ ۳۴۶۔ ۳۴۷۔ ۳۴۸۔ ۳۴۹۔ ۳۵۰۔ ۳۵۱۔ ۳۵۲۔ ۳۵۳۔ ۳۵۴۔ ۳۵۵۔ ۳۵۶۔ ۳۵۷۔ ۳۵۸۔ ۳۵۹۔ ۳۶۰۔ ۳۶۱۔ ۳۶۲۔ ۳۶۳۔ ۳۶۴۔ ۳۶۵۔ ۳۶۶۔ ۳۶۷۔ ۳۶۸۔ ۳۶۹۔ ۳۷۰۔ ۳۷۱۔ ۳۷۲۔ ۳۷۳۔ ۳۷۴۔ ۳۷۵۔ ۳۷۶۔ ۳۷۷۔ ۳۷۸۔ ۳۷۹۔ ۳۸۰۔ ۳۸۱۔ ۳۸۲۔ ۳۸۳۔ ۳۸۴۔ ۳۸۵۔ ۳۸۶۔ ۳۸۷۔ ۳۸۸۔ ۳۸۹۔ ۳۹۰۔ ۳۹۱۔ ۳۹۲۔ ۳۹۳۔ ۳۹۴۔ ۳۹۵۔ ۳۹۶۔ ۳۹۷۔ ۳۹۸۔ ۳۹۹۔ ۴۰۰۔ ۴۰۱۔ ۴۰۲۔ ۴۰۳۔ ۴۰۴۔ ۴۰۵۔ ۴۰۶۔ ۴۰۷۔ ۴۰۸۔ ۴۰۹۔ ۴۱۰۔ ۴۱۱۔ ۴۱۲۔ ۴۱۳۔ ۴۱۴۔ ۴۱۵۔ ۴۱۶۔ ۴۱۷۔ ۴۱۸۔ ۴۱۹۔ ۴۲۰۔ ۴۲۱۔ ۴۲۲۔ ۴۲۳۔ ۴۲۴۔ ۴۲۵۔ ۴۲۶۔ ۴۲۷۔ ۴۲۸۔ ۴۲۹۔ ۴۳۰۔ ۴۳۱۔ ۴۳۲۔ ۴۳۳۔ ۴۳۴۔ ۴۳۵۔ ۴۳۶۔ ۴۳۷۔ ۴۳۸۔ ۴۳۹۔ ۴۴۰۔ ۴۴۱۔ ۴۴۲۔ ۴۴۳۔ ۴۴۴۔ ۴۴۵۔ ۴۴۶۔ ۴۴۷۔ ۴۴۸۔ ۴۴۹۔ ۴۵۰۔ ۴۵۱۔ ۴۵۲۔ ۴۵۳۔ ۴۵۴۔ ۴۵۵۔ ۴۵۶۔ ۴۵۷۔ ۴۵۸۔ ۴۵۹۔ ۴۶۰۔ ۴۶۱۔ ۴۶۲۔ ۴۶۳۔ ۴۶۴۔ ۴۶۵۔ ۴۶۶۔ ۴۶۷۔ ۴۶۸۔ ۴۶۹۔ ۴۷۰۔ ۴۷۱۔ ۴۷۲۔ ۴۷۳۔ ۴۷۴۔ ۴۷۵۔ ۴۷۶۔ ۴۷۷۔ ۴۷۸۔ ۴۷۹۔ ۴۸۰۔ ۴۸۱۔ ۴۸۲۔ ۴۸۳۔ ۴۸۴۔ ۴۸۵۔ ۴۸۶۔ ۴۸۷۔ ۴۸۸۔ ۴۸۹۔ ۴۹۰۔ ۴۹۱۔ ۴۹۲۔ ۴۹۳۔ ۴۹۴۔ ۴۹۵۔ ۴۹۶۔ ۴۹۷۔ ۴۹۸۔ ۴۹۹۔ ۵۰۰۔ ۵۰۱۔ ۵۰۲۔ ۵۰۳۔ ۵۰۴۔ ۵۰۵۔ ۵۰۶۔ ۵۰۷۔ ۵۰۸۔ ۵۰۹۔ ۵۱۰۔ ۵۱۱۔ ۵۱۲۔ ۵۱۳۔ ۵۱۴۔ ۵۱۵۔ ۵۱۶۔ ۵۱۷۔ ۵۱۸۔ ۵۱۹۔ ۵۲۰۔ ۵۲۱۔ ۵۲۲۔ ۵۲۳۔ ۵۲۴۔ ۵۲۵۔ ۵۲۶۔ ۵۲۷۔ ۵۲۸۔ ۵۲۹۔ ۵۳۰۔ ۵۳۱۔ ۵۳۲۔ ۵۳۳۔ ۵۳۴۔ ۵۳۵۔ ۵۳۶۔ ۵۳۷۔ ۵۳۸۔ ۵۳۹۔ ۵۴۰۔ ۵۴۱۔ ۵۴۲۔ ۵۴۳۔ ۵۴۴۔ ۵۴۵۔ ۵۴۶۔ ۵۴۷۔ ۵۴۸۔ ۵۴۹۔ ۵۵۰۔ ۵۵۱۔ ۵۵۲۔ ۵۵۳۔ ۵۵۴۔ ۵۵۵۔ ۵۵۶۔ ۵۵۷۔ ۵۵۸۔ ۵۵۹۔ ۵۶۰۔ ۵۶۱۔ ۵۶۲۔ ۵۶۳۔ ۵۶۴۔ ۵۶۵۔ ۵۶۶۔ ۵۶۷۔ ۵۶۸۔ ۵۶۹۔ ۵۷۰۔ ۵۷۱۔ ۵۷۲۔ ۵۷۳۔ ۵۷۴۔ ۵۷۵۔ ۵۷۶۔ ۵۷۷۔ ۵۷۸۔ ۵۷۹۔ ۵۸۰۔ ۵۸۱۔ ۵۸۲۔ ۵۸۳۔ ۵۸۴۔ ۵۸۵۔ ۵۸۶۔ ۵۸۷۔ ۵۸۸۔ ۵۸۹۔ ۵۹۰۔ ۵۹۱۔ ۵۹۲۔ ۵۹۳۔ ۵۹۴۔ ۵۹۵۔ ۵۹۶۔ ۵۹۷۔ ۵۹۸۔ ۵۹۹۔ ۶۰۰۔ ۶۰۱۔ ۶۰۲۔ ۶۰۳۔ ۶۰۴۔ ۶۰۵۔ ۶۰۶۔ ۶۰۷۔ ۶۰۸۔ ۶۰۹۔ ۶۱۰۔ ۶۱۱۔ ۶۱۲۔ ۶۱۳۔ ۶۱۴۔ ۶۱۵۔ ۶۱۶۔ ۶۱۷۔ ۶۱۸۔ ۶۱۹۔ ۶۲۰۔ ۶۲۱۔ ۶۲۲۔ ۶۲۳۔ ۶۲۴۔ ۶۲۵۔ ۶۲۶۔ ۶۲۷۔ ۶۲۸۔ ۶۲۹۔ ۶۳۰۔ ۶۳۱۔ ۶۳۲۔ ۶۳۳۔ ۶۳۴۔ ۶۳۵۔ ۶۳۶۔ ۶۳۷۔ ۶۳۸۔ ۶۳۹۔ ۶۴۰۔ ۶۴۱۔ ۶۴۲۔ ۶۴۳۔ ۶۴۴۔ ۶۴۵۔ ۶۴۶۔ ۶۴۷۔ ۶۴۸۔ ۶۴۹۔ ۶۵۰۔ ۶۵۱۔ ۶۵۲۔ ۶۵۳۔ ۶۵۴۔ ۶۵۵۔ ۶۵۶۔ ۶۵۷۔ ۶۵۸۔ ۶۵۹۔ ۶۶۰۔ ۶۶۱۔ ۶۶۲۔ ۶۶۳۔ ۶۶۴۔ ۶۶۵۔ ۶۶۶۔ ۶۶۷۔ ۶۶۸۔ ۶۶۹۔ ۶۷۰۔ ۶۷۱۔ ۶۷۲۔ ۶۷۳۔ ۶۷۴۔ ۶۷۵۔ ۶۷۶۔ ۶۷۷۔ ۶۷۸۔ ۶۷۹۔ ۶۸۰۔ ۶۸۱۔ ۶۸۲۔ ۶۸۳۔ ۶۸۴۔ ۶۸۵۔ ۶۸۶۔ ۶۸۷۔ ۶۸۸۔ ۶۸۹۔ ۶۹۰۔ ۶۹۱۔ ۶۹۲۔ ۶۹۳۔ ۶۹۴۔ ۶۹۵۔ ۶۹۶۔ ۶۹۷۔ ۶۹۸۔ ۶۹۹۔ ۷۰۰۔ ۷۰۱۔ ۷۰۲۔ ۷۰۳۔ ۷۰۴۔ ۷۰۵۔ ۷۰۶۔ ۷۰۷۔ ۷۰۸۔ ۷۰۹۔ ۷۱۰۔ ۷۱۱۔ ۷۱۲۔ ۷۱۳۔ ۷۱۴۔ ۷۱۵۔ ۷۱۶۔ ۷۱۷۔ ۷۱۸۔ ۷۱۹۔ ۷۲۰۔ ۷۲۱۔ ۷۲۲۔ ۷۲۳۔ ۷۲۴۔ ۷۲۵۔ ۷۲۶۔ ۷۲۷۔ ۷۲۸۔ ۷۲۹۔ ۷۳۰۔ ۷۳۱۔ ۷۳۲۔ ۷۳۳۔ ۷۳۴۔ ۷۳۵۔ ۷۳۶۔ ۷۳۷۔ ۷۳۸۔ ۷۳۹۔ ۷۴۰۔ ۷۴۱۔ ۷۴۲۔ ۷۴۳۔ ۷۴۴۔ ۷۴۵۔ ۷۴۶۔ ۷۴۷۔ ۷۴۸۔ ۷۴۹۔ ۷۵۰۔ ۷۵۱۔ ۷۵۲۔ ۷۵۳۔ ۷۵۴۔ ۷۵۵۔ ۷۵۶۔ ۷۵۷۔ ۷۵۸۔ ۷۵۹۔ ۷۶۰۔ ۷۶۱۔ ۷۶۲۔ ۷۶۳۔ ۷۶۴۔ ۷۶۵۔ ۷۶۶۔ ۷۶۷۔ ۷۶۸۔ ۷۶۹۔ ۷۷۰۔ ۷۷۱۔ ۷۷۲۔ ۷۷۳۔ ۷۷۴۔ ۷۷۵۔ ۷۷۶۔ ۷۷۷۔ ۷۷۸۔ ۷۷۹۔ ۷۸۰۔ ۷۸۱۔ ۷۸۲۔ ۷۸۳۔ ۷۸۴۔ ۷۸۵۔ ۷۸۶۔ ۷۸۷۔ ۷۸۸۔ ۷۸۹۔ ۷۹۰۔ ۷۹۱۔ ۷۹۲۔ ۷۹۳۔ ۷۹۴۔ ۷۹۵۔ ۷۹۶۔ ۷۹۷۔ ۷۹۸۔ ۷۹۹۔ ۸۰۰۔ ۸۰۱۔ ۸۰۲۔ ۸۰۳۔ ۸۰۴۔ ۸۰۵۔ ۸۰۶۔ ۸۰۷۔ ۸۰۸۔ ۸۰۹۔ ۸۱۰۔ ۸۱۱۔ ۸۱۲۔ ۸۱۳۔ ۸۱۴۔ ۸۱۵۔ ۸۱۶۔ ۸۱۷۔ ۸۱۸۔ ۸۱۹۔ ۸۲۰۔ ۸۲۱۔ ۸۲۲۔ ۸۲۳۔ ۸۲۴۔ ۸۲۵۔ ۸۲۶۔ ۸۲۷۔ ۸۲۸۔ ۸۲۹۔ ۸۳۰۔ ۸۳۱۔ ۸۳۲۔ ۸۳۳۔ ۸۳۴۔ ۸۳۵۔ ۸۳۶۔ ۸۳۷۔ ۸۳۸۔ ۸۳۹۔ ۸۴۰۔ ۸۴۱۔ ۸۴۲۔ ۸۴۳۔ ۸۴۴۔ ۸۴۵۔ ۸۴۶۔ ۸۴۷۔ ۸۴۸۔ ۸۴۹۔ ۸۵۰۔ ۸۵۱۔ ۸۵۲۔ ۸۵۳۔ ۸۵۴۔ ۸۵۵۔ ۸۵۶۔ ۸۵۷۔ ۸۵۸۔ ۸۵۹۔ ۸۶۰۔ ۸۶۱۔ ۸۶۲۔ ۸۶۳۔ ۸۶۴۔ ۸۶۵۔ ۸۶۶۔ ۸۶۷۔ ۸۶۸۔ ۸۶۹۔ ۸۷۰۔ ۸۷۱۔ ۸۷۲۔ ۸۷۳۔ ۸۷۴۔ ۸۷۵۔ ۸۷۶۔ ۸۷۷۔ ۸۷۸۔ ۸۷۹۔ ۸۸۰۔ ۸۸۱۔ ۸۸۲۔ ۸۸۳۔ ۸۸۴۔ ۸۸۵۔ ۸۸۶۔ ۸۸۷۔ ۸۸۸۔ ۸۸۹۔ ۸۹۰۔ ۸۹۱۔ ۸۹۲۔ ۸۹۳۔ ۸۹۴۔ ۸۹۵۔ ۸۹۶۔ ۸۹۷۔ ۸۹۸۔ ۸۹۹۔ ۹۰۰۔ ۹۰۱۔ ۹۰۲۔ ۹۰۳۔ ۹۰۴۔ ۹۰۵۔ ۹۰۶۔ ۹۰۷۔ ۹۰۸۔ ۹۰۹۔ ۹۱۰۔ ۹۱۱۔ ۹۱۲۔ ۹۱۳۔ ۹۱۴۔ ۹۱۵۔ ۹۱۶۔ ۹۱۷۔ ۹۱۸۔ ۹۱۹۔ ۹۲۰۔ ۹۲۱۔ ۹۲۲۔ ۹۲۳۔ ۹۲۴۔ ۹۲۵۔ ۹۲۶۔ ۹۲۷۔ ۹۲۸۔ ۹۲۹۔ ۹۳۰۔ ۹۳۱۔ ۹۳۲۔ ۹۳۳۔ ۹۳۴۔ ۹۳۵۔ ۹۳۶۔ ۹۳۷۔ ۹۳۸۔ ۹۳۹۔ ۹۴۰۔ ۹۴۱۔ ۹۴۲۔ ۹۴۳۔ ۹۴۴۔ ۹۴۵۔ ۹۴۶۔ ۹۴۷۔ ۹۴۸۔ ۹۴۹۔ ۹۵۰۔ ۹۵۱۔ ۹۵۲۔ ۹۵۳۔ ۹۵۴۔ ۹۵۵۔ ۹۵۶۔ ۹۵۷۔ ۹۵۸۔ ۹۵۹۔ ۹۶۰۔ ۹۶۱۔ ۹۶۲۔ ۹۶۳۔ ۹۶۴۔ ۹۶۵۔ ۹۶۶۔ ۹۶۷۔ ۹۶۸۔ ۹۶۹۔ ۹۷۰۔ ۹۷۱۔ ۹۷۲۔ ۹۷۳۔ ۹۷۴۔ ۹۷۵۔ ۹۷۶۔ ۹۷۷۔ ۹۷۸۔ ۹۷۹۔ ۹۸۰۔ ۹۸۱۔ ۹۸۲۔ ۹۸۳۔ ۹۸۴۔ ۹۸۵۔ ۹۸۶۔ ۹۸۷۔ ۹۸۸۔ ۹۸۹۔ ۹۹۰۔ ۹۹۱۔ ۹۹۲۔ ۹۹۳۔ ۹۹۴۔ ۹۹۵۔ ۹۹۶۔ ۹۹۷۔ ۹۹۸۔ ۹۹۹۔ ۱۰۰۰۔ ۱۰۰۱۔ ۱۰۰۲۔ ۱۰۰۳۔ ۱۰۰۴۔ ۱۰۰۵۔ ۱۰۰۶۔ ۱۰۰۷۔ ۱۰۰۸۔ ۱۰۰۹۔ ۱۰۱۰۔ ۱۰۱۱۔ ۱۰۱۲۔ ۱۰۱۳۔ ۱۰۱۴۔ ۱۰۱۵۔ ۱۰۱۶۔ ۱۰۱۷۔ ۱۰۱۸۔ ۱۰۱۹۔ ۱۰۲۰۔ ۱۰۲۱۔ ۱۰۲۲۔ ۱۰۲۳۔ ۱۰۲۴۔ ۱۰۲۵۔ ۱۰۲۶۔ ۱۰۲۷۔ ۱۰۲۸۔ ۱۰۲۹۔ ۱۰۳۰۔ ۱۰۳۱۔ ۱۰۳۲۔ ۱۰۳۳۔ ۱۰۳۴۔ ۱۰۳۵۔ ۱۰۳۶۔ ۱۰۳۷۔ ۱۰۳۸۔ ۱۰۳۹۔ ۱۰۴۰۔ ۱۰۴۱۔ ۱۰۴۲۔ ۱۰۴۳۔ ۱۰۴۴۔ ۱۰۴۵۔ ۱۰۴۶۔ ۱۰۴۷۔ ۱۰۴۸۔ ۱۰۴۹۔ ۱۰۵۰۔ ۱۰۵۱۔ ۱۰۵۲۔ ۱۰۵۳۔ ۱۰۵۴۔ ۱۰۵۵۔ ۱۰۵۶۔ ۱۰۵۷۔ ۱۰۵۸۔ ۱۰۵۹۔ ۱۰۶۰۔ ۱۰۶۱۔ ۱۰۶۲۔ ۱۰۶۳۔ ۱۰۶۴۔ ۱۰۶۵۔ ۱۰۶۶۔ ۱۰۶۷۔ ۱۰۶۸۔ ۱۰۶۹۔ ۱۰۷۰۔ ۱۰۷۱۔ ۱۰۷۲۔ ۱۰۷۳۔ ۱۰۷۴۔ ۱۰۷۵۔ ۱۰۷۶۔ ۱۰۷۷۔ ۱۰۷۸۔ ۱۰۷۹۔ ۱۰۸۰۔ ۱۰۸۱۔ ۱۰۸۲۔ ۱۰۸۳۔ ۱۰۸۴۔ ۱۰۸۵۔ ۱۰۸۶۔ ۱۰۸۷۔ ۱۰۸۸۔ ۱۰۸۹۔ ۱۰۹۰۔ ۱۰۹۱۔ ۱۰۹۲۔ ۱۰۹۳۔ ۱۰۹۴۔ ۱۰۹۵۔ ۱۰۹۶۔ ۱۰۹۷۔ ۱۰۹۸۔ ۱۰۹۹۔ ۱۱۰۰۔ ۱۱۰۱۔ ۱۱۰۲۔ ۱۱۰۳۔ ۱۱۰۴۔ ۱۱۰۵۔ ۱۱۰۶۔ ۱۱۰۷۔ ۱۱۰۸۔ ۱۱۰۹۔ ۱۱۱۰۔ ۱۱۱۱۔ ۱۱۱۲۔ ۱۱۱۳۔ ۱۱۱۴۔ ۱۱۱۵۔ ۱۱۱۶۔ ۱۱۱۷۔ ۱۱۱۸۔ ۱۱۱۹۔ ۱۱۲۰۔ ۱۱۲۱۔ ۱۱۲۲۔ ۱۱۲۳۔ ۱۱۲۴۔ ۱۱۲۵۔ ۱۱۲۶۔ ۱۱۲۷۔ ۱۱۲۸۔ ۱۱۲۹۔ ۱۱۳۰۔ ۱۱۳۱۔ ۱۱۳۲۔ ۱۱۳۳۔ ۱۱۳۴۔ ۱۱۳۵۔ ۱۱۳۶۔ ۱۱۳۷۔ ۱۱۳۸۔ ۱۱۳۹۔ ۱۱۴۰۔ ۱۱۴۱۔ ۱۱۴۲۔ ۱۱۴۳۔ ۱۱۴۴۔ ۱۱۴۵۔ ۱۱۴۶۔ ۱۱۴۷۔ ۱۱۴۸۔ ۱۱۴۹۔ ۱۱۵۰۔ ۱۱۵۱۔ ۱۱۵۲۔ ۱۱۵۳۔ ۱۱۵۴۔ ۱۱۵۵۔ ۱۱۵۶۔ ۱۱۵۷۔ ۱۱۵۸۔ ۱۱۵۹۔ ۱۱۶۰۔ ۱۱۶۱۔ ۱۱۶۲۔ ۱۱۶۳۔ ۱۱۶۴۔ ۱۱۶۵۔ ۱۱۶۶۔ ۱۱۶۷۔ ۱۱۶۸۔ ۱۱۶۹۔ ۱۱۷۰۔ ۱۱۷۱۔ ۱۱۷۲۔ ۱۱۷۳۔ ۱۱۷۴۔ ۱۱۷۵۔ ۱۱۷۶۔ ۱۱۷۷۔ ۱۱۷۸۔ ۱۱۷۹۔ ۱۱۸۰۔ ۱۱۸۱۔ ۱۱۸۲۔ ۱۱۸۳۔ ۱۱۸۴۔ ۱۱۸۵۔ ۱۱۸۶۔ ۱۱۸۷۔ ۱۱۸۸۔ ۱۱۸۹۔ ۱۱۹۰۔ ۱۱۹۱۔ ۱۱۹۲۔ ۱۱۹۳۔ ۱۱۹۴۔ ۱۱۹۵۔ ۱۱۹۶۔ ۱۱۹۷۔ ۱۱۹۸۔ ۱۱۹۹۔ ۱۲۰۰۔ ۱۲۰۱۔ ۱۲۰۲۔ ۱۲۰۳۔ ۱۲۰۴۔ ۱۲۰۵۔ ۱۲۰۶۔ ۱۲۰۷۔ ۱۲۰۸۔ ۱۲۰۹۔ ۱۲۱۰۔ ۱۲۱۱۔ ۱۲۱۲۔ ۱۲۱۳۔ ۱۲۱۴۔ ۱۲۱۵۔ ۱۲۱۶۔ ۱۲۱۷۔ ۱۲۱۸۔ ۱۲۱۹۔ ۱۲۲۰۔ ۱۲۲۱۔ ۱۲۲۲۔ ۱۲۲۳۔ ۱۲۲۴۔ ۱۲۲۵۔ ۱۲۲۶۔ ۱۲۲۷۔ ۱۲۲۸۔ ۱۲۲۹۔ ۱۲۳۰۔ ۱۲۳۱۔ ۱۲۳۲۔ ۱۲۳۳۔ ۱۲۳۴۔ ۱۲۳۵۔ ۱۲۳۶۔ ۱۲۳۷۔ ۱۲۳۸۔ ۱۲۳۹۔ ۱۲۴۰۔ ۱۲۴۱۔ ۱۲۴۲۔ ۱۲۴۳۔ ۱۲۴۴۔ ۱۲۴۵۔ ۱۲۴۶۔ ۱۲۴۷۔ ۱۲۴۸۔ ۱۲۴۹۔ ۱۲۵۰۔ ۱۲۵۱۔ ۱۲۵۲۔ ۱۲۵۳۔ ۱۲۵۴۔ ۱۲۵۵۔ ۱۲۵۶۔ ۱۲۵۷۔ ۱۲۵۸۔ ۱۲۵۹۔ ۱۲۶۰۔ ۱۲۶۱۔ ۱۲۶۲۔ ۱۲۶۳۔ ۱۲۶۴۔ ۱۲۶۵۔ ۱۲۶۶۔ ۱۲۶۷۔ ۱۲۶۸۔ ۱۲۶۹۔ ۱۲۷۰۔ ۱۲۷۱۔ ۱۲۷۲۔ ۱۲۷۳۔ ۱۲۷۴۔ ۱۲۷۵۔ ۱۲۷۶۔ ۱۲۷۷۔ ۱۲۷۸۔ ۱۲۷۹۔ ۱۲۸۰۔ ۱۲۸۱۔ ۱۲۸۲۔ ۱۲۸۳۔ ۱۲۸۴۔ ۱۲۸۵۔ ۱۲۸۶۔ ۱۲۸۷۔ ۱۲۸۸۔ ۱۲۸۹۔ ۱۲۹۰۔ ۱۲۹۱۔ ۱۲۹۲۔ ۱۲۹۳۔ ۱۲۹۴۔ ۱۲۹۵۔ ۱۲۹۶۔ ۱۲۹۷۔ ۱۲۹۸۔ ۱۲۹۹۔ ۱۳۰۰۔ ۱۳۰۱۔ ۱۳۰۲۔ ۱۳۰۳۔ ۱۳۰۴۔ ۱۳۰۵۔ ۱۳۰۶۔ ۱۳۰۷۔ ۱۳۰۸۔ ۱۳۰۹۔ ۱۳۱۰۔ ۱۳۱۱۔ ۱۳۱۲۔ ۱۳۱۳۔ ۱۳۱۴۔ ۱۳۱۵۔ ۱۳۱۶۔ ۱۳۱۷۔ ۱۳۱۸۔ ۱۳۱۹۔ ۱۳۲۰۔ ۱۳

آمدنی ہو جاتی ہے۔ جامعہ کی طرف سے خود سبزیوں وغیرہ کی کاشت کا انتظام ہوتا ہے۔ اور وہ فروخت ہوتی ہیں۔ جامعہ کی ملکیت میں چند مکان ہیں ان کا گراہ آٹھ آئی قسم کی اور مشرق آمدنی کے معمولی ذرائع ہیں جو قابل لحاظ نہیں۔

مندرجہ بالا تفصیلات سے جامعہ کے ہمدردوں اور قہر دانوں کو جامعہ کی آمدنی کا ایک اندازہ ہو جائیگا۔ لیکن ہماری حالت کا صحیح اندازہ اسی وقت ہو سکے گا جب کہ آمدنی کے مقابلہ میں جامعہ کا خرچ بھی ان کے پیش نظر ہو اور ہماری مشکلات ان کے سامنے ہوں۔ اس کے لئے کمی آئندہ اشاعت کا انتظار کیجئے۔

سے چمکا کر وصول ہوتی ہیں وہ ہماری امداد کا ایک بہت بڑا منبع ہیں۔ ان ہی عطیات کی بدولت جامعہ کا کتب خانہ شمالی ہند میں ایک نمایاں اور خصوصاً بیت کا مالک بن گیا ہے۔ جامعہ کی انجمنوں کو مالکان اخباری قیمت اجاب دیتے ہیں۔ بعض شعبوں کو دستکاری کے لئے ادارہ اور دوسرا سامان بطور عطیہ مل جاتا ہے۔

مشرق آمدنی

آمدنی کے سلسلہ میں یہ زیادہ قابل ذکر نہیں ہے۔ جامعہ کی بعض زمینیں کاشت پر لوگوں کو دی جاتی ہیں اس سے کچھ

اعتذار و التماس

اگست اور ستمبر کے چہینے اس سال موسمی اعتبار سے بہت سخت گزریے جامعہ کا کوئی فرد طیر یا بخار سے اور اس کے کئی کئی حلوں سے محفوظ نہیں ہوا۔ دفتر ہمدردان میں چھوٹے بڑے تمام ملازمین بیک وقت کی کئی روز تک شدید بخار میں مبتلا رہے اور دفتر عملی طور سے بالکل بند رہا اب تک کہ اکتوبر کا مہینہ نصف سے زیادہ گزر چکا ہے پورا عملہ کام پر واپس نہیں آیا اور صحیح معنوں میں پوری طرح کام جاری نہیں ہوا۔ دفتر کے بہت سے کام ادھورے اور بالکل ناکمل پڑے ہیں اس لئے مقامی یا بیرونی چندہ کی فہرستوں یا یاد دہانیوں میں اگر غلطیاں سرزد ہوئی ہوں تو نہایت ندامت سے معافی کی درخواست کی جاتی ہے۔ لیکن اصلاح اور ترمیم کی پوری کوشش کی جائے گی۔ جو غلطی یا کمی آپ کے علم میں آئے اس سے ضرور مطلع فرمائیے۔

(ناظم)

مقام صدر الہامین بہادر کی ذمہ داریاں قوسب سے
 زمی ہوتی ہیں۔ پھر نواب اکبر یار جنگ بہادر، ڈاکٹر ناظر
 یار جنگ بہادر، مولوی احمد رضا صاحب، مولوی سید اکبر علی
 صاحب، مولوی علی الدین صاحب، مولوی احمد علی الدین
 صاحب، مولوی محمد یونس صاحب، نواب دوست محمد خاں
 صاحب، ڈاکٹر لطیف سعید محمد مولوی حبیب الرحمن صاحب
 ڈاکٹر رضی الدین صاحب صدیقی، ڈاکٹر جعفر حسن صاحب، یہ
 سب وہ حضرات ہیں جن کی ہمدردیوں اور حوصلہ افزائیوں
 پر کارکنان جامعہ امداد بالخصوص ادارہ تعلیم و ترقی فخر کر سکتے ہیں۔
 میرا اکبر علی خان صاحب بی اے جامعہ (بیرسٹریٹ لا)،
 ذمہ داری ایسی ہو گئی کہ وہ اپنی بر شوولیت کو جامعہ پر قربان کر دیتے
 ہیں۔ انجانب قاضی عبدالغفار صاحب (مدیر پیام)، کا پُر زور
 قلم تو جامعہ کے لئے گویا دفت ہر۔

اس سال جناب مولوی احمد رضا صاحب (چیف
 انجینئر و مقرر تعمیرات)، کی خاص توجہ اور مولوی محمد یونس
 صاحب انسپکٹنگ انجینئر کی غلصانہ کوششوں اور مولوی
 لائق علی خاں صاحب جناب بالا رام صاحب کی غایت
 و فیاضی سے ادارہ کے لئے ایک رقم خطیر ہمارے
 کرم فراڈوں نے جمع کر لی، جو اور جامعہ کو اس ایک
 شعبہ کی مالیات کی طرف سے کئی سال کے لئے مطمئن
 کر دیا ہے۔

جامعہ کے پیش نظر ابھی بہت سے تعلیمی خرچ ہیں ہمدردان
 خیر آباد کی غایتوں کو دیکھ کر جس یقین بآہ کہ ملک میں ایسے لوگوں
 کی کمی نہیں جو اسی طرح جامعہ کے ایک ایک شعبہ کو اپنی ہمدی
 اور غایات کے لئے مخصوص کر لیں اور جامعہ کے خادموں کو مالیات
 کی طرف کو ایسا مطمئن کر دیں کہ ہمیں ہر وقت اپنے کام سے کام لے سکیں۔

انگریزوں کی طرف سے جو امداد مل رہی ہے وہ سب ہی ہمدردان
 کی طرف سے ہے۔ ہمدردان کی طرف سے جو امداد مل رہی ہے وہ سب ہی ہمدردان
 کی طرف سے ہے۔ ہمدردان کی طرف سے جو امداد مل رہی ہے وہ سب ہی ہمدردان

جامعہ کی مستقل آمدنی

جامعہ کی مستقل آمدنی کی جو تفصیل گزشتہ صفحے (اکتوبر) کے پرچہ میں درج کی گئی تھیں اس میں چند بات کا ذکر ہوا ہے۔ گہرائی فرا کر مندرجہ ذیل
 معلومات کو اس کے ساتھ شامل کر رہے۔

- ۱۔ میونسپل کمیٹی دہلی سے جامعہ کے کتب خانہ کو بھی سالانہ امداد ملتی ہے جو کہ یہ کتب خانہ صرف جامعہ کے استادوں اور طلبہ کے لئے ہی محدود و مخصوص نہیں بلکہ ملک کو
 واسطے ہی ہر اور اسکول دہلی کے ہر طرف کو لوگوں کے لئے کھلا ہے۔ اٹھارے میں میونسپل کمیٹی سے سالانہ کتب خانہ کے اخراجات ۲۳۰۰ روپے سے لے کر شروع ہوئی۔ میونسپل کمیٹی
 قوانین کے مطابق ہر امداد پہلے تین سال تک اخراجات کا پچیس فیصدی کے حساب سے اور پھر پانچ سال تک ۲۲ فیصدی کے حساب سے اور ان بعد پچاس فیصدی کے حساب سے
 ملتی ہے۔ چنانچہ دو ہزار سالانہ ملتی ہے۔ اخراجات کا پچاس فیصدی تو ملتا ہے لیکن ہر سال اس سے زیادہ رقم نہیں ملتی، مارچ ۱۹۳۲ء تک مل چکی ہے۔
- ۲۔ استادانہ کتب خانہ جس میں بنیادی طریقہ تعلیم پر مشتمل کتب خانہ کے علاوہ تعلیمی نکتہ سے متعلق ہر سالانہ کی امداد ملتی ہے۔ امداد ۲۳۰۰ روپے سے لے کر شروع ہوئی۔ اس سالانہ امداد
 ۱۰۰ روپے سے لے کر شروع ہوئی۔ اس سالانہ امداد ۱۰۰ روپے سے لے کر شروع ہوئی۔ اس سالانہ امداد ۱۰۰ روپے سے لے کر شروع ہوئی۔ اس سالانہ امداد ۱۰۰ روپے سے لے کر شروع ہوئی۔
- ۳۔ پچھلے پرچہ میں لکھا گیا تھا کہ جامعہ پر کل سالانہ ۲۳۰۰ روپے سے لے کر شروع ہوئی۔ اس سالانہ امداد ۱۰۰ روپے سے لے کر شروع ہوئی۔ اس سالانہ امداد ۱۰۰ روپے سے لے کر شروع ہوئی۔ اس سالانہ امداد ۱۰۰ روپے سے لے کر شروع ہوئی۔
- ۴۔ عمارات کے سلسلہ میں جو قوت گشت ایذا فاسطی میں اور جن کی آمدنی وظائف خیر میں دی جاتی یا کسی اور مصرف میں لائی جاتی ہے وہی

سے ان کا ذکر آئندہ کی اشاعت میں کیا جائے گا۔ (د-۱)

تحریک حلقہ ہمدان جامعہ

رسالہ جو کہ مہینے کے وسط میں چھپ کر تیار ہو جاتا ہے اس لئے مندرجہ ذیل فہرست میں صرف ان رقومات کا اندراج ہے گا جو دفتر ہمدان جامعہ میں گذشتہ مہینے (یعنی اکتوبر) کی آخری تاریخ تک براہ راست یا بذریعہ مہتممین و سفراء وصول ہوئی ہیں۔

جن حضرات نے مہینے کی آخری تاریخوں میں رقومات بذریعہ مجید یا سنی آرڈر روانہ کی ہوں یا سفراء اور مہتممین کو دی ہوں اور وہ دفتر میں آخری تاریخ تک وصول نہ ہوئی ہوں ان کے نام اس فہرست میں نہیں ملیں گے انھیں آئندہ اشاعت کا استکار کرنا چاہیے۔ ذیل کی فہرست میں جن رقومات کے سامنے * بنایا گیا ہے وہ زکوٰۃ کی مد میں وصول ہوئی ہیں۔

نمبر شمار	مید فہر	اسم گرامی جناب	رقم	نمبر شمار	مید فہر	اسم گرامی جناب	رقم
بجلی							
دائف، وصول براہ راست در دفتر:-							
۹۸	۱	بی اینڈ ای من امون بی صاحبی	۱۲۶	۳	عبد العزیز صاحب نیندرانی	۱۵۴	۹
۹۹	۲	سید یونس والا صاحب رائے	۱۲۵	۲	میرزا علی صدیق برادر شکستہ		
۱۰۰	۳	چوڑا جلعیف صاحب			میرزا مفتاح		
نیجانب و سرحد							
دائف وصول براہ راست در دفتر:-							
		میرزا الیہ	۹۳	۱	محمد اعظم صاحب امرتسر	۹۸۲	۱
		میرزا علی شریف	۹۶	۲	شیخ نعمت علی بریلوی صاحب	۹۸۲	۲
		میرزا محمد شریف	۱۱۰	۳	میرزا محمد شریف	۹۸۲	۳
		میرزا محمد شریف	۱۱۲	۴	میرزا محمد شریف	۹۸۵	۴
		میرزا محمد شریف	۱۱۴	۵	میرزا محمد شریف	۹۸۶	۵
		میرزا محمد شریف	۱۲۲	۶	میرزا محمد شریف	۹۸۷	۶
		میرزا محمد شریف	۱۲۶	۷	میرزا محمد شریف	۹۸۸	۷
		میرزا محمد شریف	۱۵۳	۸	میرزا محمد شریف	۹۸۹	۸
		میرزا محمد شریف			میرزا محمد شریف	۹۹۰	۹
		میرزا محمد شریف			میرزا محمد شریف	۹۹۱	۱۰
		میرزا محمد شریف			میرزا محمد شریف		

حلقہ ہمدردان کی آمدنی کا صوبہ دار تحمینہ

باب۲۲۳۳۳۳۳۳

حلقہ ہمدردان جامعہ کے کارکنوں نے اپنے ہمدردوں اور جامعہ کے قدر دانوں سے سال رواں (اگست ۱۹۳۳ء تا جولائی ۱۹۳۳ء) کے لئے اپنی آمدنی کے متعلق جو توقعات وابستہ کی ہیں اور جس کی بنیاد پر جامعہ کا میزانیہ تیار کیا گیا ہے اس کی صوبہ دار کیفیت ذیل میں درج کی جاتی ہے۔ ہم ہر صوبہ کے مددگاروں سے پوری امید رکھتے ہیں کہ وہ ہماری توقعات سے کم رقم کسی صورت میں بھی گوارا نہ فرمائیں گے۔ بلکہ بعض صوبوں میں تو بہت زیادہ کی گنجائش ہو اور وہ اپنی قدیم روایات کو قائم رکھنے میں ہماری پوری امداد فرمائیں گے۔ ہم ان سے مفید مشوروں کی بھی ہر وقت توقع رکھتے ہیں۔

نمبر شمار	صوبہ	متوقع آمدنی ۱۹۳۳-۳۴ء	نمبر شمار	صوبہ	متوقع آمدنی ۱۹۳۳-۳۴ء
۱	دہلی	پانچ ہزار	۸	بہار	پانسو
۲	یوپی	"	۹	سی پی	چار سو
۳	پنجاب سرحد و کشمیر	"	۱۰	مدراں	تین سو
۴	بنگال و آسام	چار ہزار	۱۱	برما	"
۵	حیدر آباد دکن	تین ہزار	۱۲	سنگاپور	"
۶	بھٹی	دو ہزار	۱۳	دیگر	دو ہزار تین سو پچاس
۷	سندھ و بلوچستان	"			

میزان - آٹھ ہزار پانچ سو پچاس

ناظم حلقہ ہمدردان

کیا یہ رقم کچھ زیادہ ہے؟

جن حضرات نے مہینے کی آخری تاریخوں میں رقومات بذریعہ بیمہ یا منی آرڈر روانہ کی ہوں یا سفراء اور مہتممین کو دی ہوں اور وہ دفتر میں آخری تاریخ تک وصول نہ ہوئی ہوں ان کے نام اس فہرست میں نہیں ملیں گے انھیں آئندہ اشاعت کا استلزام نہ کرنا چاہیے۔ ذیل کی فہرست میں جن رقومات کے سامنے "بٹایا گیا ہے" وہ زکوٰۃ کی مد میں وصول ہوئی ہیں۔

[illegible]

نمبر	رہبر	اسم گرامی جناب	رقم	نمبر	رہبر	اسم گرامی جناب	رقم
۱	۹۷	حاجی عبدلرزاق صاحب دہلی	۱۶	۱	۹۷	شیخ عبدالحکیم صاحب دہلی	۱۶
۲	۱۰۵	حاجی گویش محمدان صاحب دہلی	۱۵	۲	۱۰۵	محمد علی صاحب دہلی	۱۵
۳	۱۲۱	سید شاہ علی بدیس	۱۶	۳	۱۲۱	سید شاہ علی بدیس	۱۶
۴	۱۲۲	میرزا علی محمد صاحب دہلی	۱۷	۴	۱۲۲	میرزا علی محمد صاحب دہلی	۱۷
۵	۱۲۸	میرزا محمد بخش مین	۱۸	۵	۱۲۸	میرزا محمد بخش مین	۱۸
۶	۱۳۵	شیخ محمد علی محمد صاحب دہلی	۱۹	۶	۱۳۵	شیخ محمد علی محمد صاحب دہلی	۱۹
۷	۱۳۶	خواجہ محمد عبدالحکیم صاحب دہلی	۲۰	۷	۱۳۶	خواجہ محمد عبدالحکیم صاحب دہلی	۲۰
		میزان	۲۱			میزان	۲۱
		میزان	۲۲			میزان	۲۲
		میزان	۲۳			میزان	۲۳
		میزان	۲۴			میزان	۲۴
		میزان	۲۵			میزان	۲۵
		میزان	۲۶			میزان	۲۶
		میزان	۲۷			میزان	۲۷
		میزان	۲۸			میزان	۲۸
		میزان	۲۹			میزان	۲۹
		میزان	۳۰			میزان	۳۰
		میزان	۳۱			میزان	۳۱
		میزان	۳۲			میزان	۳۲
		میزان	۳۳			میزان	۳۳
		میزان	۳۴			میزان	۳۴
		میزان	۳۵			میزان	۳۵
		میزان	۳۶			میزان	۳۶
		میزان	۳۷			میزان	۳۷
		میزان	۳۸			میزان	۳۸
		میزان	۳۹			میزان	۳۹
		میزان	۴۰			میزان	۴۰
		میزان	۴۱			میزان	۴۱
		میزان	۴۲			میزان	۴۲
		میزان	۴۳			میزان	۴۳
		میزان	۴۴			میزان	۴۴
		میزان	۴۵			میزان	۴۵
		میزان	۴۶			میزان	۴۶
		میزان	۴۷			میزان	۴۷
		میزان	۴۸			میزان	۴۸
		میزان	۴۹			میزان	۴۹
		میزان	۵۰			میزان	۵۰
		میزان	۵۱			میزان	۵۱
		میزان	۵۲			میزان	۵۲
		میزان	۵۳			میزان	۵۳
		میزان	۵۴			میزان	۵۴
		میزان	۵۵			میزان	۵۵
		میزان	۵۶			میزان	۵۶
		میزان	۵۷			میزان	۵۷
		میزان	۵۸			میزان	۵۸
		میزان	۵۹			میزان	۵۹
		میزان	۶۰			میزان	۶۰
		میزان	۶۱			میزان	۶۱
		میزان	۶۲			میزان	۶۲
		میزان	۶۳			میزان	۶۳
		میزان	۶۴			میزان	۶۴
		میزان	۶۵			میزان	۶۵
		میزان	۶۶			میزان	۶۶
		میزان	۶۷			میزان	۶۷
		میزان	۶۸			میزان	۶۸
		میزان	۶۹			میزان	۶۹
		میزان	۷۰			میزان	۷۰
		میزان	۷۱			میزان	۷۱
		میزان	۷۲			میزان	۷۲
		میزان	۷۳			میزان	۷۳
		میزان	۷۴			میزان	۷۴
		میزان	۷۵			میزان	۷۵
		میزان	۷۶			میزان	۷۶
		میزان	۷۷			میزان	۷۷
		میزان	۷۸			میزان	۷۸
		میزان	۷۹			میزان	۷۹
		میزان	۸۰			میزان	۸۰
		میزان	۸۱			میزان	۸۱
		میزان	۸۲			میزان	۸۲
		میزان	۸۳			میزان	۸۳
		میزان	۸۴			میزان	۸۴
		میزان	۸۵			میزان	۸۵
		میزان	۸۶			میزان	۸۶
		میزان	۸۷			میزان	۸۷
		میزان	۸۸			میزان	۸۸
		میزان	۸۹			میزان	۸۹
		میزان	۹۰			میزان	۹۰
		میزان	۹۱			میزان	۹۱
		میزان	۹۲			میزان	۹۲
		میزان	۹۳			میزان	۹۳
		میزان	۹۴			میزان	۹۴
		میزان	۹۵			میزان	۹۵
		میزان	۹۶			میزان	۹۶
		میزان	۹۷			میزان	۹۷
		میزان	۹۸			میزان	۹۸
		میزان	۹۹			میزان	۹۹
		میزان	۱۰۰			میزان	۱۰۰

[illegible]

گوشواره آمدنی چندہ صوبہ وار (بذریعہ حلقہ ہمدان معاً) بابت اکتوبر ۱۹۲۲ء

۱	بہمنی	ایک	اس میں تیسہ زکوٰۃ کے شامل ہیں
۲	بنگال و بہار	تین	" " " "
۳	پنجاب و سرحد	ایک	" " " "
۴	دہلی	ساتھ	" " " "
۵	راجپوتانہ و ریاستہائے	تین	" " " "
۶	سندھ و بلوچستان	ایک	" " " "
۷	سی پٹی	تین
۸	مدراس	تین	اس میں تین زکوٰۃ کے شامل ہیں
۹	یو پی	سوا گیارہ	" " " "

میران ۶-۷-۱۳۵۲ء میں اٹلی کے رکنوں کے ناموں پر دو اٹلی کے ادارے نے تصدیق کی ہے۔

مطبوعہ محبوب المصطفیٰ پریس دہلی

طالب وناشر: شفيق الرحمن قذافي

تحریر یک حلقہ ہمدردان جامعہ

نہ سالہ بچہ کے پیٹ کے دسمائیں چھپ کر تیار ہو جاتا ہے اس لئے عند وجہ ذیل فہرست میں صرف ان دوائیات کا اندراج ہے گا جو دقتِ معدہ میں گذشتہ پیٹنے یعنی دو سہرے کی آخری تاریخ تک براہِ راست یا بذریعہ تھیمین و سفرا دسول جونی ہیں۔

جن حضرات نے جینے کی آخری تاریخوں میں رتوبات بذریعہ جید یا سنی آرڈر روانہ کی ہوں یا سفراء اور مہتممین کو دی ہوں اور وہ دفتر میں آخری تاریخ تک وصول نہ ہوئی ہوں۔ ان کے نام اس فہرست میں نہیں ملیں گے نیز آئندہ اشاعت کا انتظار کرنا چاہیے۔ ذیل کی فہرست میں جن رتوبات کے سامنے (ز) بنا گیا ہے وہ زکوٰۃ کی مد میں وصول ہوئی ہیں۔

[illegible]

[illegible]

ردم	نمبر	اسم گرامی صاحب	نمبر	اسم گرامی صاحب	ردم	نمبر	اسم گرامی صاحب
۱	۱۷۷	نذیر عباس صاحب آغا بھوپال	۱۸	۱۰۹۷	۱۱	۱۷۸	نذیر عباس صاحب آغا بھوپال
۲	۱۷۸	ڈاکٹر سید ایل سعید صاحب حیدر آباد کراچی	۱۹	۱۰۹۸	۱۲	۱۷۹	ڈاکٹر سید ایل سعید صاحب حیدر آباد کراچی
۳	۱۷۹	غلام نبی صاحبی کوٹلی صاحب	۲۰	۱۰۹۹	۱۳	۱۸۰	غلام نبی صاحبی کوٹلی صاحب
۴	۱۸۰	اسٹیشن جی جی سٹی سٹی صاحبان	۲۱	۱۱۰۰	۱۴	۱۸۱	اسٹیشن جی جی سٹی سٹی صاحبان
		نیزان	۲۲	۱۱۰۱			نیزان
		سندھ و بلوچستان	۲۳	۱۱۰۲			سندھ و بلوچستان
		ذیلہ شیخ محمد فقیر صاحب	۲۴	۱۱۰۳			ذیلہ شیخ محمد فقیر صاحب
۱	۱۸۱	سید غلام حسین ایفان صاحب کراچی	۲۵	۱۱۰۴	۱	۱۸۲	سید غلام حسین ایفان صاحب کراچی
۲	۱۸۲	ڈاکٹر عبدالحمید صاحب مدنی	۲۶	۱۱۰۵	۲	۱۸۳	ڈاکٹر عبدالحمید صاحب مدنی
۳	۱۸۳	سید محمد صفر صاحب انجیری ڈیوڑی	۲۷	۱۱۰۶	۳	۱۸۴	سید محمد صفر صاحب انجیری ڈیوڑی
۴	۱۸۴	میرزا فرخیش کنہی	۲۸	۱۱۰۷	۴	۱۸۵	میرزا فرخیش کنہی
۵	۱۸۵	شیخ حفیظ اللہ صاحب	۲۹	۱۱۰۸	۵	۱۸۶	شیخ حفیظ اللہ صاحب
۶	۱۸۶	لیاقت علی صاحب بنجر سندھ	۳۰	۱۱۰۹	۶	۱۸۷	لیاقت علی صاحب بنجر سندھ
۷	۱۸۷	سید میر بخش صاحب کراچی	۳۱	۱۱۱۰	۷	۱۸۸	سید میر بخش صاحب کراچی
۸	۱۸۸	سید محمد عیسیٰ صاحب گروٹ	۳۲	۱۱۱۱	۸	۱۸۹	سید محمد عیسیٰ صاحب گروٹ
۹	۱۸۹	حاجی ابراہیم صاحب	۳۳	۱۱۱۲	۹	۱۹۰	حاجی ابراہیم صاحب
۱۰	۱۹۰	قرالدین حکم دین صاحب	۳۴	۱۱۱۳	۱۰	۱۹۱	قرالدین حکم دین صاحب

نمبر	جسویہ	اسم گرامی جانب	رقم	نمبر	جسویہ	اسم گرامی جانب	رقم
۹	۱۹۸	عبد القیوم رسا صاحب گورکھ پور	۵۸۶	۱۰	۵۸۶	مفضل الرحمن صاحب قندانی	۵۸۶
۱۰	۲۹۹	محمد شمس صاحب کاندھلوی	۵۸۷	۱۱	۵۸۷	شیخ نصیر الرحمن صاحب قندانی	۵۸۷
		میزان	۵۸۸	۱۲	۵۸۸	شیخ الطاف الرحمن صاحب قندانی	۵۸۸
		(ب) وصول بذریعہ احمد صاحب قندانی	۵۸۹	۱۳	۵۸۹	ابوہامد صاحب قندانی	۵۸۹
۱	۵۸۷	محمد سہیل صاحب کاندھلوی	۵۹۰	۱۴	۵۹۰	محمد سہیل صاحب کاندھلوی	۵۹۰
۲	۵۸۸	محمد وسیم صاحب کاندھلوی	۵۹۱	۱۵	۵۹۱	قاضی محمد الدین صاحب کاندھلوی	۵۹۱
۳	۵۸۹	شفیع رسول صاحب کاندھلوی	۵۹۲	۱۶	۵۹۲	قاضی کمال الدین صاحب کاندھلوی	۵۹۲
۴	۵۹۰	سید محمد علی صاحب کاندھلوی	۵۹۳	۱۷	۵۹۳	والدہ صاحبہ	۵۹۳
۵	۵۹۱	محمد نسیم صاحب کاندھلوی	۵۹۴	۱۸	۵۹۴	جواد علی صاحب کاندھلوی	۵۹۴
۶	۵۹۲	شیخ ارشد شاہد صاحب کاندھلوی	۵۹۵	۱۹	۵۹۵	افضل علی صاحب کاندھلوی	۵۹۵
۷	۵۹۳	عبد عظیم صاحب کاندھلوی	۵۹۶	۲۰	۵۹۶	دیکم صاحبہ کاندھلوی	۵۹۶
۸	۵۹۴	شیخ فاضل الرحمن صاحب کاندھلوی	۵۹۷	۲۱	۵۹۷	محمد سہیل صاحب کاندھلوی	۵۹۷
۹	۵۹۵	شیخ خلیق الرحمن صاحب کاندھلوی	۵۹۸	۲۲	۵۹۸	ابوہامد صاحب کاندھلوی	۵۹۸
		میزان					

گوشتوارہ آمدنی چندہ صوبہ وار دہلی حلقہ سرداران جامعہ بابت ماہ نومبر ۱۹۳۳ء

۱	بھین	یہ رقم زکوٰۃ جمعہ صدقہ عید الفطر کی ہے
۲	بنگال و بہار	اس میں ماہ جمعہ زکوٰۃ کے شامل ہیں۔
۳	پنجاب و سرحد کشمیر	اس میں جمعہ تقیرات کی مد کے ہیں۔
۴	دہلی	اس میں اسامیہ زکوٰۃ کے شامل ہیں۔
۵	راجپوتانہ و ریاست ملے
۶	سندھ و بلوچستان	یہ رقم زکوٰۃ کی ہے۔
۷	سی پٹی	اس میں ماہ جمعہ زکوٰۃ کے شامل ہیں
۸	مدراں	یہ رقم زکوٰۃ کی ہے۔
۹	لوہی	اس میں ماہ جمعہ زکوٰۃ کے شامل ہیں
۱۰	بیرون ہند	یہ رقم زکوٰۃ کی ہے۔

جلد ۱۰، نمبر ۲۲۵، رجسٹر نمبر ۲۲۵

جلد ۱۰، نمبر ۲۲۵، رجسٹر نمبر ۲۲۵

میں مدلی جانے کے قلعی نقشوں اور نقادیر کے سلسلہ میں بہر
حیدر آباد سے ایک بڑا اچھا ذخیرہ مل گیا ہے۔ کوئی چالیس
نقشے ہیں جن میں آدھے سے زیادہ ایسے ہیں جو ۱۲۵۰ اور ۱۲۵۱
مربع فٹ کے پھیلاؤ میں بنائے گئے ہیں۔ یہ سب عثمانیہ
ٹرننگ کالج کی عمارت ہیں۔ ان میں طرح طرح کی چیزیں ہیں
زراعت، باغبانی، خطاطی، جغرافیہ، جبرانیہ، عام

اور تاریخ و تمدن ہر ذیل میں چار چار پانچ پانچ نقشے ہیں۔
اور اس ہتھامہ خوبصورتی کے ساتھ بنائے گئے ہیں کہ ان کی
جمعی لاگت ڈیڑھ ہزار سے کم نہ ہوگی۔ دسائے اور ذرائع
نہایت ملک میں مجددیہ بہت سے اداروں کو ملے ہیں لیکن
سے کام لینے والے محدود ہیں۔ مگر اس عثمانیہ کالج میں ہر ایک
مبارک باد ہو کہ وہ اس طرح بہت بڑی خدمت انجام دے سکے۔

رفتارِ چندہ

گذشتہ چند چھپنے کارکنانِ حلقہ مجددیہ کی مسلسل
حالات میں سہرہ ہونے اس نے کام کی رفتار بہت سست رہی
اسکے علاوہ ہتھین اور سرفراز بھی بوجہ رخصت پر رہے اور مختلف
صوبہ جات میں دورہ نہ کر سکے۔ سیاسی اور معاشی حالات بھی فریبی
چندہ میں حائل رہے اور غالباً ابھی بہت عرصہ تک مانع رہیں گے
اس گرائی کے زمانہ میں چھپلین اور ہتھین کے شہر بہ شہر
جانا بنایتِ مشکل ہو رہی تھی نہ صرف خود تکلیف محسوس کرتے ہیں
اور ناقابلِ برداشت اخراجات کی شکایت کرتے ہیں۔ بلکہ
دوسروں کو پریشان کرنا اور ان پر غیر معمولی بار ڈالنا مناسب
نہیں سمجھتے۔ دین کے سفر کی جو حالت ہو وہ سب کو معلوم ہو چکی
حالت میں چندہ کی رفتار کا غیر یقینی ہو جانا محال نہیں ہو گذشتہ
دو مہینوں سے مولوی احمد اللہ صاحب فاضل پوپی میں دورہ فرما
تھے اپنی حالت سے مجبور ہو کر انھوں نے بھی دورہ طعویٰ کر لیا
ہے لیکن امید ہو کہ بہت جلد وہ روانہ ہو جائیں گے۔ ابھی
مولوی ابوبکر علی ملک ام خاں صاحب۔ سی پی و برار کے لئے روانہ
ہوئے ہیں۔ یہیں یقین ہو کہ ہمارے لئے اور پڑائے مجددیوں سے

وہ شرفِ نیاز حاصل کر کے ہمارا واپس لوٹیں گے اس موقع
پر اس قدر عرض کرنے کی ضرورت ہو کہ پہلے ہتھین اور سرفراز
جاں جلتے ہیں وہاں کے مقامی مجددیوں میں سے بعض کی
پر خلوص اعانت اور امداد کا خاص طور سے ذکر کرتے ہیں لیکن
ہم اپنے رسالہ میں اس قدر گنجائش نہیں دیکھتے کہ نام ہر نام
سب کا تذکرہ کریں۔ صرف خدا سے دعا کرتے ہیں کہ وہ ان کو
جزائے خیر دے۔

ہتھین اور سرفراز کے دورہ اور سفر کی مشکلات کو مد نظر
رکھتے ہوئے ہم نے اب یہ تجویز سوچی ہو کہ برہمے شہر میں جہاں
جاں ہیں اپنے سابق طلبہ یا مخلصین ہمدرد ایسے ہی سکیں جو اپنا وقت
سادق جامعہ کے لئے نکال سکیں ان سے درخواست کی جائے
کہ وہ اپنے ہاں ایک حلقہ قائم کر کے جامعہ کی امداد کے لئے در قوم
فراہم کرنے کی تکلیف گوارہ فرمائیں اور ہمدردوں کے حلقہ کی
توسیع کے لئے پوری کوشش فرمائیں۔ ابھی ہم اس کے متعلق
غور کر رہے ہیں کہ بجادل پور سے جامعہ کے سابق طالب علم
میر عالم صاحب نقادی نے خود بخود تحریر فرمایا کہ میں جامعہ کی

خدمت کرتا چاہتا ہوں مجھے جہاد بنانے کے فارم اور دیگر کاغذات
بھیج دیتے جاتیں۔ ہمیں بہت خوشی ہوئی کہ ہماری تحریک کے بغیر
ہی یہ جہان رزم میدان میں نکل آیا۔ امید ہے کہ جہاد پوری بھائی
ان کی اعانت فرمائیں گے۔ اسی طرح بہادری جامعہ کے ہائی فرائڈ
اور دیگر بکریٹ نڈر جمن احمد صاحب قریشی نے جو میرٹھ میں گورنمنٹ
بیک سٹریٹ کے قابل پروفیسروں میں ہیں۔ ہمیں لکھا کہ میں میرٹھ
میں ہر قسم کی مدد کو تیار ہوں۔ چنانچہ ان کی خدمت میں ضروری
کاغذات بھیج دئے گئے۔ وہ اس وادی میں بالکل نئے تھے اور
لوگوں کے سامنے ہاتھ پھیلانے میں چمکاتے تھے۔ لیکن مادری
کی خاطر انھوں نے اپنا دل کڑا کر لیا اور اللہ کا نام لے کر محل
کوڑے ہوئے۔ خوش قسمتی سے انھیں اپنے رفقاء کا بھیال لگے

جن کی مدد سے انھیں یقین ہو کہ بہت جلد ان مشکلات پر عبور
حاصل کر لیں گے اور میرٹھ کا میدان ان کے ہاتھ رہے گا۔ ہم اپنے
تمام احباب اور ہمدردوں سے درخواست کرتے ہیں کہ وہ مذہب
صاحب کو خالص طور سے نوازیں اور ان کی قابلیت اور
ذہانت سے بھی مستفید ہوں۔ دیگر مقامات کے متعلق آئندہ ذکر
کیا جائے گا۔ البتہ یہی میں آج کل ملحد دست اور ہمدرد مسلمان
کی ایک بہت بڑی تعداد جنگ کے متعلق کاروبار اور ملازمت
کے سلسلہ میں جمع ہو گئی ہے۔ ان کو مسلمانوں کی تعلیم اور جامعہ
تعلیمی پروگرام کی طرف متوجہ کرنے کے لئے ایک نیا حلقہ قائم کرنے پر
فوری کارباجا ہو خیال ہو کہ بہت جلد اس کام کو شروع کیا جاسکے گا مسلمانوں
کے خلوص سے پورا یقین ہو کہ وہ سو فیصدی تعاون فرمائیے۔

✓ زندہ باد الحلاج خان بہادر شیخ محمد جان!

جامعہ کے ہمدرد اور مسلمانوں کے سچے سچے خواہ جہانگیر خان بہادر حاجی شیخ محمد جان صاحب تین ہی دسواڑ کلکتہ و میرٹھ یونیورسٹی کونسل
جامعہ کے بہت بڑے ہمدرد ہیں جامعہ کے علاوہ کئی اور قومی کاموں میں ہمیشہ دبا دلی سے حصہ لیتے ہیں نیز مسلمانوں کے تعلیمی معاملات میں بہت
زیادہ دلچسپی کا اظہار فرماتے رہتے ہیں۔

دوسروں پر مایانہ کی امداد کے علاوہ جو میرٹھ جہانگیر خان بہادر حاجی شیخ محمد جان کلکتہ کے نام سے موصول ہوتی رہتی ہے اس کے ذمہ دارانہ امداد کیست
رقم سے بھی فرمائی ہے اور جامعہ کی عمارت میں ہال یا کمرے بنوانے کے لئے ہمیشہ پیش قدمی فرمائی ہے ابھی زیادہ عرصہ نہیں ہوا کہ آپ نے اپنے پیٹل فرائڈ
محمد عثمان سلار کے نام سے ایک کمرہ بولنگ کے لئے عہد ہزار کی رقم غایت فرمائی تھی۔ اب اللہ پاک نے آپ کو ایک رجسٹر پارہ غایت فرمایا ہے جس کا نام محمد سلیمان
(سلار سلار) رکھا ہے اس کی خوشی میں آپ نے محمد سلیمان کے نام سے ایک کمرہ بنوانے کے لئے مبلغ اڑھائی ہزار روپیہ کا چک ارسال فرمایا ہے
آپ نے یہ بھی تحریر فرمایا ہے کہ جب جامعہ کی مسجد بنوائی جائے گی اس وقت انشاء اللہ اور بھی خدمت کروں گا۔ جزاک اللہ فی الدارين خیرا۔
ہم جامعہ کی طرف سے حاجی صاحب موصوف کا شکریہ ادا کرتے ہیں اور دعا کرتے ہیں کہ اللہ پاک مولود مسعود کو عمر نوح عطا فرماتے
اور صاحب نصیب اور بلند اقبال کرے اور حاجی صاحب موصوف کو زندہ و سلامت رکھے اور وہ قومی کٹی کو پار لگانے میں اسی طرح فراخ
وصلی سے کام لیتے رہیں۔ آمین ثم آمین۔

تحریک حلقہ ہمدان مجاہد

رسالہ چونکہ پچھلے کے دسماس میں چھپ کر تیار ہو جاتا ہے اس لئے ہمدانہ ذیل فہرست میں صرف ان رقوم کا اندراج ہے جو ہمدانہ جامعہ میں گذشتہ پچھلے یعنی «دسمبر» کی آخری تاریخ تک براہ راست یا بذریعہ اہمیتیں وصول ہوئی ہیں۔

جن حضرات نے پچھلے کی آخری تاریخوں میں رقوم بذریعہ ہمدانہ یا منشی آرڈر روانہ کی ہوں یا سفر اہمیتیں کو دی ہوں اور وہ دفتر میں آخری تاریخ تک وصول نہ ہوئی ہوں ان کے نام اس فہرست میں نہیں ملیں گے۔ انھیں آئندہ اسٹیمٹ کا انتظار کرنا چاہیے۔ ذیل کی فہرست میں جن رقوم کے سامنے (ز) بنایا گیا ہے وہ زکوٰۃ کی مد میں وصول ہوئی ہیں۔

نمبر رسید	اہم گرامی جناب	رقم	نمبر رسید	اہم گرامی جناب	رقم
بنگال					
۲۷۱	عمود حسن شاد پٹی پکڑ ماراں کٹال	۱۲۲۴	۲۷۲	سید محمد طاہر صاحب بخاری	۱۲۲۵
۲۷۸	غذا امان الدہ خاں کٹال	۱۲۲۵	۲۷۹	رشید حسین صاحب بٹانی	۱۲۲۶
	میزان دستہ			میزان دستہ	
۲۰۹	میرزا جویں بخش محمد جان کلکتہ	۱۲۲۷	۲۱۰	خان بہادر حاجی شیخ محمد جان صاحب	۱۲۲۸
۲۲۳	میزان دستہ		۲۲۴	میزان دستہ	
بہمنی					
وصول براہ راست درو قمر۔					
۲۱۸	میرزا ہاشمی اہلسن صاحب بہمنی	۱۲۲۹	۲۱۹	میزان دستہ	
پنجاب					
وصول براہ راست درو قمر۔					
۲۰۱	غلام محمد امین صاحب دارکٹر تعلیمات	۱۲۳۰	۲۰۲	میزان دستہ	
دہلی					
۲۲۴	سیف الدین صاحب بھٹو دارکٹر تعلیمات	۱۲۳۱	۲۲۵	شیخ منصور صاحب	۱۲۳۲
۲۲۶	سید محمد علی صاحب	۱۲۳۳	۲۲۷	ہاشمی خان صاحب کٹال	۱۲۳۴
۲۲۸	ایک ہمدانہ صاحب	۱۲۳۵	۲۲۹	حمید احمد صاحب بھری	۱۲۳۶
۲۳۰	سید عظیم الدین صاحب	۱۲۳۷	۲۳۱	محمد حبیب صاحب	۱۲۳۸
۲۳۲	محمد عظیم الدین صاحب	۱۲۳۹	۲۳۳	سید محمد حسن صاحب	۱۲۴۰
۲۳۴	میر محمد عین صاحب لال کنواں	۱۲۴۱	۲۳۵	میزان دستہ	

نمبر سید	اسم گرامی جناب	رقم	نمبر سید	اسم گرامی جناب	رقم
۹۱	محمد شمس الدین شکرانی کمالی	۱۱۵	محمد سعید صاحب	۱۱۵	۱۱۵
۹۲	سید شمس الدین شکرانی	۱۱۶	محمد سعید صاحب	۱۱۶	۱۱۶
۹۳	شیخ شمس الدین شکرانی	۱۱۷	محمد سعید صاحب	۱۱۷	۱۱۷
۹۴	شیخ شمس الدین شکرانی	۱۱۸	محمد سعید صاحب	۱۱۸	۱۱۸
۹۵	شیخ شمس الدین شکرانی	۱۱۹	محمد سعید صاحب	۱۱۹	۱۱۹
۹۶	شیخ شمس الدین شکرانی	۱۲۰	محمد سعید صاحب	۱۲۰	۱۲۰
۹۷	شیخ شمس الدین شکرانی	۱۲۱	محمد سعید صاحب	۱۲۱	۱۲۱
۹۸	شیخ شمس الدین شکرانی	۱۲۲	محمد سعید صاحب	۱۲۲	۱۲۲
۹۹	شیخ شمس الدین شکرانی	۱۲۳	محمد سعید صاحب	۱۲۳	۱۲۳
۱۰۰	شیخ شمس الدین شکرانی	۱۲۴	محمد سعید صاحب	۱۲۴	۱۲۴
۱۰۱	شیخ شمس الدین شکرانی	۱۲۵	محمد سعید صاحب	۱۲۵	۱۲۵
۱۰۲	شیخ شمس الدین شکرانی	۱۲۶	محمد سعید صاحب	۱۲۶	۱۲۶
۱۰۳	شیخ شمس الدین شکرانی	۱۲۷	محمد سعید صاحب	۱۲۷	۱۲۷
۱۰۴	شیخ شمس الدین شکرانی	۱۲۸	محمد سعید صاحب	۱۲۸	۱۲۸
۱۰۵	شیخ شمس الدین شکرانی	۱۲۹	محمد سعید صاحب	۱۲۹	۱۲۹
۱۰۶	شیخ شمس الدین شکرانی	۱۳۰	محمد سعید صاحب	۱۳۰	۱۳۰
۱۰۷	شیخ شمس الدین شکرانی	۱۳۱	محمد سعید صاحب	۱۳۱	۱۳۱
۱۰۸	شیخ شمس الدین شکرانی	۱۳۲	محمد سعید صاحب	۱۳۲	۱۳۲
۱۰۹	شیخ شمس الدین شکرانی	۱۳۳	محمد سعید صاحب	۱۳۳	۱۳۳
۱۱۰	شیخ شمس الدین شکرانی	۱۳۴	محمد سعید صاحب	۱۳۴	۱۳۴
۱۱۱	شیخ شمس الدین شکرانی	۱۳۵	محمد سعید صاحب	۱۳۵	۱۳۵
۱۱۲	شیخ شمس الدین شکرانی	۱۳۶	محمد سعید صاحب	۱۳۶	۱۳۶
۱۱۳	شیخ شمس الدین شکرانی	۱۳۷	محمد سعید صاحب	۱۳۷	۱۳۷
۱۱۴	شیخ شمس الدین شکرانی	۱۳۸	محمد سعید صاحب	۱۳۸	۱۳۸

[illegible]

[illegible]

نمبر رسید	اسم گرامی جناب	رقم	نمبر رسید	اسم گرامی جناب	رقم	نمبر رسید	اسم گرامی جناب	رقم
۱۱۲۰	کادربخش صاحب ملک جھانڈیری	۲۱۶	۲۱۶	سہاں عبدالبار صاحب کانپور	۲۱۶	۲۱۶	مولوی سید جواد علی خاں شکرگڑھ	۲۱۶
۱۱۲۱	عبدالغنی صاحب صیدا زار	۲۱۹	۲۱۹	حاجی محمد شفیع خٹکاش جھانڈا	۲۱۹	۲۱۹	مولوی حامد علی صاحب پیر پٹنہ	۲۱۹
۱۱۲۲	ایم ایم باکھٹ صاحب جہرند جہانم	۲۲۲	۲۲۲	عزیز الرحمن صاحب جہانم گٹھ	۲۲۲	۲۲۲	مولوی جلیل الدین صاحب پیر پٹنہ	۲۲۲
۱۱۲۳	نور محمد کینی لکھنؤ کراچی	۲۲۶	۲۲۶	ایم جیل صاحب نصف پیر پور	۲۲۶	۲۲۶	ایم ایل بی کین مل پور پٹنہ	۲۲۶
۱۱۲۴	ملک آرخاں سید نریندر دودھ کراچی			میزان صاحب			مولوی حاجی عبدالرحمن صاحب	۲۲۶
۱۱۲۵	ایک مرد غلط حضرت سید سلیمان			بند علیہ مولوی احمد الدعا کی صاحب			حافظ عبدالعزیز عبدالغنی صاحب	۲۲۶
۱۱۲۶	حاجی غلام انبیا برادر کراچی			عزیز علی صاحب باؤ خاں صاحب			حافظ عبدالعزیز صاحب جھانڈا	۲۲۶
۱۱۲۷	خان بہادر محمد شہان جھانڈا			مولوی طاہر الدین صاحب شکرگڑھ			حاجی علی محمد انبیا کینی بندس	۲۲۶
۱۱۲۸	سیٹھ قربان جی ملوی صاحب کراچی			ملک محمد عثمان صاحب ریس اندلہ			مولوی عبدالعزیز مولوی عبدالعزیز صاحب	۲۲۶
۱۱۲۹	عبدالرشید صاحب باربر			ملک محمد اسلم صاحب لکھنؤ			حاجی شمس الدین صاحب لکھنؤ	۲۲۶
۱۱۳۰	عزیز قادر علی مرزا صفدر علی صاحب			ملک محمد باجم صاحب جی اندلہ			حافظ عبدالعزیز صاحب	۲۲۶
۱۱۳۱	سیٹھ علی محمد عبدالہ بدر دھڑ			مولوی اکبر علی صاحب جھانڈا			حاجی بن صاحب	۲۲۶
۱۱۳۲	رشید احمد زیدانی صاحب			ڈاکٹر ایل یو خاں صاحب جھانڈا			شیخ محمد شفیع صاحب جہرند	۲۲۶
۱۱۳۳	علی جی ابراہیم جی صاحب			خواجہ سید علی صاحب ذوقی گوندہ			شیخ عبدالغنی صاحب جہرند	۲۲۶
۱۱۳۴	منظر علی جعفری صاحب			نیر محمد صاحب پیر پٹنہ گوندہ			ایم ایل بی کینی صاحب	۲۲۶
۱۱۳۵	ایم ایم راجو صاحب			علی صغیر صاحب			محمد رفیق حسین صاحب جھانڈا	۲۲۶
	میزان صاحب			سعود احمد صاحب انصاری الجاسی			مولوی عبدالنار صاحب جھانڈا	۲۲۶
	یو پی			مولوی زین الدین صاحب شکرگڑھ			محمد ابوالقاسم صاحب جھانڈا	۲۲۶
	دولت وصول براہ راست دروہ			مولوی سعید احمد دارٹی			مولوی زین الدین صاحب جھانڈا	۲۲۶
۲۰۸	بابو زید احمد صاحب پیر پٹنہ	۲۱۸	۲۱۸	ایک غلط سلمان پیر پٹنہ	۲۱۸	۲۱۸	مولوی صفات احمد صاحب پیر پٹنہ	۲۱۸
۲۱۳	الطاف الرحمن صاحب کانپور	۲۲۰	۲۲۰	سید محمد یوسف صاحب	۲۲۰	۲۲۰	مولوی شیر محمد صاحب جھانڈا	۲۲۰
۲۱۴	عبدالرحمن صاحب	۲۲۱	۲۲۱	مولوی صفی علی صاحب جھانڈا	۲۲۱	۲۲۱	مولوی محمد کسیم صاحب بار پٹنہ	۲۲۱
۲۱۵	نیر صاحب کانپور	۲۲۲	۲۲۲	خان بہادر مولوی محمد ذکی صاحب	۲۲۲	۲۲۲	میزان صاحب	۲۲۲

نمبر	اسم گرامی صاحب	رقم	نمبر	اسم گرامی صاحب	رقم	نمبر	اسم گرامی صاحب	رقم
۱۱۸۳	بابو محمد عزیز حسین صاحب میرٹھ	۱۱۸۳	۱۱۸۳	بابو محمد عزیز حسین صاحب میرٹھ	۱۱۸۳	۱۱۸۳	بابو محمد عزیز حسین صاحب میرٹھ	۱۱۸۳
۱۱۸۴	بابو محمد عزیز حسین صاحب میرٹھ	۱۱۸۴	۱۱۸۴	بابو محمد عزیز حسین صاحب میرٹھ	۱۱۸۴	۱۱۸۴	بابو محمد عزیز حسین صاحب میرٹھ	۱۱۸۴
۱۱۸۵	بابو محمد عزیز حسین صاحب میرٹھ	۱۱۸۵	۱۱۸۵	بابو محمد عزیز حسین صاحب میرٹھ	۱۱۸۵	۱۱۸۵	بابو محمد عزیز حسین صاحب میرٹھ	۱۱۸۵
۱۱۸۶	بابو محمد عزیز حسین صاحب میرٹھ	۱۱۸۶	۱۱۸۶	بابو محمد عزیز حسین صاحب میرٹھ	۱۱۸۶	۱۱۸۶	بابو محمد عزیز حسین صاحب میرٹھ	۱۱۸۶
۱۱۸۷	بابو محمد عزیز حسین صاحب میرٹھ	۱۱۸۷	۱۱۸۷	بابو محمد عزیز حسین صاحب میرٹھ	۱۱۸۷	۱۱۸۷	بابو محمد عزیز حسین صاحب میرٹھ	۱۱۸۷
۱۱۸۸	بابو محمد عزیز حسین صاحب میرٹھ	۱۱۸۸	۱۱۸۸	بابو محمد عزیز حسین صاحب میرٹھ	۱۱۸۸	۱۱۸۸	بابو محمد عزیز حسین صاحب میرٹھ	۱۱۸۸
۱۱۸۹	بابو محمد عزیز حسین صاحب میرٹھ	۱۱۸۹	۱۱۸۹	بابو محمد عزیز حسین صاحب میرٹھ	۱۱۸۹	۱۱۸۹	بابو محمد عزیز حسین صاحب میرٹھ	۱۱۸۹
۱۱۹۰	بابو محمد عزیز حسین صاحب میرٹھ	۱۱۹۰	۱۱۹۰	بابو محمد عزیز حسین صاحب میرٹھ	۱۱۹۰	۱۱۹۰	بابو محمد عزیز حسین صاحب میرٹھ	۱۱۹۰
۱۱۹۱	بابو محمد عزیز حسین صاحب میرٹھ	۱۱۹۱	۱۱۹۱	بابو محمد عزیز حسین صاحب میرٹھ	۱۱۹۱	۱۱۹۱	بابو محمد عزیز حسین صاحب میرٹھ	۱۱۹۱
۱۱۹۲	بابو محمد عزیز حسین صاحب میرٹھ	۱۱۹۲	۱۱۹۲	بابو محمد عزیز حسین صاحب میرٹھ	۱۱۹۲	۱۱۹۲	بابو محمد عزیز حسین صاحب میرٹھ	۱۱۹۲

جامعہ کے ایک بڑے بھروسہ کی وجہ سے

دہلی میں حاجی علی جان مرحوم کا خاندان مدت سے قوی خدمات کے لئے مشہور رہا ہے۔ اسی کنبہ کے ایک ممتاز فرد صاحب عبدالغنی صاحب خلافت اور کانگریس کے جہازوں کی یادگار تھے۔ خلافت کی سبھی میں جن زوجہ انوں کا جوش و خروش کام کر رہا تھا۔ ان میں ایک آپ بھی تھے کانگریس میں آپ خلافت کے بعد بھی شامل رہے۔ اس کی سرگرمیوں میں بابر حصہ لیتے رہے۔ انوس پروردہ بھی ۱۹۲۲ء کے آخری ایام میں دارالافتاء کو کوچ کرتے تھے۔ جامعہ سے اس کا تعلق بہت گہرا اور قدیم تھا جامعہ نے علی گڑھ سے آکر دہلی میں جن لوگوں کو رنج و غم کا شریک پایا ان میں آپ کی بھی ذات تھی۔ خدا غنی و ثمر کرے اور اعلیٰ علیین میں جگہ ہے

إِنَّا لِلّٰہِ وَإِنَّا اِلَیْہِ رَاجِعُونَ

گوشتواره آمدنی چند صوبہ وار بذریعہ حلقہ ہمدردان جامعہ بہار دسمبر ۱۳۳۲ء

۱۔ بمبئی	۱۔ بمبئی
۲۔ بنگال	۲۔ بنگال
۳۔ پنجاب	۳۔ پنجاب
۴۔ دہلی	۴۔ دہلی
۵۔ حیدرآباد	۵۔ حیدرآباد
۶۔ راجپوتانہ و مشرقی اترپردیش	۶۔ راجپوتانہ و مشرقی اترپردیش
۷۔ سندھ	۷۔ سندھ
۸۔ یو۔ پی	۸۔ یو۔ پی

میزان ^{۶۲۸۶} سائیر اس لئے زکوٰۃ کے ہیں ایذاۃ تعلیم و ترقی کے ہیں اور تقاضا تعبیر کے ہیں

نوٹ :- گذشتہ ماہ صوبہ سندھ کا میزبان میں مائتہ روز کیے گئے تھے صحیح رقم اتنی تھی کہ صوبہ سندھ کی فرسٹ میں رسید یافتہ ماسٹر عبدالمجید صاحب ٹیلر کی رقم دراصل ایک روپیہ وصول ہوئی تھی لیکن دو روپیہ صبح ہو گئے تھے اس وجہ سے میزبان میں ایک روپیہ زائد درج ہو گیا جس کی تصحیح کر لی جائے

ما نغمہ سہر و این جامہ

فرمانروائے بھوپال کا شاہانہ عطیہ

ہندوستان کے تعلیمی مسائل سے بچہ بچہ کچھ دنوں پہلے سے یہ امر پوشیدہ نہیں ہو کہ موجودہ فرمانروائے بھوپال کی والدہ محترمہ ہیں بیگم صاحبہ بھوپال کے نام سے بچہ بچہ جانتا تھا تعلیم سے کس قدر بچی دگتی تھیں اور خوشیاں کی تعلیم سے لے کر کس قدر کوشاں رہتی تھیں۔ تعلیم کے پھیلنے میں جس جماعت نے بھی قدم بڑھایا مروجہ نے ہمیشہ اس کی سرپرستی فرمائی اور نہایت قدر کی نگاہ سے اسے دیکھا۔ انھوں نے اپنی جیب خاص سے لاکھوں روپیہ صرف تعلیمی اداروں پر صرف کر ڈالا۔ انہی کی تعلیم اور تربیت کا اثر ان کے وافی فرزند موجودہ فرمانروائے بھوپال میں یہ حد اتم موجود ہے۔ حالی مرحوم کے صد سالہ جشن کے موقع پر حالی مسلم ہائی اسکول ہائی پت کے لئے شاہانہ عطیہ انجمن حمایت الاسلام لاہور کے گزشتہ سالانہ جلسہ کے موقع پر، زمانہ کالج کالج کالج بنیاد رکھتے ہوئے، نیز انجمن کے عام اجلاس میں جن شاہانہ عطیوں کا اعلان جناب نواب صاحب کی طرف سے کیا گیا یہ سب ان کی عطا کردہ سی اور ان کی دلی لگن کے اظہار کے واسطے کافی ہو۔ جامعہ ملیہ کی سرپرستی جس طرح خلد آشاں بیگم صاحبہ نے اس کے ابتدائی زمانہ سے ہی فرمائی تھی۔ اسی طرح موجودہ نواب صاحب نے بھی اس کے تھیر کاموں میں ہمیشہ بچی کا اظہار فرمایا ہو اور نہایت فیاضانہ طور سے اس کو نوازا ہو۔

چنانچہ گزشتہ دسمبر کے آخری ایام میں جناب شیخ الجامعہ ڈاکٹر ذاکر حسین خاں صاحب بھوپال قشرف سے گئے تو جناب نواب صاحب عطا اللہ ملکہ نے مبلغ دس ہزار روپے کی گرانہار رقم عنایت فرمائی اور پانچ سو (۵۰۰) روپے ماہوار گرانٹ کی تجدید کی منظوری صادر فرمائی۔ ہم نہیں جانتے کہ اس اعانت اور سرپرستی کا شکر یہ کن الفاظ میں ادا کیا جائے۔ البتہ ہم محسوس کرتے ہیں کہ حکیم اجل خاں مرحوم اور ڈاکٹر انصاری مرحوم کی دویا بھی اس سے ضرور متاثر ہوئی ہوں گی۔ ان عطیوں سے اس پوصے کی آبیاری کی گئی ہو جو ان محن اور سراپا ایشیاں پرستیوں کا نگاہ ہوا ہے۔

صلیٰ علیہ وسلم و آلہ وسلم

زقار حیدر

پچھلے جنینے کے رسالہ میں یہ اطلاع درج کی گئی تھی کہ ہماری تجویز ہو کہ ہر بڑے شہر میں جہاں جہاں ہیں اپنے سابق طلبہ یا
فصل ہمدردیہ لے سکیں جو اپنا حق و اس وقت جامعہ کے لئے نکال سکیں ان سے درخواست کی جائے کہ وہ اپنے ہاں ایک حلقہ
قائم کر کے جامعہ کی امداد کے لئے رقم فراہم کرنے کی کھلیں گے اور افزائش اور ہمدردوں کی تعداد میں اضافہ کی پوری کوشش فرمائیں
نیز یہ بھی خیال ظاہر کیا گیا تھا کہ خاص بی بی میں حلقہ ہمدردان کی توسیع کے لئے ایک نیا حلقہ قائم کیا جائے چنانچہ بعض مقامات
کے کارکنوں کی پیش کش کا ذکر بھی کیا گیا تھا اسی سلسلہ میں اب ہم مزید فصل ہمدردوں کا ذکر کرتے ہیں۔

مولوی ظہیر الحسن صاحب ہیں کا مدخلہ ضلع مظفرنگر نے اپنے حلقہ میں کام کرنا تہیہ فرمایا ہے اور مسلمانوں کو جامعہ ملیہ کے کاموں میں بچپن لپیٹ
کے طرف متوجہ کرنا کی تحریک کوشش شروع فرمائی ہے ہم ان کی سعی جلیلہ کا دل سے اقرار کرتے ہیں۔ خدا انھیں جزائے خیر دے۔

علی گڑھ مسلم یونیورسٹی میں ہماری جامعہ کے سابق طالب علم ابراہیم صاحب جو وہاں ایسٹس کے طالب علم ہیں جامعہ کے لئے باقاعدہ
کام کرنے کے واسطے اپنی خدمات پیش کی ہیں، ہمیں یقین ہے کہ شہر علی گڑھ مسلم یونیورسٹی کے احباب اور بزرگ ان کے اس جذبہ کی قدر فرمائیں گے اور
تہہ ہم کی اعانت و دین نہ فرمائیں گے۔

فردباغ میں ایک نیا حلقہ قائم کیا گیا ہے جو بی بی اور بی بی میں جامعہ کام کر لوگوں کو روشناس کرنے اور انھیں اس میں بچپن لینے کے
لئے آمادہ کرنا کی خدمت انجام دے گا اس اہم کام کی ذمہ داری مولوی مقبول احمد صاحب سواتی اور منظر حسن صاحب فادنی کو سپرد کی گئی ہے۔

ہمارے ادارہ کے بہت پرانے اور شہور کارکن۔ ڈاکٹر شاہ زین العابدین صاحب طویل عالت کے بعد اب اس تشریف لائے ہیں بہت
کمزور ہیں۔ لیکن اس کے باوجود غنیمت ہے کہ وہ پروردانہ ہونے کی فکر میں ہیں، باقی کارکنوں، بلکہ جملہ کارکنوں کی تفصیل آئندہ پرچہ میں
درج کی جائے گی۔

تحریک حلقہ مہمدان جامعہ

۱۹ جنوری ۱۹۴۳ء میں جو رفات دفتر مہمدان جامعہ میں براہ راست یا بذریعہ ہتھین و سفرار یا معرفت ہر گزٹ جامعہ وصول ہوئی ہیں ان کی تفصیل ذیل میں درج کی جاتی ہے۔

جن حضرات نے جنوری کی آخری تاریخوں میں رفات بذریعہ ہتھین یا منی آڈر روانہ کی ہوں یا سفرار و ہتھین کو دی ہوں اور وہ دفتر میں جنوری کی آخری تاریخ تک وصول نہ ہوئی ہوں ان کے نام اس فہرست میں نہیں ملیں گے انھیں آئندہ اشاعت کا انتظار کرنا چاہیے۔

ریاستوں کی گرانٹ، میونسپل گرانٹ، اوقاف جامعہ کی آمدنی اس فہرست میں درج نہیں کی جاتی۔ جن رفات کے سامنے (ز) بنایا گیا ہے وہ زکوٰۃ کی دین وصول ہوئی ہیں۔

نمبر رسید	ام گرامی خباب	رقم	نمبر رسید	ام گرامی خباب	رقم	نمبر رسید	ام گرامی خباب
بھگل				۹۹۶۹	۲۲۹	۲۲۹	۲۲۹
وصول براہ راست در دفتر۔				۹۹۷۰	۲۵۰	۲۵۰	۲۵۰
۲۳۱ خلیفہ احمد کریم صاحب کی اس بکوز				۹۹۷۱	۲۵۵	۲۵۵	۲۵۵
۲۳۲ جیون بخش محمد جان صاحب				۹۹۷۲	۲۵۸	۲۵۸	۲۵۸
میزان ۸ ص				۹۹۷۳			
پنجاب				میزان لپیٹ			
وصول بذریعہ میر عالم ضالغاری بہاولپور۔				حیدر آباد دکن			
۹۹۶۹ سید محمود الدین صاحب بہاولپور				وصول براہ راست در دفتر۔			
۹۹۷۰ محمد عظیم الدین صاحب ملوی				۴۰۲ مولوی سجاد مرزا صاحب			
۹۹۷۱ مولوی اکبر رضا صاحب بخش				میزان ۸			
۹۹۷۲				وہلی			
۹۹۷۳				وصول براہ راست در دفتر۔			
۹۹۷۴				۲۳۳ خواجہ محمد علی صاحب صاحب			
۹۹۷۵				۲۳۴ خواجہ محمد علی صاحب صاحب			
۹۹۷۶				۲۳۵ خواجہ محمد علی صاحب صاحب			
۹۹۷۷				۲۳۶ خواجہ محمد علی صاحب صاحب			
۹۹۷۸				۲۳۷ خواجہ محمد علی صاحب صاحب			
۹۹۷۹				۲۳۸ خواجہ محمد علی صاحب صاحب			
۹۹۸۰				۲۳۹ خواجہ محمد علی صاحب صاحب			
۹۹۸۱				۲۴۰ خواجہ محمد علی صاحب صاحب			
۹۹۸۲				۲۴۱ خواجہ محمد علی صاحب صاحب			
۹۹۸۳				۲۴۲ خواجہ محمد علی صاحب صاحب			
۹۹۸۴				۲۴۳ خواجہ محمد علی صاحب صاحب			
۹۹۸۵				۲۴۴ خواجہ محمد علی صاحب صاحب			
۹۹۸۶				۲۴۵ خواجہ محمد علی صاحب صاحب			
۹۹۸۷				۲۴۶ خواجہ محمد علی صاحب صاحب			
۹۹۸۸				۲۴۷ خواجہ محمد علی صاحب صاحب			
۹۹۸۹				۲۴۸ خواجہ محمد علی صاحب صاحب			
۹۹۹۰				۲۴۹ خواجہ محمد علی صاحب صاحب			
۹۹۹۱				۲۵۰ خواجہ محمد علی صاحب صاحب			
۹۹۹۲				۲۵۱ خواجہ محمد علی صاحب صاحب			
۹۹۹۳				۲۵۲ خواجہ محمد علی صاحب صاحب			
۹۹۹۴				۲۵۳ خواجہ محمد علی صاحب صاحب			
۹۹۹۵				۲۵۴ خواجہ محمد علی صاحب صاحب			
۹۹۹۶				۲۵۵ خواجہ محمد علی صاحب صاحب			
۹۹۹۷				۲۵۶ خواجہ محمد علی صاحب صاحب			
۹۹۹۸				۲۵۷ خواجہ محمد علی صاحب صاحب			
۹۹۹۹				۲۵۸ خواجہ محمد علی صاحب صاحب			
۱۰۰۰۰				۲۵۹ خواجہ محمد علی صاحب صاحب			

نمبر رسید	اسم گرامی خباب	رقم	نمبر رسید	اسم گرامی خباب	رقم	نمبر رسید	اسم گرامی خباب	رقم
۲۲۵	ذاکر محمود حسین خاں صاحب منگر	۱۵۸۸	۱۵۸۸	بابو فرحت علی خاں بیگور دہلی	۱۵۸۸	۱۵۸۸	بابو فضل الحق صاحب منگر	۱۵۸۸
۲۲۶	قاضی غلام نبی صاحب بہرہ	۱۵۸۹	۱۵۸۹	سید محمد حسن صاحب	۱۵۸۹	۱۵۸۹	محمد یوسف مرزا خاں منشی عالم دہلی	۱۵۸۹
۲۵۲	محمد خضر صاحب جامنہ منگر	۱۵۹۰	۱۵۹۰	خواجہ محمود شاہ صاحب	۱۵۹۰	۱۵۹۰	ناظم علی صاحب	۱۵۹۰
۲۵۴	محمد شفیع صاحب باڑی دہلی	۱۵۹۱	۱۵۹۱	شیداعلی خان صاحب نئی دہلی	۱۵۹۱	۱۵۹۱	سید عبداللطیف خاں فروہ دہلی	۱۵۹۱
	میزان سالانہ		۱۵۹۲	ضیاء الدین خاں بارہ دہلی	۱۵۹۲	۱۵۹۲	میاں حاجی منیر الدین منگر صاحب	۱۵۹۲
			۱۵۹۳	زاہر حسین صاحب رک دہلی	۱۵۹۳	۱۵۹۳	میاں محمد رفیع صاحب انڈیا راور	۱۵۹۳
			۱۵۹۴	سید غلام حسین صاحب انڈیا راور	۱۵۹۴	۱۵۹۴	محمد یوسف صاحب انڈیا راور	۱۵۹۴
			۱۵۹۵	بابو غلام نبی صاحب انڈیا راور	۱۵۹۵	۱۵۹۵	ایچ فضل الرحمن صاحب انڈیا راور	۱۵۹۵
			۱۵۹۶	ماسٹر مشتاق صاحب انڈیا راور	۱۵۹۶	۱۵۹۶	شیخ محمد طہیر صاحب منگر	۱۵۹۶
			۱۵۹۷	پیر جی محمد علی صاحب انڈیا راور	۱۵۹۷	۱۵۹۷	احمد اسلام خان صاحب منگر	۱۵۹۷
			۱۵۹۸	سید شمس الدین صاحب	۱۵۹۸	۱۵۹۸	ایس محمد یوسف صاحب انڈیا راور	۱۵۹۸
			۱۵۹۹	بابو سید حفیظ الدین صاحب	۱۵۹۹	۱۵۹۹	برو فیروز عبداللطیف خاں منگر	۱۵۹۹
			۱۶۰۰	ٹھیکیدار غلام صاحب منگر	۱۶۰۰	۱۶۰۰	بابو محمد علی صاحب منگر	۱۶۰۰
			۱۶۰۱	آغا محمد امین خاں فروہ دہلی	۱۶۰۱	۱۶۰۱	نقیب محمد صاحب منگر	۱۶۰۱
			۱۶۰۲	شیخ محمد یونس خاں منگر	۱۶۰۲	۱۶۰۲	بگم صاحبہ محمد خاں منگر	۱۶۰۲
			۱۶۰۳	بابو سعید الرحمن صاحب منگر	۱۶۰۳	۱۶۰۳	غلام محمد صاحب منگر	۱۶۰۳
			۱۶۰۴	حکیم شریف الدین خاں منگر	۱۶۰۴	۱۶۰۴	عبد الحمید خان صاحب منگر	۱۶۰۴
			۱۶۰۵	ایم حامد مرزا صاحب کوہہ روح اللہ	۱۶۰۵	۱۶۰۵	حکیم عبدالرزاق خاں منگر	۱۶۰۵
			۱۶۰۶	شیخ عبدالحمید صاحب منگر	۱۶۰۶	۱۶۰۶	سید محمد شفیع صاحب منگر	۱۶۰۶
			۱۶۰۷	آمنہ بگم صاحبہ منگر	۱۶۰۷	۱۶۰۷	عبد الحمید خاں صاحب منگر	۱۶۰۷
			۱۶۰۸	بابو محمد امین صاحب	۱۶۰۸	۱۶۰۸	محمد عارف صاحب منگر	۱۶۰۸
			۱۶۰۹	سید وصی شرف صاحب منگر	۱۶۰۹	۱۶۰۹	نور اسلام صاحب منگر	۱۶۰۹
			۱۶۱۰	مولانا اسماعیل خاں منگر	۱۶۱۰	۱۶۱۰	بگم صاحبہ محمد علی خاں منگر	۱۶۱۰
			۱۶۱۱	سید سعید محمد صاحب منگر	۱۶۱۱	۱۶۱۱	غلام غوث فرید صاحب منگر	۱۶۱۱

نمبر رسید	اسم گرامی جناب	رقم	نمبر رسید	اسم گرامی جناب	رقم	نمبر رسید	اسم گرامی جناب	رقم
۱۶۸۸	خان بہادر حاجی رشید احمد صاحب دہلی	۱۶۱۱	۱۶۱۱	ایس سلطان صاحب برادرز سرگھاٹ	۱۶۳۵	۱۶۳۵	مولوی ابراہیم صاحب پیر خانی اسکول	۱۶۳۵
۱۶۸۹	میاں غلام علی خان صاحب قلعہ بلخ	۱۶۱۲	۱۶۱۲	کے بی رشید صاحب انڈکو	۱۶۳۶	۱۶۳۶	کنور سید علی صاحب بیٹھی دہلی	۱۶۳۶
۱۶۹۰	ایم اے صدیقی صاحب نئی دہلی	۱۶۱۳	۱۶۱۳	حاجی عبدالرحمن صاحب برادرز	۱۶۳۷	۱۶۳۷	محمد احمد صاحب چاندنی چوک	۱۶۳۷
۱۶۹۱	مبین ملک صاحب ریٹ لائی دہلی	۱۶۱۴	۱۶۱۴	محمد ایاس صاحب عمو صاحب	۱۶۳۸	۱۶۳۸	اسلام الدین صاحب شجاع الدین صاحب چاندنی چوک	۱۶۳۸
۱۶۹۲	محمد فاروق صاحب بارہ	۱۶۱۵	۱۶۱۵	سید فتح محمد صاحب فیصل محمد صاحب	۱۶۳۹	۱۶۳۹	مولانا محبوب الہی صاحب مدر عربیہ پوری	۱۶۳۹
۱۶۹۳	حکیم غلام حسن صاحب نئی دہلی	۱۶۱۶	۱۶۱۶	محمد میاں صاحب	۱۶۴۰	۱۶۴۰	مولانا سجاد حسین	۱۶۴۰
۱۶۹۴	محمد وزیر صاحب صد بازار دہلی	۱۶۱۷	۱۶۱۷	حاجی عبد اللہ صاحب صد بازار دہلی	۱۶۴۱	۱۶۴۱	حاجی مفتی غلام فیصل صاحب بیلا مان	۱۶۴۱
۱۶۹۵	عبد مفتی صاحب شیش محل دہلی	۱۶۱۸	۱۶۱۸	حاجی عبدالعزیز صاحب	۱۶۴۲	۱۶۴۲	عبد الکریم صاحب لدھی موٹی ٹوٹیکری	۱۶۴۲
۱۶۹۶	حاجی محبوب بخش صاحب فیض الدین	۱۶۱۹	۱۶۱۹	حاجی محمد میر عبد مفتی صاحب	۱۶۴۳	۱۶۴۳	شیخ محمد رفیع صاحب محمد آف صاحب انڈسٹری	۱۶۴۳
۱۶۹۷	محمد حسین خادم صاحب جکشن ہوش	۱۶۲۰	۱۶۲۰	ممتاز الدین صاحب سوداگر	۱۶۴۴	۱۶۴۴	محمد سعید صاحب ایم این سعید انڈکو	۱۶۴۴
۱۶۹۸	سر فرزانہ صاحبہ پنج پلان	۱۶۲۱	۱۶۲۱	محمد شفیع صاحب محمد عین صاحب	۱۶۴۵	۱۶۴۵	ممتاز سلیمان صاحب جوہری نئی سرگ	۱۶۴۵
۱۶۹۹	حکیم احمد حسن خان صاحب	۱۶۲۲	۱۶۲۲	ضیا الدین احمد صاحب نئی دہلی	۱۶۴۶	۱۶۴۶	ملک آف صاحب صاحب نواب گنج دہلی	۱۶۴۶
۱۷۰۰	ضیاء الدین صاحب چھال میاں	۱۶۲۳	۱۶۲۳	تغیثم مفتی صاحب گنجی الان	۱۶۴۷	۱۶۴۷	مولوی شرف الدین صاحب سبزی بستی	۱۶۴۷
۱۷۰۱	محمد سلطان صاحب بھول سندی	۱۶۲۴	۱۶۲۴	فرخ مرزا صاحب	۱۶۴۸	۱۶۴۸	زرین خان صاحب علی صاحب	۱۶۴۸
۱۷۰۲	ممتاز محمد سعید صاحب تراہرہ رام خان	۱۶۲۵	۱۶۲۵	سید سلیم الدین صاحب بازار چلی قبر	۱۶۴۹	۱۶۴۹	حافظ عبد الحکیم صاحب الرحمن صاحب	۱۶۴۹
۱۷۰۳	بابو رحمت اللہ صاحب جوہلا ہاڑی	۱۶۲۶	۱۶۲۶	ایمر بخش صاحب اجیری دروازہ	۱۶۵۰	۱۶۵۰	شیخ الدین صاحب کھجورہ دوقولہ	۱۶۵۰
۱۷۰۴	حافظ عبد اللہ صاحب محمد سراج مفتی صاحب	۱۶۲۷	۱۶۲۷	بابو فیض احمد صاحب تحصیلدار نیو پٹی	۱۶۵۱	۱۶۵۱	سالخو خان صاحب	۱۶۵۱
۱۷۰۵	نشی انیس مفتی کلان محل دہلی	۱۶۲۸	۱۶۲۸	سید محمد احمد صاحب	۱۶۵۲	۱۶۵۲	نعمود خان صاحب کادافض روڈ	۱۶۵۲
۱۷۰۶	ڈاکٹر حاجی عبدلرزاق صاحب بھانگج	۱۶۲۹	۱۶۲۹	خان بہادر ایس ایم عبد اللہ	۱۶۵۳	۱۶۵۳	شیخ عبدالحق صاحب چاندنی چوک دہلی	۱۶۵۳
۱۷۰۷	عبد الغفور صاحب سادہ کار پورہ	۱۶۳۰	۱۶۳۰	رفیع اللہ خان صاحب بھانگج پورہ	۱۶۵۴	۱۶۵۴	نیمین صاحب کلاں کٹر صاحب الدین	۱۶۵۴
۱۷۰۸	بابو سید محمد صاحب چاندی دوان	۱۶۳۱	۱۶۳۱	مولوی حاجی نور محمد صاحب مدرسہ سورہ عالم	۱۶۵۵	۱۶۵۵	محمد اویس صاحب ہاڑی انڈکو دہلی	۱۶۵۵
۱۷۰۹	ڈاکٹر حسین بخش صاحب بہار گنج	۱۶۳۲	۱۶۳۲	بابو محمد ابراہیم صاحب جی سوئی دوان	۱۶۵۶	۱۶۵۶	ایچ احمد مفتی صاحب محمد ہلال صاحب	۱۶۵۶
۱۷۱۰	فضل محمد صاحب منڈی صاحبہ	۱۶۳۳	۱۶۳۳	ماسٹر قمر الدین صاحب پیر خانی اسکول	۱۶۵۷	۱۶۵۷	حاجی بشیر احمد صاحب بیلا مان	۱۶۵۷
۱۷۱۱	سعود صاحب برادرز سرگھاٹ	۱۶۳۴	۱۶۳۴	مولوی خلیل الرحمن صاحب پیر خانی	۱۶۵۸	۱۶۵۸	عبد مفتی صاحب چاندنی چوک	۱۶۵۸

میزبید	اسم گرامی جناب	رقم	میزبید	اسم گرامی جناب	رقم	میزبید	اسم گرامی جناب	رقم
۱۰۵۹	شمس العاقین صاحبہ جانی چوک	۴	راجپوتانہ و سترل انڈیا			۱۱۵۱	ماستر ظفر خان صاحبہ ٹیلر ماسٹر۔	۴
۱۰۶۰	مغربی صاحبہ تونی لہ	۶				۱۱۵۲	عبدالحق صاحبہ شیش پور	۶
۱۰۶۱	خواجہ سردار صاحبہ سرشار	۴	وصول براہ راست در دفتر۔			۱۱۵۳	عزیز نادری صاحبہ لکھنؤ	۴
۱۰۶۲	ڈاکٹر نور احمد صاحبہ بھارن دہی	۶	۲۵۴ نذیر عباسی صاحبہ مبر ۱۲-۱۲-۱۲	۴	۲۵۴	محمد امین محمد صاحبہ	۶	۶
۱۰۶۳	حکیم محمد محمد صاحبہ شریف نزل دہی	۴				۱۱۵۵	خانی خان صاحبہ سب کچر پولس	۴
۱۰۶۴	حاجی اخلاق احمد صاحبہ احمد صاحبہ دہی	۴	میزبان			۱۱۵۶	علی محمد صاحبہ	۴
۱۰۶۵	مفتوحہ خان صاحبہ شیش پور	۴				۱۱۵۷	حاجی عبدالکریم صاحبہ برادر سوداگر	۴
۱۰۶۶	میرزا محمد صاحبہ شیش پور	۴	بدریہ شیخ محمد فقیر صاحبہ کراچی			۱۱۵۸	حاجی نواب الدین صاحبہ سوداگر	۴
۱۰۶۷	محمد رفیع صاحبہ محمد رفیع صاحبہ دہی	۴	۱۱۳۴ والدہ صاحبہ غلام علی جان سلطان مسلم جامعہ	۴	۱۱۳۴	شیخ محمد رفیع صاحبہ شیش پور	۴	۴
۱۰۶۸	عبد السلام صاحبہ عبدالغفار صاحبہ دہی	۴	۱۱۳۶ نذیر احمد صاحبہ شیش پور	۴	۱۱۳۶			
۱۰۶۹	اسلام الدین صاحبہ ایک چیت صاحبہ دہی	۴	۱۱۳۷ میرزا محمد علی صاحبہ لکھنؤ	۴	۱۱۳۷	میزبان دہی		
۱۰۷۰	شریف صاحبہ	۴	۱۱۳۸ عزیز احمد صاحبہ کوک ڈنٹ دہی	۴	۱۱۳۸			
۱۰۷۱	حاجی جمال الدین صاحبہ	۴	۱۱۳۹ محمد الدین صاحبہ کوک ڈنٹ دہی	۴	۱۱۳۹			
۱۰۷۲	سعید احمد صاحبہ نسیم صاحبہ	۴	۱۱۴۰ عبدالغفار صاحبہ کوک ڈنٹ دہی	۴	۱۱۴۰			
۱۰۷۳	محمد حسین صاحبہ دہی	۴	۱۱۴۱ ماسٹر نقض مین صاحبہ ٹیلر ماسٹر	۴	۱۱۴۱			
۱۰۷۴	ایچ ایس ضیاء الدین صاحبہ	۴	۱۱۴۲ عبدالرشید صاحبہ باربر	۴	۱۱۴۲			
۱۰۷۵	محمد عمر صاحبہ تھپا دہی	۴	۱۱۴۳ عبد المجید صاحبہ ٹیلر ماسٹر دہی	۴	۱۱۴۳			
۱۰۷۶	محمد یوسف صاحبہ دہی	۴	۱۱۴۴ محمد یعقوب صاحبہ	۴	۱۱۴۴			
۱۰۷۷	ایم اکرام الدین صاحبہ جوہر فاضی دہی	۴	۱۱۴۵ عبداللہ صاحبہ سوداگر	۴	۱۱۴۵			
			۱۱۴۶ قادر بخش صاحبہ حجاز دہی	۴	۱۱۴۶			
			۱۱۴۷ عبد الباقی صاحبہ تاجر فاپلن	۴	۱۱۴۷			
			۱۱۴۸ علی محمد عبداللہ صاحبہ موٹر سٹور	۴	۱۱۴۸			
			۱۱۴۹ والدہ صاحبہ محمد علی جان سلطان مسلم جامعہ	۴	۱۱۴۹			
			۱۱۵۰ شیخ محمد قمر صاحبہ سوداگر دہی	۴	۱۱۵۰			

نمبر رسید	اسم گرامی جناب	رقم	رسید نمبر	اسم گرامی جناب	رقم	رسید نمبر	اسم گرامی جناب	رقم
۶۴۲	غزیر الحسن صاحب بیاض خٹہ آباد	۶۹۶۵	۱۲۲۴	حاجی حافظ الحسن صاحب سہاگ	۶۱۲۲۴	۱۲۲۴	حاجی حافظ الحسن صاحب سہاگ	۶۱۲۲۴
				ارشاد بیگ صاحب منجم کالج سکس پول	۱۲۲۸	۱۲۲۸	ارشاد بیگ صاحب منجم کالج سکس پول	۱۲۲۸
	میزان لاٹھی			رضوان الحسن صاحب	۱۲۲۹	۱۲۲۹	رضوان الحسن صاحب	۱۲۲۹
	وصول بذریعہ محمد علی احمد صاحب سہاگ			امین احمد صاحب	۱۲۳۰	۱۲۳۰	امین احمد صاحب	۱۲۳۰
۶۹۴۵	چودھری عبد اللطیف صاحب چاند پور	۵۰۴	۵۰۴	سردار عبدالرحمن خان صاحب	۱۵۳۰	۱۵۳۰	سردار عبدالرحمن خان صاحب	۱۵۳۰
۶۹۴۶	فضل احمد صاحب ٹیکیدار	۵۰۵	۵۰۵	اقبال حسین صاحب	۱۵۳۱	۱۵۳۱	اقبال حسین صاحب	۱۵۳۱
۶۹۴۷	حکیم ڈاکٹر علی اکبر صاحب	۵۰۶	۵۰۶	طہیر الدین صاحب	۱۵۳۲	۱۵۳۲	طہیر الدین صاحب	۱۵۳۲
۶۹۴۸	حافظ شریف احمد صاحب چاند پور	۵۰۷	۵۰۷	سید قندار حسین صاحب بڑا گاؤں میرٹھ	۱۵۳۳	۱۵۳۳	سید قندار حسین صاحب بڑا گاؤں میرٹھ	۱۵۳۳
۶۹۴۹	شفیق احمد صاحب سہاگ	۵۰۸	۵۰۸	بابو محمد نفیس صاحب کٹر آنر	۱۵۳۴	۱۵۳۴	بابو محمد نفیس صاحب کٹر آنر	۱۵۳۴
۶۹۵۰	چیرمن صاحب سہاگ پور	۵۰۹	۵۰۹	بابو شفیع الزماں صاحب	۱۵۳۵	۱۵۳۵	بابو شفیع الزماں صاحب	۱۵۳۵
۶۹۵۱	اسٹر فوٹو گرافر صاحب بخور	۵۱۰	۵۱۰	بابو غلام ناصر صاحب	۱۵۳۶	۱۵۳۶	بابو غلام ناصر صاحب	۱۵۳۶
۶۹۵۲	مخدوم سید محمد عبداللہ صاحب	۵۱۱	۵۱۱	بابو امیر احمد صاحب	۱۵۳۷	۱۵۳۷	بابو امیر احمد صاحب	۱۵۳۷
۶۹۵۳	مولوی محمد شفیق صاحب سہاگ			بابو مقبول احمد صاحب	۱۵۳۸	۱۵۳۸	بابو مقبول احمد صاحب	۱۵۳۸
۶۹۵۴	تبرک صاحب سہاگ			شیخ امین الدین صاحب سہاگ	۱۵۳۹	۱۵۳۹	شیخ امین الدین صاحب سہاگ	۱۵۳۹
۶۹۵۵	مستری عبدالغفور صاحب سہاگ			محمد شریف صاحب سہاگ	۱۵۴۰	۱۵۴۰	محمد شریف صاحب سہاگ	۱۵۴۰
۶۹۵۶	مولوی طہیر احمد صاحب سہاگ			مولوی محمد کمال صاحب سہاگ	۱۵۴۱	۱۵۴۱	مولوی محمد کمال صاحب سہاگ	۱۵۴۱
۶۹۵۷	مولوی عبد الرحمن صاحب سہاگ							
۶۹۵۸	مولوی محمد حسن صاحب سہاگ							
۶۹۵۹	شیخ بودتہ صاحب سہاگ							
۶۹۶۰	حکیم حاجی سید الحسن صاحب سہاگ							
۶۹۶۱	شیخ خواجہ شمس الدین صاحب سہاگ							
۶۹۶۲	حکیم محمد زکریا صاحب سہاگ							
۶۹۶۳	ڈاکٹر محمد امجد صاحب سہاگ							
۶۹۶۴	عبدالغنی صاحب سہاگ							

رقم	اسم گرامی کتاب	مترجم	رقم	اسم گرامی کتاب	مترجم	رقم	اسم گرامی کتاب	مترجم
۱۱۵۹	شمس العارفین صاحبہ غنی جوک	۴	۱۱۵۹	راہِ راست در دقت	۴	۱۱۵۹	شمس العارفین صاحبہ غنی جوک	۴
۱۱۶۰	موجبات جوک توفیق الہی	۵	۱۱۶۰	وصول براہ راست در دقت	۵	۱۱۶۰	موجبات جوک توفیق الہی	۵
۱۱۶۱	نور ہر دو جن صاحبہ سرشاریت نا	۶	۱۱۶۱	۲۵۴ اندامی صاحبہ مترجم ۱۲۴ اور پوئل	۶	۱۱۶۱	نور ہر دو جن صاحبہ سرشاریت نا	۶
۱۱۶۲	ذکر نور احمد صاحبہ ہماران دہلی	۷	۱۱۶۲	میزان	۷	۱۱۶۲	ذکر نور احمد صاحبہ ہماران دہلی	۷
۱۱۶۳	حکیم محمد احمد صاحبہ شرف منزل دہلی	۸	۱۱۶۳	سندھ	۸	۱۱۶۳	حکیم محمد احمد صاحبہ شرف منزل دہلی	۸
۱۱۶۴	حاجی خلاق احمد صاحبہ ہماران دہلی	۹	۱۱۶۴	بذریعہ شیخ محمد قمر صاحبہ کراچی	۹	۱۱۶۴	حاجی خلاق احمد صاحبہ ہماران دہلی	۹
۱۱۶۵	مقصود خلاق صاحبہ شرف منزل دہلی	۱۰	۱۱۶۵	۱۱۳۴ والدہ صاحبہ غلام محسنی جان شہرہ نامہ	۱۰	۱۱۶۵	مقصود خلاق صاحبہ شرف منزل دہلی	۱۰
۱۱۶۶	میرزا غلام صاحبہ ہماران دہلی	۱۱	۱۱۶۶	۱۱۳۵ انصاف امیر الدین صاحبہ بی بی شہزادہ	۱۱	۱۱۶۶	میرزا غلام صاحبہ ہماران دہلی	۱۱
۱۱۶۷	محمد شفیع صاحبہ محمد رفیع صاحبہ چلی دہلی	۱۲	۱۱۶۷	۱۱۳۶ میر عیاض علی صاحبہ ہماران دہلی	۱۲	۱۱۶۷	محمد شفیع صاحبہ محمد رفیع صاحبہ چلی دہلی	۱۲
۱۱۶۸	عبد السلام صاحبہ عبدالغفار صاحبہ ہماران دہلی	۱۳	۱۱۶۸	۱۱۳۷ مرزا بشیر احمد صاحبہ لوک ڈیپارٹمنٹ	۱۳	۱۱۶۸	عبد السلام صاحبہ عبدالغفار صاحبہ ہماران دہلی	۱۳
۱۱۶۹	اسلام الدین صاحبہ کبیر صاحبہ ہماران دہلی	۱۴	۱۱۶۹	۱۱۳۸ محمد الدین حکیم صاحبہ ہماران دہلی	۱۴	۱۱۶۹	اسلام الدین صاحبہ کبیر صاحبہ ہماران دہلی	۱۴
۱۱۷۰	شرف الدین صاحبہ ہماران دہلی	۱۵	۱۱۷۰	۱۱۳۹ عبدالغفار صاحبہ کوہاٹی صاحبہ ہماران دہلی	۱۵	۱۱۷۰	شرف الدین صاحبہ ہماران دہلی	۱۵
۱۱۷۱	حاجی جمال الدین صاحبہ ہماران دہلی	۱۶	۱۱۷۱	۱۱۴۰ ناصر نقض حسین صاحبہ ہماران دہلی	۱۶	۱۱۷۱	حاجی جمال الدین صاحبہ ہماران دہلی	۱۶
۱۱۷۲	سعید احمد صاحبہ انیم احمد صاحبہ ہماران دہلی	۱۷	۱۱۷۲	۱۱۴۱ عبدالرشید صاحبہ ہماران دہلی	۱۷	۱۱۷۲	سعید احمد صاحبہ انیم احمد صاحبہ ہماران دہلی	۱۷
۱۱۷۳	محمد حسین صاحبہ ہماران دہلی	۱۸	۱۱۷۳	۱۱۴۲ عبدالمجید صاحبہ ہماران دہلی	۱۸	۱۱۷۳	محمد حسین صاحبہ ہماران دہلی	۱۸
۱۱۷۴	ایچ ایس ضیاء الدین صاحبہ ہماران دہلی	۱۹	۱۱۷۴	۱۱۴۳ محمد یعقوب صاحبہ ہماران دہلی	۱۹	۱۱۷۴	ایچ ایس ضیاء الدین صاحبہ ہماران دہلی	۱۹
۱۱۷۵	محمد عمر صاحبہ ہماران دہلی	۲۰	۱۱۷۵	۱۱۴۴ عبداللہ شہید صاحبہ ہماران دہلی	۲۰	۱۱۷۵	محمد عمر صاحبہ ہماران دہلی	۲۰
۱۱۷۶	محمد یوسف صاحبہ ہماران دہلی	۲۱	۱۱۷۶	۱۱۴۵ عبداللہ شہید صاحبہ ہماران دہلی	۲۱	۱۱۷۶	محمد یوسف صاحبہ ہماران دہلی	۲۱
۱۱۷۷	ایم اکرام الدین صاحبہ ہماران دہلی	۲۲	۱۱۷۷	۱۱۴۶ قادری صاحبہ ہماران دہلی	۲۲	۱۱۷۷	ایم اکرام الدین صاحبہ ہماران دہلی	۲۲
۱۱۷۸	میزان	۲۳	۱۱۷۸	۱۱۴۷ عبدالحی صاحبہ ہماران دہلی	۲۳	۱۱۷۸	میزان	۲۳
۱۱۷۹	بذریعہ مولانا ظہیر الحسن صاحبہ ہماران دہلی	۲۴	۱۱۷۹	۱۱۴۸ علی محمد عبداللہ صاحبہ ہماران دہلی	۲۴	۱۱۷۹	بذریعہ مولانا ظہیر الحسن صاحبہ ہماران دہلی	۲۴
۱۱۸۰	حاجی محمد صاحبہ ہماران دہلی	۲۵	۱۱۸۰	۱۱۴۹ والدہ صاحبہ غلام محسنی جان شہرہ نامہ	۲۵	۱۱۸۰	حاجی محمد صاحبہ ہماران دہلی	۲۵
۱۱۸۱	میرزا غلام صاحبہ ہماران دہلی	۲۶	۱۱۸۱	۱۱۵۰ شیخ محمد قمر صاحبہ ہماران دہلی	۲۶	۱۱۸۱	میرزا غلام صاحبہ ہماران دہلی	۲۶

نمبر	اسم گرامی جناب	رقم	ریدہ	اسم گرامی جناب	رقم	ریدہ	اسم گرامی جناب	رقم	ریدہ
۲۴۰	خزائن حسنہ سیاح علیہ السلام	۵۹۶۵	نیر الحسن حسنہ جاندور	۱۲۲۷	میرزا محمد	۱۲۲۸	حاجی حافظ اللہ بخش صاحب سہاگ	۱۲۲۹	حاجی حافظ اللہ بخش صاحب سہاگ
	میزان						۱۲۲۸	۱۲۲۹	۱۲۳۰
۲۴۱	چوہری عبد اللطیف صاحب جاندور	۵۹۶۶	۵۹۶۷	۱۲۲۸	۵۹۶۸	۱۲۲۹	۵۹۶۹	۱۲۳۰	۵۹۷۰
۲۴۲	فضل احمد صاحب ٹیکید	۵۹۷۱	۵۹۷۲	۱۲۲۸	۵۹۷۳	۱۲۲۹	۵۹۷۴	۱۲۳۰	۵۹۷۵
۲۴۳	حکیم ڈاکٹر علی اکبر صاحب	۵۹۷۶	۵۹۷۷	۱۲۲۸	۵۹۷۸	۱۲۲۹	۵۹۷۹	۱۲۳۰	۵۹۸۰
۲۴۴	حافظ شریف احمد صاحب جاندور	۵۹۸۱	۵۹۸۲	۱۲۲۸	۵۹۸۳	۱۲۲۹	۵۹۸۴	۱۲۳۰	۵۹۸۵
۲۴۵	شفیق احمد صاحب طوی	۵۹۹۱	۵۹۹۲	۱۲۲۸	۵۹۹۳	۱۲۲۹	۵۹۹۴	۱۲۳۰	۵۹۹۵
۲۴۶	چیرن صاحب نیس پورڈ	۵۹۹۶	۵۹۹۷	۱۲۲۸	۵۹۹۸	۱۲۲۹	۵۹۹۹	۱۲۳۰	۶۰۰۰
۲۴۷	اسرار احمد صاحب بخور	۶۰۰۱	۶۰۰۲	۱۲۲۸	۶۰۰۳	۱۲۲۹	۶۰۰۴	۱۲۳۰	۶۰۰۵
۲۴۸	محمد عبداللہ صاحب مارٹھا	۶۰۰۶	۶۰۰۷	۱۲۲۸	۶۰۰۸	۱۲۲۹	۶۰۰۹	۱۲۳۰	۶۰۱۰
۲۴۹	مولوی محمد شفیق صاحب نیس بخور	۶۰۱۱	۶۰۱۲	۱۲۲۸	۶۰۱۳	۱۲۲۹	۶۰۱۴	۱۲۳۰	۶۰۱۵
۲۵۰	شیر علی صاحب نیس بخور	۶۰۱۶	۶۰۱۷	۱۲۲۸	۶۰۱۸	۱۲۲۹	۶۰۱۹	۱۲۳۰	۶۰۲۰
۲۵۱	مستری عبد الغفور صاحب مارٹھا	۶۰۲۱	۶۰۲۲	۱۲۲۸	۶۰۲۳	۱۲۲۹	۶۰۲۴	۱۲۳۰	۶۰۲۵
۲۵۲	مولوی طفیل احمد صاحب نیس بخور	۶۰۲۶	۶۰۲۷	۱۲۲۸	۶۰۲۸	۱۲۲۹	۶۰۲۹	۱۲۳۰	۶۰۳۰
۲۵۳	مولوی مجید حسن صاحب مارٹھا	۶۰۳۱	۶۰۳۲	۱۲۲۸	۶۰۳۳	۱۲۲۹	۶۰۳۴	۱۲۳۰	۶۰۳۵
۲۵۴	مولوی حمید حسن	۶۰۳۶	۶۰۳۷	۱۲۲۸	۶۰۳۸	۱۲۲۹	۶۰۳۹	۱۲۳۰	۶۰۴۰
۲۵۵	شیخ بودیہ صاحب جاندور	۶۰۴۱	۶۰۴۲	۱۲۲۸	۶۰۴۳	۱۲۲۹	۶۰۴۴	۱۲۳۰	۶۰۴۵
۲۵۶	حکیم حاجی سید آں حسن صاحب نیس	۶۰۴۶	۶۰۴۷	۱۲۲۸	۶۰۴۸	۱۲۲۹	۶۰۴۹	۱۲۳۰	۶۰۵۰
۲۵۷	شیخ خواجہ شیخ محمد صاحب	۶۰۵۱	۶۰۵۲	۱۲۲۸	۶۰۵۳	۱۲۲۹	۶۰۵۴	۱۲۳۰	۶۰۵۵
۲۵۸	حکیم محمد زکریا صاحب نیس	۶۰۵۶	۶۰۵۷	۱۲۲۸	۶۰۵۸	۱۲۲۹	۶۰۵۹	۱۲۳۰	۶۰۶۰
۲۵۹	ڈاکٹر محمد احمد صاحب نیس	۶۰۶۱	۶۰۶۲	۱۲۲۸	۶۰۶۳	۱۲۲۹	۶۰۶۴	۱۲۳۰	۶۰۶۵
۲۶۰	عبدالغفر صاحب مارٹھا	۶۰۶۶	۶۰۶۷	۱۲۲۸	۶۰۶۸	۱۲۲۹	۶۰۶۹	۱۲۳۰	۶۰۷۰

نمبر رسید	اسم گرامی خباب	رقم	نمبر رسید	اسم گرامی خباب	رقم	رسید نمبر	اسم گرامی خباب	رقم
۱۸۳۳	چودھری بخش محمد علی دکن	۱۸۳۴	۱۸۳۴	محمد صاحب گرامی دولت پور	۱۸۳۵	۲۳۸	صوبہ دار محمد عزیز خان	۱۸۳۶
۱۸۳۴	بابو محمد صاحب دکن	۱۸۳۵	۱۸۳۵	چودھری گلشن	۱۸۳۶	۲۳۹	صوبہ دار محمد عزیز خان	۱۸۳۷
۱۸۳۵	نشیق علی صاحب مدائن	۱۸۳۶	۱۸۳۶	چودھری شفیق علی صاحب دکن	۱۸۳۷	۲۴۰	صوبہ دار محمد عزیز خان	۱۸۳۸
۱۸۳۶	اشفاق احمد صاحب	۱۸۳۷	۱۸۳۷	چودھری محمد علی صاحب مدائن	۱۸۳۸	۲۴۱	صوبہ دار محمد عزیز خان	۱۸۳۹

گوشوارہ آمدنی چندہ صوبہ ارباب علیہ حلقہ سہرڈان جامعہ سماہ جنوری ۱۹۴۳ء

۱۔ بنگال ۱۰۰۰ اس میں ۱۰۰۰ زکوٰۃ کے ہیں

۲۔ پنجاب ۱۰۰۰

۳۔ حیدرآباد دکن ۱۰۰۰

۴۔ بی ۱۰۰۰

۵۔ راجپوتانہ و نثرلی ٹڈیا ۱۰۰۰

۶۔ سندھ ۱۰۰۰

۷۔ سکائی دبار ۱۰۰۰

۸۔ یوپی ۱۰۰۰

۹۔ دیگر (فوجی مقام) ۱۰۰۰

اس میں ۱۰۰۰ تعلیم دینی کے ہیں

اس میں ۱۰۰۰ زکوٰۃ کے ہیں اور ۱۰۰۰ تعلیم دینی کے ہیں

اس میں ۱۰۰۰ زکوٰۃ کے ہیں

اس میں ۱۰۰۰ اور ۱۰۰۰ چرم قربانی کے،

میزان کل ۱۰۰۰۰ اس میں ۱۰۰۰ زکوٰۃ ہے، چرم قربانی اور ۱۰۰۰ تعلیم دینی کے ہیں

(حافظ) فیاض احمد

نہلم سہرڈان جامعہ

مطبوعہ محبوب المطابع پریس دہلی

طالب دانش، شفیق الرحمن دہلی

تحریک حلقہ ہمدردان جامعہ

ماہ فروری ۱۹۷۷ء میں جو رقومات فقیر ہمدردان جامعہ میں براہ راست یا بذریعہ مہتممین و سفراء موقوفہ گائے
جامعہ وصول ہوئی ہیں ان کی تفصیل ذیل ہے: حج کی جاتی ہر جن حضرات کی رقومات فروری کے آخری تاریخ تک نہیں
وصول ہوئی ہیں ان کی وصولی کی اطلاع مہتممین صاحب کے پاس سے نہ آئی ہو ان کے نام اس فہرست میں
نہیں دیے گئے، جنس آئندہ اشاعت ہا انتظار کرنا چاہیے جن رقومات کے سامنے درج بنایا گیا ہے وہ زکوٰۃ
کی مدد وصول ہوئی ہیں۔

نمبر رتبہ	اسم گرامی خباب	رقم	نمبر رتبہ	اسم گرامی خباب	رقم
	بہمنی			پنجاب	
	وصول براہ راست در وقت			وصول براہ راست در وقت	
۲۷۳	انوار الدین احمد صاحب مسلمانان الہی	۲۶۴	ابا جاتی محمد سید محمد ظہیر صاحب لاہور	۲۶۵	آغا سید حسین صاحب کٹہر ڈولہ پور
	بچہ پٹن بہمنی	۲۶۶	خواجہ غلام سیدین صاحب لاہور	۲۶۷	ڈاکٹر سید محمد علی صاحب لاہور
	ڈاکٹر خواجہ عبد المجید صاحب بہمنی	۲۶۸	ڈاکٹر سید محمد علی صاحب لاہور	۲۶۹	ڈاکٹر سید محمد علی صاحب لاہور
	میزان سہارن				
	بنگال				
	وصول براہ راست در وقت				
۲۶۲	فضل احمد کریم صاحب آئی بی ایس بکلوڑہ	۲۶۳	حاجی فقیر محمد وزیر محمد خواجہ صاحب لاہور	۲۶۴	خواجہ محمد عبد المجید صاحب لاہور
۲۶۵	جیونیش محمد صاحب جہان کلکتہ	۲۶۶	سیلم محمد صاحب لاہور	۲۶۷	ڈاکٹر محمود حسین صاحب لاہور
	میزان لاہور				

نمبر رسید	اسم گرامی جناب	رقم	نمبر رسید	اسم گرامی جناب	رقم	نمبر رسید	اسم گرامی جناب	رقم
۱۱۶۹۰	ب (دھول بذر دیر مووی مقبول احمد صاحب)	۱۱۶۹۰	۱۱۶۹۰	نہی نور الدین صاحب	۱۱۶۹۰	۱۱۶۹۰	نہی نور الدین صاحب	۱۱۶۹۰
۱۱۶۹۱	منظور حسن صاحب فاروقی	۱۱۶۹۱	۱۱۶۹۱	نہی نور الدین صاحب	۱۱۶۹۱	۱۱۶۹۱	نہی نور الدین صاحب	۱۱۶۹۱
۱۱۶۹۲	صاحبین برادر مکملہ و لکھن گنج دہلی	۱۱۶۹۲	۱۱۶۹۲	عبد الغفر خاں صاحب	۱۱۶۹۲	۱۱۶۹۲	عبد الغفر خاں صاحب	۱۱۶۹۲
۱۱۶۹۳	محمد الیاس خاں دانی کیت اندر بل و دہلی	۱۱۶۹۳	۱۱۶۹۳	عبد الحمید خاں صاحب	۱۱۶۹۳	۱۱۶۹۳	عبد الحمید خاں صاحب	۱۱۶۹۳
۱۱۶۹۴	علی علی خاں صاحب ریوی کورڈ و پانٹ	۱۱۶۹۴	۱۱۶۹۴	بابو محمد شفیع صاحب صدر بازار دہلی	۱۱۶۹۴	۱۱۶۹۴	بابو محمد شفیع صاحب صدر بازار دہلی	۱۱۶۹۴
۱۱۶۹۵	انور حسین صاحب پسر ۳۳ سالہ بیگم کولٹر	۱۱۶۹۵	۱۱۶۹۵	آغا محمد حسن خاں صاحب	۱۱۶۹۵	۱۱۶۹۵	آغا محمد حسن خاں صاحب	۱۱۶۹۵
۱۱۶۹۶	سیاں محمد صاحب نمبر ۳۰	۱۱۶۹۶	۱۱۶۹۶	پیر سراج محمد صاحب قروباں دہلی	۱۱۶۹۶	۱۱۶۹۶	پیر سراج محمد صاحب قروباں دہلی	۱۱۶۹۶
۱۱۶۹۷	عبد اللہ صاحب نمبر ۲	۱۱۶۹۷	۱۱۶۹۷	سیکس الدین صاحب	۱۱۶۹۷	۱۱۶۹۷	سیکس الدین صاحب	۱۱۶۹۷
۱۱۶۹۸	میر غفار احمد صاحب سیلہ دوس	۱۱۶۹۸	۱۱۶۹۸	سید حفیظ الدین صاحب	۱۱۶۹۸	۱۱۶۹۸	سید حفیظ الدین صاحب	۱۱۶۹۸
	میزان نام			سید صلاح حسین صاحب نی دہلی	۱۱۶۹۹		سید صلاح حسین صاحب نی دہلی	۱۱۶۹۹
	راج بذر لکھنوی محمد عبدالعزیز صاحب محل	۱۱۶۹۹		محمد عبدالحق صاحب پونہ الدین صاحب	۱۱۷۰۰		محمد عبدالحق صاحب پونہ الدین صاحب	۱۱۷۰۰
۱۱۷۰۰	میر شاہد علی صاحب ایند برادر صدر بازار	۱۱۷۰۰	۱۱۷۰۰	سید نور الدین صاحب مکملہ شریعہ سیلی دہلی	۱۱۷۰۱	۱۱۷۰۰	سید نور الدین صاحب مکملہ شریعہ سیلی دہلی	۱۱۷۰۰
۱۱۷۰۱	نشی نور الدین صاحب صدر بازار دہلی	۱۱۷۰۱	۱۱۷۰۱	محمد یوسف صاحب مکملہ شریعہ سیلی دہلی	۱۱۷۰۲	۱۱۷۰۱	محمد یوسف صاحب مکملہ شریعہ سیلی دہلی	۱۱۷۰۱
۱۱۷۰۲	عبدالحق صاحب متولی مسجد جامعہ طوبان	۱۱۷۰۲	۱۱۷۰۲	انظم علی صاحب	۱۱۷۰۳	۱۱۷۰۲	انظم علی صاحب	۱۱۷۰۲
۱۱۷۰۳	نواب علاؤ الدین صاحب متولی وقف	۱۱۷۰۳	۱۱۷۰۳	میر عزیز الدین صاحب پشاور دہلی مکملہ	۱۱۷۰۴	۱۱۷۰۳	میر عزیز الدین صاحب پشاور دہلی مکملہ	۱۱۷۰۳
۱۱۷۰۴	حکیم حاجی عبدالغفار صاحب صدر بازار	۱۱۷۰۴	۱۱۷۰۴	سید محمود حسن صاحب پورہ دہلی	۱۱۷۰۵	۱۱۷۰۴	سید محمود حسن صاحب پورہ دہلی	۱۱۷۰۴
۱۱۷۰۵	سید وحی شرف صاحب کتب خانہ علم دہلی	۱۱۷۰۵	۱۱۷۰۵	فرحت علی صاحب	۱۱۷۰۶	۱۱۷۰۵	فرحت علی صاحب	۱۱۷۰۵
۱۱۷۰۶	لیا علی محمد صاحب ایند برادر صدر بازار	۱۱۷۰۶	۱۱۷۰۶	خواجہ محمود شاہ صاحب	۱۱۷۰۷	۱۱۷۰۶	خواجہ محمود شاہ صاحب	۱۱۷۰۶
۱۱۷۰۷	حاجی قادر بخش مولائیں سوداگر حرم	۱۱۷۰۷	۱۱۷۰۷	شید علی خاں صاحب	۱۱۷۰۸	۱۱۷۰۷	شید علی خاں صاحب	۱۱۷۰۷
۱۱۷۰۸	سید ابوالفتح صاحب دوسٹر چٹ	۱۱۷۰۸	۱۱۷۰۸	آمنہ بیگم صاحبہ بیگم مکملہ صاحب	۱۱۷۰۹	۱۱۷۰۸	آمنہ بیگم صاحبہ بیگم مکملہ صاحب	۱۱۷۰۸
۱۱۷۰۹	حاجی عبداللہ خاں صاحب	۱۱۷۰۹	۱۱۷۰۹	محمد یاسین صاحب برنی دہلی	۱۱۷۱۰	۱۱۷۰۹	محمد یاسین صاحب برنی دہلی	۱۱۷۰۹
۱۱۷۱۰	رحمت اللہ خاں صاحب	۱۱۷۱۰	۱۱۷۱۰	محمد حامد صاحب کوٹہ دہلی	۱۱۷۱۱	۱۱۷۱۰	محمد حامد صاحب کوٹہ دہلی	۱۱۷۱۰
۱۱۷۱۱	نشی خاں احمد صاحب	۱۱۷۱۱	۱۱۷۱۱	سید شمس الدین صاحب پشاور دہلی	۱۱۷۱۲	۱۱۷۱۱	سید شمس الدین صاحب پشاور دہلی	۱۱۷۱۱
				بابو سعید الرحمن صاحب عی علم خاں	۱۱۷۱۳		بابو سعید الرحمن صاحب عی علم خاں	۱۱۷۱۳

رقم	اسم گرامی جناب	رقم	اسم گرامی جناب	رقم	اسم گرامی جناب	رقم	اسم گرامی جناب
۱۹۳۱	بکرم صاحب محمد یعقوب حسنانی دبی	۱۹۵۵	محمد حسین خادم صاحب جانشین بوش	۱۹۵۹	مولانا محبوب الدین صاحب مدرسه فقهی	۱۹۵۹	مولانا محبوب الدین صاحب مدرسه فقهی
۱۹۳۲	حمید الدین صاحب	۱۹۵۶	حکیم عبدالرزاق صاحب نظامی ترابوکار خان	۱۹۶۰	مولانا سجاد حسین صاحب	۱۹۶۰	مولانا سجاد حسین صاحب
۱۹۳۳	ذکر سید محمد ادب صاحب قورلدیغ	۱۹۵۷	شیخ عبدالمجید صاحب	۱۹۶۱	شیخ محمد صاحب بک	۱۹۶۱	شیخ محمد صاحب بک
۱۹۳۴	نابین صاحب حسنانی دبی	۱۹۵۸	عبدالمجید خان صاحب قشاقلی مفتی دالان	۱۹۶۲	ابو عزیز محمد صاحب ثانی بوش	۱۹۶۲	ابو عزیز محمد صاحب ثانی بوش
۱۹۳۵	حسین ملک صاحب دایره	۱۹۵۹	فرخ مرزا صاحب	۱۹۶۳	بشیر مرزا صاحب حافظ بنده کی سرک	۱۹۶۳	بشیر مرزا صاحب حافظ بنده کی سرک
۱۹۳۶	حکیم محمد حسن صاحب	۱۹۶۰	حکیم محمد حسن صاحب کوچه چلان بوش	۱۹۶۴	سید محمد صاحب فضل محمد صاحب	۱۹۶۴	سید محمد صاحب فضل محمد صاحب
۱۹۳۷	مولوی حفیظ الرحمن صاحب بیدار سرک	۱۹۶۱	سرفراز الحق صاحب	۱۹۶۵	شیخ محمد طریقه صاحب محمد عزیز صاحب	۱۹۶۵	شیخ محمد طریقه صاحب محمد عزیز صاحب
۱۹۳۸	قمر الدین صاحب بکرم بکری بوش	۱۹۶۲	محمد سلطان صاحب شکیله زبانی	۱۹۶۶	ایس محمد شفیع صاحب انیدر صاحبان	۱۹۶۶	ایس محمد شفیع صاحب انیدر صاحبان
۱۹۳۹	مسعود احمد صاحب حافظ بنده کی سرک	۱۹۶۳	غازی عبدالجبار صاحب سید سترنگو دالان	۱۹۶۷	مرغوب احمد صاحب توفیق ایم	۱۹۶۷	مرغوب احمد صاحب توفیق ایم
۱۹۴۰	ایس سلطان صاحب	۱۹۶۴	سید متین صاحب	۱۹۶۸	حاجی املاتی احمد صاحب سوداگر بوش	۱۹۶۸	حاجی املاتی احمد صاحب سوداگر بوش
۱۹۴۱	حاجی عبدالرحمن صاحب کنگر	۱۹۶۵	ماستر غلام قادر صاحب ترشی	۱۹۶۹	نواب الدین صاحب ستونی دلف	۱۹۶۹	نواب الدین صاحب ستونی دلف
۱۹۴۲	حاجی عبدالمجید صاحب	۱۹۶۶	محمد شفیع الدین صاحب	۱۹۷۰	قدیر الدین صاحب دیکل بیمار	۱۹۷۰	قدیر الدین صاحب دیکل بیمار
۱۹۴۳	حاجی عبدالعزیز صاحب بزرگ	۱۹۶۷	رفیع الدین صاحب شایان بوش	۱۹۷۱	محمد امجد صاحب لاس پیر	۱۹۷۱	محمد امجد صاحب لاس پیر
۱۹۴۴	حاجی محمد عبدالمنعم صاحب مارول	۱۹۶۸	حافظ عبدالمنعم صاحب سراج الحق	۱۹۷۲	مستری محمد صدیق صاحب جانبار	۱۹۷۲	مستری محمد صدیق صاحب جانبار
۱۹۴۵	محمد شفیع صاحب محمد علی صاحب سوداگر	۱۹۶۹	مرزا محمد سعید صاحب سید بکرم خان	۱۹۷۳	شیخ محمد مفتی صاحب چاندنی چوک	۱۹۷۳	شیخ محمد مفتی صاحب چاندنی چوک
۱۹۴۶	شیخ محمد شفیع صاحب سراج الحق	۱۹۷۰	حافظ شهاب الدین صاحب دال کز	۱۹۷۴	طیبر الدین صاحب چاندنی چوک	۱۹۷۴	طیبر الدین صاحب چاندنی چوک
۱۹۴۷	مرزا سلیمان صاحب جبری مالواری	۱۹۷۱	منشی شمس الدین صاحب موری گیت	۱۹۷۵	محمد مفتی صاحب انیدر	۱۹۷۵	محمد مفتی صاحب انیدر
۱۹۴۸	محمد امجد صاحب سوداگر بوش	۱۹۷۲	مولانا محمد شفیع صاحب گنده نار	۱۹۷۶	ایس محمد شفیع صاحب سلطان صاحب	۱۹۷۶	ایس محمد شفیع صاحب سلطان صاحب
۱۹۴۹	محمد امجد صاحب سوداگر بوش	۱۹۷۳	مقصود علی صاحب سید ماسر شانی سکول	۱۹۷۷	عبدالمفتی صاحب دکان بی بی فتح الدین	۱۹۷۷	عبدالمفتی صاحب دکان بی بی فتح الدین
۱۹۵۰	حافظ عبدالمطیف صاحب	۱۹۷۴	مقبول احمد صاحب سوداگر باره	۱۹۷۸	کلمو صاحب مارول	۱۹۷۸	کلمو صاحب مارول
۱۹۵۱	برفیدر عبداللطیف صاحب بکری بکری	۱۹۷۵	ذکر انوار خان صاحب چنل بکری	۱۹۷۹	شمس الدین صاحب مالواری	۱۹۷۹	شمس الدین صاحب مالواری
۱۹۵۲	جناب غلام صابر صاحب بکری	۱۹۷۶	محمد فاروق صاحب بکری	۲۰۰۰	حاجی عبدالمنعم صاحب فضل الحق	۲۰۰۰	حاجی عبدالمنعم صاحب فضل الحق
۱۹۵۳	مولوی حاجی نور محمد صاحب نور اسلام	۱۹۷۷	ماستر محمد شفیع الدین صاحب ترابوکار	۲۰۰۱	خواجہ سرور صاحب سید شریک	۲۰۰۱	خواجہ سرور صاحب سید شریک
۱۹۵۴	عبدالمفتی صاحب شیش محل	۱۹۷۸	عالمه خاتون صاحب	۲۰۰۲	سایم محمد صاحب سید شریک	۲۰۰۲	سایم محمد صاحب سید شریک

رقم	نام گرامی جناب	رقم	نام گرامی جناب	رقم	نام گرامی جناب	رقم	نام گرامی جناب
۱۰۴۴	پروفیسر محمد حسین مسعودی ریٹائرڈ	۱۰۵۲	صاحبزادہ شہزاد محمد علی صاحبزادہ	۱۰۵۳	ڈاکٹر صاحبزادہ عزیز محمد صاحبزادہ	۱۰۵۴	ڈاکٹر صاحبزادہ عزیز محمد صاحبزادہ
۱۰۴۵	خان بہادر حبیب الرحمن	۱۰۵۵	پروفیسر محمد صاحب	۱۰۵۶	پروفیسر محمد صاحب	۱۰۵۷	پروفیسر محمد صاحب
۱۰۴۶	سید عبدالجلیل مسعودی	۱۰۵۸	شیخ محمد حسین مسعودی	۱۰۵۹	شیخ محمد حسین مسعودی	۱۰۶۰	سید محمد حسین مسعودی
۱۰۴۷	پروفیسر محمد صاحب	۱۰۶۱	پروفیسر محمد صاحب	۱۰۶۲	پروفیسر محمد صاحب	۱۰۶۳	پروفیسر محمد صاحب
۱۰۴۸	پروفیسر محمد صاحب	۱۰۶۴	پروفیسر محمد صاحب	۱۰۶۵	پروفیسر محمد صاحب	۱۰۶۶	پروفیسر محمد صاحب
۱۰۴۹	پروفیسر محمد صاحب	۱۰۶۷	پروفیسر محمد صاحب	۱۰۶۸	پروفیسر محمد صاحب	۱۰۶۹	پروفیسر محمد صاحب
۱۰۵۰	ڈاکٹر محمد رفیق صاحب	۱۰۷۰	سید محمد حسین مسعودی	۱۰۷۱	سید محمد حسین مسعودی	۱۰۷۲	سید محمد حسین مسعودی
۱۰۵۱	پروفیسر محمد صاحب	۱۰۷۳	پروفیسر محمد صاحب	۱۰۷۴	پروفیسر محمد صاحب	۱۰۷۵	پروفیسر محمد صاحب

گوشوارہ آمدنی چند مصوبہ داریند ریہ حلقہ سہمردان جمعیت ماہ فروری ۲۰۰۳ء

۱۔ بیٹی	۱۰۰	اس میں عتہ صدقہ کے ہیں
۲۔ بنگال	۲۰۰	آقا زکوة کے ہیں
۳۔ پنجاب	۱۰۰	پروفیسر محمد صاحب
۴۔ حیدر آباد دکن	۱۰۰	پروفیسر محمد صاحب
۵۔ دہلی	۱۰۰	پروفیسر محمد صاحب
۶۔ راجپوتانہ کنٹرول انڈیا	۱۰۰	پروفیسر محمد صاحب
۷۔ سندھ	۱۰۰	پروفیسر محمد صاحب
۸۔ سی پی دہرا	۱۰۰	پروفیسر محمد صاحب
۹۔ یو پی	۱۰۰	پروفیسر محمد صاحب

کل میزان ۲۱۹۶
 اس میں ۱۰۰۰ زکوة کے ہیں
 تعلیم و ترقی کے ہیں اور عتہ صدقہ کے ہیں
 نوٹ: ریاستوں کی گرانٹ۔ میونسپل گرانٹ۔ اوقاف جامعہ کی آمدنی مندرجہ بالا گوشوارہ میں شامل نہیں کی جاتی
 امرا حیدر آباد کے جن عطیوں کا اعلان اس پرچہ میں کیا گیا ہے۔ ان کی رقم اس کے علاوہ ہے۔

کم دیکھنے میں آتی ہے ایسی قابل فخر خاتون کے بہوت فرزند
جس قدر بھی ملی دھچی کا اظہار فرمائیں باعث تشکر و احسان سمجھا
جائے گا۔ ہم چند ممنون ہیں کہ انھوں نے جامعہ کو یاد رکھا تھا
مجھ کو پروان چڑھائے۔ آمین

بھگوری سیٹھ صاحب اسلام کا عطیہ

ہندوستانی مسلمانوں کو اپنے مذہب سے جند و نشت
ہے انا غالباً کسی دوسرے ملک میں نہیں ہے۔ باہر کے ممالک
سے جو لوگ سیاحت کے لئے آتے ہیں ان کی یہ رائے ہے جو ہنر
کھی ہے۔ چنانچہ مذہب کی اشاعت کے لئے یا اسلام کے نام پر فریاد
کونے میں ہو سرت اب بھی یہاں کے بعض متول اصحاب کو غموس
ہوتی ہے اس کی مثال شکل سے ملتی ہو یوں تو بڑے بڑے ذی اثر
لوگوں کے رواج اور دباؤ سے لاکھوں کی رقمیں جمع ہو جاتی
ہیں لیکن صحیح چیز دی ہے جو صرف اللہ اور اس کے رسول کی
خوشنودی کے لئے دل سے دی جائے۔ ماہ ماہ میں بھگور کے
سیٹھ سلمان حاجی یوسف سیٹھ جاسے اور دلہن بڑے مولوی عزیز احمد صاحب
کے ہمراہ جامعہ میں تشریف لائے اور جامعہ کی عام حالت دیکھنے
خصوصاً دنیاویات کا گہری نظر سے مطالعہ کرنے کے لئے جامعہ میں
قیام فرمایا۔ چنانچہ آپ نے بہت شوق سے ادر بعض امور کی طرف
توجہ دلائی اور مبلغ پانچ سو روپے کی شہادت مرحمت فرماتے اور پچیس
روپے سالانہ کی پہلی قسط ادا فرمائی نیز فرمایا کہ ہمیں ابتدائی اور
مدرسہ ثانوی میں علیحدہ علیحدہ قاری قرآن شریف کی تعلیم کے لئے
رکھے جائیں ان کی تنخواہ میں ادا کروں گا۔ خواجہ عبدالحی صاحب
ناظم دنیاویات نے سیٹھ صاحب موصوف کا ان کے اس گرانقدر
عطیہ اور قاریوں کی تنخواہ کی امداد پر شکریہ ادا کیا اور سیٹھ صاحب

صرف ہوتا ہو وہ بھی اپنی جیب خاص سے کرتے ہیں اب انھوں نے فرام
شدد رقم کے علاوہ انڈے سینے کی ایک شین ایک اور کھنڈر سے
بطور عطیہ مل کر کے اپنے خرچ پر دہی بھی ہے جن صاحب نے
بڑی اور بھاری شینیں جس عطا فرمائی ہے وہ اپنا اسم گرامی ظاہر کرنا
نہیں چاہتے اس لئے ہم ان کا نام درج نہیں کر سکتے۔ اللہ ہم
خدا بستی صاحب کا اس قیمتی عطیہ کے لئے دلی شکر یہ ادا کرتے ہیں اور
خیابانی صاحب دینا رڈ انکسپکٹ آف پولیس کے ممنون ہیں جو
ہماری وجہ سے اس قدر تعلیف گوارا فرما کر ہمیں ممنون فرماتے رہتے
ہیں۔ جامعہ میں پولٹری خدمت قائم کرنے کی اسکیم زیر ترتیب کر اسے
لئے یہ عطیہ نہایت مبارک اور بروقت ہو۔ آمد و خرچ کی میزان
اور اشاک کی فہرست بھی رکھنے کے لئے اس شین کی قیمت جنگ
سے پہلے ۱۵ روپے یعنی تقریباً دو سو روپے علاوہ مصارف محول نیز
معلوم ہوئی ہے۔

بسم اللہ کی تقریب

گذشتہ پچہ (ماہ) کی فہرست چندہ میں دہلی کے تحت
نواب عظیم اللہ جنگ صاحب بہادر دریا گج دہلی کا نام نامی آپ نے
ملاحظہ فرمایا ہو گا۔ ہم گھٹائش نہ ہونے کی وجہ سے یہ اطلاع نہ کر سکے
تھے کہ نواب صاحب موصوف نے یہ عطیہ اپنے بچہ کی بسم اللہ کی
تقریب پر جامعہ کو عطا فرمایا تھا۔ اعرار میں یہ احساس ابھی بہت
کم ہے کہ وہ ایسی تقریبات میں قوی اور اسلامی ضروریات کا بھی
خیال رکھیں لیکن عظیم صاحب بہت زیادہ علم و دست میں یوں تو
ان کا تمام خاندان کا خاندان قوی اور تعلیمی کاموں کی سرپرستی
کرتا رہا ہے لیکن جو ترب اور لگن ان کاموں کی ان کی والدہ
ماجدہ خاتون عظیم سرمد جنگ میں پائی جاتی ہے وہ دوسروں میں

نمبر	نام گرامی جناب	رقم	نمبر	نام گرامی جناب	رقم	نمبر	نام گرامی جناب	رقم
۵۵۴	محمد علی صاحب	۵	۳۱۱	ذکر جبر من مکتا حیدر آباد دکن	۵	۳۰۷	بذریعہ محمد عبد السعید صاحب	۵
۵۵۵	شرف الحسن صاحب	۵				۳۰۸	عبد قی صاحب مولیٰ محمد علی بھائی	۵
۵۵۶	محمد صاحب زبیری	۵		میزان		۳۰۹	سید محمد شرف صاحب کتھا	۵
۵۵۷	محمد طاہر صاحب	۵				۳۱۰	میر شاہد صاحب نذر باد دکن	۵
۵۵۸	رشید حسن صاحب بھائی	۵		وصول بذریعہ مولیٰ شفیق الرحمن صاحب		۳۱۱	منشی خورشید عالم صاحب	۵
۵۵۹	بیچ الدین صاحب	۵		۵۴۴	۵۴۴	۳۱۲	قاضی شجاع الحسن صاحب	۵
۵۶۰	محمد حبیب صاحب	۵				۳۱۳	محمد علی صاحب	۵
۵۶۱	افتخار احمد صاحب شروانی	۵				۳۱۴	محمد علی صاحب	۵
	میزان سند					۳۱۵	محمد علی صاحب	۵
	بذریعہ میر عالم صاحب لغاری					۳۱۶	غفران الدین صاحب	۵
۵۶۲	سید عزیز محمد صاحب گیلانی بھائی	۵		۳۰۰	۳۰۰	۳۱۷	عبد الغفر صاحب	۵
۵۶۳	برہن گوہر صاحب	۵		۳۰۱	۳۰۱	۳۱۸	زین خان صاحب	۵
۵۶۴	نور محمد صاحب محمودی	۵		۳۰۲	۳۰۲	۳۱۹	منشی محمد احمد صاحب	۵
۵۶۵	محمد علی صاحب	۵		۳۰۳	۳۰۳	۳۲۰	حسین الدین صاحب	۵
۵۶۶	محمد علی صاحب	۵		۳۰۴	۳۰۴	۳۲۱	عاجی عبداللہ صاحب	۵
۵۶۷	محمد علی صاحب	۵		۳۰۵	۳۰۵	۳۲۲	رحمت اللہ صاحب	۵
۵۶۸	محمد علی صاحب	۵		۳۰۶	۳۰۶	۳۲۳	منشی خلیفہ احمد صاحب	۵
۵۶۹	محمد علی صاحب	۵		۳۰۷	۳۰۷	۳۲۴	حافظ عبد حکیم صاحب	۵
۵۷۰	محمد علی صاحب	۵		۳۰۸	۳۰۸	۳۲۵	خواجہ محمود شاہ صاحب	۵
۵۷۱	محمد علی صاحب	۵		۳۰۹	۳۰۹	۳۲۶	نیگور روڈی دہلی	۵
	میزان سند					۳۲۷	بابوشید احمد صاحب	۵
	حیدر آباد دکن					۳۲۸	سید محمود الحسن صاحب	۵
	وصول براہ راست در دفتر					۳۲۹	فرحت علی صاحب	۵
						۳۳۰	سید غلام حسین صاحب	۵

نمبر سید	اسم گرامی جناب	رقم	نمبر سید	اسم گرامی جناب	رقم
۵۱۲۸	مولانا قاری محمد حسین صاحب سیلوارہ	۵۲۸	دارودہ کرم علی خان صاحب پشتر دھام پور	۵۲۳۰	منشی انوار احمد صاحب محلہ قاضی سرگنجینہ
۵۱۲	مولوی لاج الدین صاحب پٹی کلتر پشتر	۵۲۹	محمد حسین صاحب خانہ کولہ	۵۲۳۱	سید نذیر علی صاحب محلہ اکابران
۵۱۳	دعوت اللہ صاحب تنوی وقف	۵۳۰	عبدالروف صاحب صدیہ بازار	۵۲۳۲	ایم عبدالرزاق محمد حسین صاحبان
۵۱۴	محمد عیسیٰ الرحمن صاحب محلہ پور حریان	۵۳۱	منشی محمد عرفان عطاریہ بازار بندہ قویان	۵۲۳۳	شیخ عبدالرشید صاحب محلہ قویان
۵۱۵	حکیم سیدی مطہر صاحب پٹی راجہ لالہ پٹی	۵۳۲	عبدالحمد صاحب آرن مرچٹ	۵۲۳۴	حکیم مودی فیصل الرحمن صاحب
۵۱۶	شیخ عبدالوہاب صاحب محلہ شیخان	۵۳۳	شیخ عبدالغفور صاحب میوٹل کھنر	۵۲۳۵	مولوی محمد یعقوب صاحب کپل
۵۱۷	اشفاق احمد صاحب	۵۳۴	شیخ عبدالحمید صاحب محلہ ہادی دودازہ	۵۲۳۶	منشی محمد شاد صاحب منظم منصفی
۵۱۸	رحیم داد صاحب دھام پور	۵۳۵	شیخ چھوٹے	۵۲۳۷	منشی محمد رحیم صاحب رئیس و نثار عدالت
۵۱۹	شیخ عبدالرحیم صاحب آرن مرچٹ	۵۳۶	کنایت حسین صاحب بازار	۵۲۳۸	مظہیر عالم صاحب ایملے ایل ایل بی
۵۲۰	سناظ محمد شمس صاحب محلہ چل پشتر	۵۳۷	منشی محمد حسین صاحب ہارڈ پشتر	۵۲۳۹	قاضی شاہ حسین صاحب محلہ قاضیان کرت پور
۵۲۱	مولوی محمد ایف صاحب شیر فروش	۵۳۸	مولوی شہیر حسین صاحب محلہ چل پشتر	۵۲۴۰	فاکر محمد صاحب محلہ چاہ شیریں بھوبہ
۵۲۲	شیخ مبارک حسین صاحب بندہ قویان	۵۳۹	عالم سید توقیر صاحب رئیس گنجینہ	۵۲۴۱	عبدالحمد صاحب دیار ڈھبھیلدار
۵۲۳	حمید اللہ صاحب پروجینہ	۵۴۰	حکیم محمد عبدالغنی انصاری	۵۲۴۲	مستری عبدالغفور صاحب بازار شبنہ
۵۲۴	شیخ قادر بخش صاحب کارخانہ کولہ	۵۴۱	سید عبدالجبار صاحب رضوی میاں بیکول		
۵۲۵	شیخ محمد یار صاحب کھانہ بیل	۵۴۲	نور علی صاحب محلہ اکابران		میزان مانی
۵۲۶	حکیم مبارک حسین صاحب	۵۴۳	منشی فیض محمد صاحب رئیس و نثار عدالت		
۵۲۷	شیخ محمد صاحب خانہ کولہ	۵۴۴	قاضی محمود علی صاحب محلہ قاضی سرانے		

(ایضاً) جامعہ کے امتحانات معلیٰ بی۔ اے اور مجلہ پریز اپریل شروع ہوں گے اور جامعہ پریز کے کیم میس

شاہزادہ حکیم جاہ کی آملیتی

مدرسہ ثانی کے استاد اور انگ مسود اختر صاحب اپنی غرضیات کی وجہ سے جامعہ سے علیحدہ ہو گئے ہیں۔ دو مرتبہ مولوی حفیظ الدین صاحب کا انتخاب پرنسپل کریم جاہ ہوا۔ مولانا احمد تھلے (جو شاہزادہ اعظم جاہ باور پرنس برادری مجدد ملت اقصیہ کے صاحبزادے ہیں) کی اردو آملیتی کے کیا گیا جو وہ فی الحال خدمت پر ہے۔ تیسرے استاد ماس علی احمد صاحب جو جامعہ کے شعبہ کیمیکل انڈسٹری (جے۔ سی۔ آئی) کے انچارج تھے اسی شعبہ کے کام کو دسمت دینے کے خیال سے مزید معلومات حاصل کرنے کے لئے اور عملی کام سیکھنے کے لئے چھ ماہ کی خدمت پر بھیجے گئے ہیں۔ بہن امید کو مولوی حفیظ الدین صاحب جامعہ کی روایات کو قائم رکھنے ہونے دولت اقصیہ کے چشمہ چراغ کی تعلیم کے لئے اپنے انتخاب پورانی ادا کریں گے اور علی احمد صاحب اپنی دہلی پر جے۔ سی۔ آئی میں چل چاند لگا دیں گے اور اس شعبہ کی مصروفیات کو ملک میں مقبولیت کا درجہ دلا کر اس کا مینار بہت بلند کر دیں گے۔ (ف۔ ا۔)

گوشوارہ آمدنی چند صوبہ وار بذریعہ حلقہ ہمدردان جامعیت ماہ مارچ ۱۹۴۳ء

۱۔ بمبئی	۱۰۰	اس میں ۲۰ زکوٰۃ کے ہیں
۲۔ بنگال	۱۰۰	
۳۔ بہار	۱۰۰	
۴۔ پنجاب	۱۰۰	اس میں ۲۰ زکوٰۃ کے ہیں
۵۔ حیدرآباد دکن	۱۰۰	اس میں ۲۰ زکوٰۃ کے ہیں
۶۔ دہلی	۱۰۰	اس میں ۲۰ زکوٰۃ کے ہیں
۷۔ راجپوتانہ و سنٹرل انڈیا	۱۰۰	اس میں ۲۰ زکوٰۃ کے ہیں
۸۔ سندھ	۱۰۰	اس میں ۲۰ زکوٰۃ کے ہیں
۹۔ سی پی و برار	۱۰۰	اس میں ۲۰ زکوٰۃ کے ہیں
۱۰۔ مدراس	۱۰۰	اس میں ۲۰ زکوٰۃ کے ہیں
۱۱۔ یو پی	۱۰۰	اس میں ۲۰ زکوٰۃ کے ہیں

میزان کل ۱۰۰۰۰ اس میں ۲۰ زکوٰۃ کے ہیں

اور ۱۰۰۰ تعلیم و ترقی کے ہیں

نوٹ ۱۔ ریاستوں کی کیمسٹریسٹ گرانٹ، میونسپل گرانٹ، اوقاف جامعہ کی آمدنی مندرجہ بالا گوشوارہ میں شامل نہیں کی جاتی۔

۲۔ اس پرچہ میں جن گرانٹ عطیوں کا اعلان کیا گیا ہے ان کی رقم مندرجہ بالا رقومات کے علاوہ ہر کل میزان میں وہ بھی جو زینتی چاہیے۔

حافظ فیاض احمد

نائب مہمدان جامعہ

اخبارات پر ڈاکہ

نہ اس جنگ کا بھلا کرے جس سے حکومت کو اپنی کاٹری چلانے کے لئے ایک بہت معقول عذر اور بہانہ ہاتھ لگ گیا ہے۔ جب کسی کام کی خرابی یا بدگئی کا ذکر کیا جائے فوراً جواب ملتا ہے جنگ کی وجہ سے مجبوری ہے۔ گھڑیوں کا وقت کیوں بدل دیا گیا۔ جنگ کی وجہ سے۔ ریلیں بے وقت کیوں ہوئیں جنگ کی ضرورت سے آمد و رفت کے وسائل محدود اور تکلیف دہ کیوں ہو گئے جنگ کی وجہ سے۔ ملک میں بد امنی اور چوری ڈاکے کیوں بڑھ گئے سرکار کی جنگی مصروفیتوں کی وجہ سے کھانے کو بیکریوں نہیں آتا فوجی ضرورت کی وجہ سے۔ غرض کہ جتنے سوال کئے جائیں گے سب میں جنگ اور فوج کے الفاظ ہوں گے اور اسی چادر میں تمام عیوب کی پردہ پوشی کی جائے گی۔ حالانکہ حقیقت یہ ہے کہ ریزگاری اس وجہ سے نہیں ملتی کہ کرنسی صرف کاغذ کی رہ گئی ہے اور کاغذ کے بدلے میں پتل تانبہ اور دھات نہیں دی جاسکتی چیزیں اس وجہ سے گراں ہیں کہ ملک میں روپیہ نہیں ہے صرف کاغذ ہی کاغذ ہے جس کی کوئی قیمت نہیں غرض کہ تمام خرابیوں کی جڑ روپیہ ہے جس کی قیمت کچھ نہیں رہی اس قیمت کو پورا کرنے کے لئے چوری اور ڈاکے ڈالے جاتے ہیں بڑی بڑی رشتوں کی جائی ہیں، بلکہ سچ بولتے تو ضرورت سے مجبور ہو کر دی جاتی ہیں، کوئی کام اسباب نظر نہیں آتا جس میں دغا، فریب بے ایمانی، دھوکہ، اندویش نہ ہو۔ ہم تمام تفصیلات میں تر جا رہے ہیں چاہتے صرف اپنے رسالہ کے شائق اپنی مصیبت بیان کرنے میں ہم نہایت احتیاط سے اور کئی کئی آدمیوں سے کئی کئی بار جانچ کر سالہ سالا ہر دو جانچ ڈاک میں ڈالنے میں ہر براہیمان کو کہتے ہیں کہ رسالہ پوسٹ ہو گیا لیکن متحدہ شکایات آتی ہیں کہ پتہ نہیں پہنچا جب ایک ہی جگہ سے بار بار شکایتیں آتی شروع ہوئیں تو ہم نے تحقیقات کا خاص انتظام کیا اور چندہ حج کرنے کے سلسلہ میں جہاں جہاں ہمارے سفیر پھسل گئے انھیں ہدایت کی کہ وہ اس شکایت کی طرف بھی خاص توجہ کریں اور سلام کریں کہ سچے کیوں نہیں پہنچتے چنانچہ ہماری تحقیقات کا صحیح نتیجہ حسبِ قیاس نکلا جس کا یہی بے حدافوس ہے ہم محکمہ ڈاک سے خاص طور سے شکایت کرتے ہیں کہ وہ اس کی طرف بہت جلد توجہ ہو۔ محکمہ سی آئی ڈی سے درخواست کیے ہیں کہ وہ شریف آدمیوں کی فائریاں بھرنے کے علاوہ ذرا ڈھری توجہ کئے اور اپنی برادری کے (اخبارات کے مالک، تمام حضرات کو مطلع کرتے ہیں کہ وہ اس مصیبت اور ڈاکہ زنی سے خبردار رہیں۔ (۱) جس شہر میں اخبارات بہت زیادہ جاتے ہیں یا ڈاک بہت زیادہ ہوتی ہے اور جتنی رسالے نئے یا لمبے یا اوائف یا بدچلن ہوتے ہیں اور روز کا کام روز ختم نہیں کر سکتے وہ بغیر ڈاک کو کسی کنوینس میں چینک دیتے ہیں یا کسی اور طرح تلف کر دیتے ہیں (۲) جس جتنی رسالے کے پاس ٹاک میں اخبارات زیادہ ہوتے ہیں اس کا سا جھاکسی بننے یا دال سے ہوتا ہے اور وہ روزانہ زیادہ تعداد اخبارات کی ردی میں نکال دیتا ہے (۳) بعض قصوں یا دیہات میں جتنی رسالے ایک محل میں کسی ایک شریف کو اس بہانہ سے ڈاک دے جاتا ہے کہ وہ اس کا کپا کے حضرات کی ڈاک تقسیم کر دیں گے لیکن خطوط کا حشر تو خدا جانتا ہے ہمارے مھلین نے تو دور دور کے گھروں کے اخبارات بھی ایک ایسے فرد واحد کی میز پر پڑے دیکھے ہیں جنہیں ردی کی بہت ضرورت تھی ہے۔ دریافت کرنے پر وہ تو کیا جواب دے سکتے تھے پوسٹ میں نے البتہ گڑھی پاؤں پر ڈال کر اور خدا پر مشورہ کا واسطہ کر کے قومی خدمات حاصل کی ہیں تو اخبارات کے لئے کاغذ میسر نہیں آتا اور سر ہینہ در و در کی خاک چھانتی پڑتی ہے اور وہاں پوسٹ بیٹھتی ہے اور گنہگاروں نے مادی حکومت کے انتظام کا یہ حال ہے۔ بالکل ردی کا بھاؤ بہت زیادہ ہے اس لئے اگر اخبارات کے نہ پہنچنے کی شکایات ہوں تو براہِ مہجرت

کو جنگ کی وجہ سے عسکری اور سیاسی اور مالی اور تعلیمی اور تفریحی اور دیگر امور کی ضرورت سے آمد و رفت کے وسائل محدود اور تکلیف دہ کیوں ہو گئے جنگ کی وجہ سے۔ ملک میں بد امنی اور چوری ڈاکے کیوں بڑھ گئے سرکار کی جنگی مصروفیتوں کی وجہ سے کھانے کو بیکریوں نہیں آتا فوجی ضرورت کی وجہ سے۔ غرض کہ جتنے سوال کئے جائیں گے سب میں جنگ اور فوج کے الفاظ ہوں گے اور اسی چادر میں تمام عیوب کی پردہ پوشی کی جائے گی۔ حالانکہ حقیقت یہ ہے کہ ریزگاری اس وجہ سے نہیں ملتی کہ کرنسی صرف کاغذ کی رہ گئی ہے اور کاغذ کے بدلے میں پتل تانبہ اور دھات نہیں دی جاسکتی چیزیں اس وجہ سے گراں ہیں کہ ملک میں روپیہ نہیں ہے صرف کاغذ ہی کاغذ ہے جس کی کوئی قیمت نہیں غرض کہ تمام خرابیوں کی جڑ روپیہ ہے جس کی قیمت کچھ نہیں رہی اس قیمت کو پورا کرنے کے لئے چوری اور ڈاکے ڈالے جاتے ہیں بڑی بڑی رشتوں کی جائی ہیں، بلکہ سچ بولتے تو ضرورت سے مجبور ہو کر دی جاتی ہیں، کوئی کام اسباب نظر نہیں آتا جس میں دغا، فریب بے ایمانی، دھوکہ، اندویش نہ ہو۔ ہم تمام تفصیلات میں تر جا رہے ہیں چاہتے صرف اپنے رسالہ کے شائق اپنی مصیبت بیان کرنے میں ہم نہایت احتیاط سے اور کئی کئی آدمیوں سے کئی کئی بار جانچ کر سالہ سالا ہر دو جانچ ڈاک میں ڈالنے میں ہر براہیمان کو کہتے ہیں کہ رسالہ پوسٹ ہو گیا لیکن متحدہ شکایات آتی ہیں کہ پتہ نہیں پہنچا جب ایک ہی جگہ سے بار بار شکایتیں آتی شروع ہوئیں تو ہم نے تحقیقات کا خاص انتظام کیا اور چندہ حج کرنے کے سلسلہ میں جہاں جہاں ہمارے سفیر پھسل گئے انھیں ہدایت کی کہ وہ اس شکایت کی طرف بھی خاص توجہ کریں اور سلام کریں کہ سچے کیوں نہیں پہنچتے چنانچہ ہماری تحقیقات کا صحیح نتیجہ حسبِ قیاس نکلا جس کا یہی بے حدافوس ہے ہم محکمہ ڈاک سے خاص طور سے شکایت کرتے ہیں کہ وہ اس کی طرف بہت جلد توجہ ہو۔ محکمہ سی آئی ڈی سے درخواست کیے ہیں کہ وہ شریف آدمیوں کی فائریاں بھرنے کے علاوہ ذرا ڈھری توجہ کئے اور اپنی برادری کے (اخبارات کے مالک، تمام حضرات کو مطلع کرتے ہیں کہ وہ اس مصیبت اور ڈاکہ زنی سے خبردار رہیں۔ (۱) جس شہر میں اخبارات بہت زیادہ جاتے ہیں یا ڈاک بہت زیادہ ہوتی ہے اور جتنی رسالے نئے یا لمبے یا اوائف یا بدچلن ہوتے ہیں اور روز کا کام روز ختم نہیں کر سکتے وہ بغیر ڈاک کو کسی کنوینس میں چینک دیتے ہیں یا کسی اور طرح تلف کر دیتے ہیں (۲) جس جتنی رسالے کے پاس ٹاک میں اخبارات زیادہ ہوتے ہیں اس کا سا جھاکسی بننے یا دال سے ہوتا ہے اور وہ روزانہ زیادہ تعداد اخبارات کی ردی میں نکال دیتا ہے (۳) بعض قصوں یا دیہات میں جتنی رسالے ایک محل میں کسی ایک شریف کو اس بہانہ سے ڈاک دے جاتا ہے کہ وہ اس کا کپا کے حضرات کی ڈاک تقسیم کر دیں گے لیکن خطوط کا حشر تو خدا جانتا ہے ہمارے مھلین نے تو دور دور کے گھروں کے اخبارات بھی ایک ایسے فرد واحد کی میز پر پڑے دیکھے ہیں جنہیں ردی کی بہت ضرورت تھی ہے۔ دریافت کرنے پر وہ تو کیا جواب دے سکتے تھے پوسٹ میں نے البتہ گڑھی پاؤں پر ڈال کر اور خدا پر مشورہ کا واسطہ کر کے قومی خدمات حاصل کی ہیں تو اخبارات کے لئے کاغذ میسر نہیں آتا اور سر ہینہ در و در کی خاک چھانتی پڑتی ہے اور وہاں پوسٹ بیٹھتی ہے اور گنہگاروں نے مادی حکومت کے انتظام کا یہ حال ہے۔ بالکل ردی کا بھاؤ بہت زیادہ ہے اس لئے اگر اخبارات کے نہ پہنچنے کی شکایات ہوں تو براہِ مہجرت

بسم اللہ الرحمن الرحیم

ہمدرد جامعہ

جلد ۱۱۱ | جامعہ نگر، دہلی جون ۱۹۴۳ء مطابق جمادی الثانی ۱۳۶۲ھ | نمبر ۱۱۱

خسر و کن حاتم ثانی کی شاہانہ قیاضی

ہم نے پچھلے پرچم میں جامعہ میں امرا حیدر آباد کی شریف آدمی کے عنوان کے ماتحت لکھا تھا کہ خدا کا ہزار ہزار لاکھ رحمان ہے کہ سلسلہ جامعہ کے لئے خیر و برکت کا سال ثابت ہو رہا ہے جس کے متعلق آپ گزشتہ دواہ (جنوری و فروری) کے پرچم میں اچھی اچھی خبریں ملاحظہ فرمائی ہیں۔

ہملا وہ خیال صرف انہی خبروں تک محدود نہیں رہا بلکہ اپریل کے پرچم میں بھی آپ کوائف جامعہ کے ماتحت اس سے زیادہ خوش کن خبریں بڑھ چکے ہیں (سوائے آبا جان کے انتقال کی خبر کے جس کا صدر بہت زیادہ اندیش کی تلخی غیر ممکن ہے) اب ہم خدا کا شکر ادا کرتے ہیں کہ سلسلہ کے متعلق ہمارے حسن ظن بالکل صحیح نکلا۔ ڈاکٹر ذاکر حسین خاں صاحب شیخ الجامعہ نے جو جامعہ کے روح رواں ہیں جامعہ کی بڑھتی ہوئی ذمہ داریوں کے متاثر ہو کر اٹلی حضرت شہزادہ کی بارگاہ میں درخواست دی کہ ایک ہزار امان کی جو امداد سالہا سال سے جامعہ کو رحمت فرمائی جا رہی ہے اس میں اضافہ فرمایا جائے اور جنگ کے اثرات نے ہر چیز پر قبضہ جا رکھا ہے اسے بھی بہ نظر خسر دانہ ملحوظ رکھا جائے اور جامعہ کے قرضوں کی ادائیگی کے لئے بھی کیفیت رقم رحمت فرمائی جائے۔

ہم کس منہ سے اٹلی حضرت کو شکریہ ادا کریں جن کی بارگاہ میں درخواست نے پہلے ہی شرف قبولیت حاصل کیا اور اٹلی حضرت حضور نظام ظلال اللہ کی حکومت نے جامعہ کی ایک ہزار امان کی امداد بوجہ کارڈ عائن ہزار امانہ فرمادی اور جنگ کے اختتام تک مزید پانچ سو روپیہ امانہ